

371 1131

612 12

1.3

ปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี

ปริญญานิพนธ์

ของ

อานาจ ปราสาททอง

21 ก.พ. 2538

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

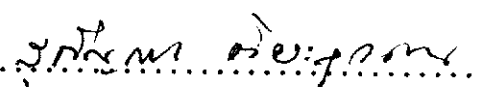
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

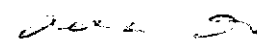
ตุลาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

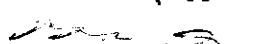
คณะกรรมการควบคุม

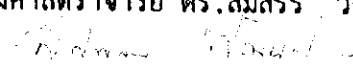
..........ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกัญญา ดิยะสุวรรณ)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

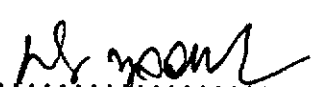
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกัญญา ดิยะสุวรรณ)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์สุทิพรรณ พัฒนพานิชย์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 10 เดือน 3 พ.ศ. 2537

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยการอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกัญญา ดิยะสุวรรณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย และอาจารย์สุพีพรรณ พัฒนพานิชย์ ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ชลิต เจริญศรี ผู้ตรวจราชการกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 และผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย อาจารย์เสนาะ หัตถิ ห้วนหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 6 อาจารย์สง่า เขยประเสริฐ ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดลพบุรี อาจารย์ศักดิ์ชัย ปัญหา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดลพบุรี และอาจารย์รังสรรค์ กฤษชา อาจารย์ใหญ่โรงเรียนชัยคาลพิทยาคม จังหวัดลพบุรี ที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถามครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรีทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ เพื่อนบริหาร 20 พี่บริหาร 19 และน้องบริหาร 21 ทุก ๆ คน ที่เป็นกำลังใจ และให้การช่วยเหลือในการทำปริญญานิพนธ์นี้

คุณประโยชน์ที่พึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอใช้เป็นเครื่องสักการะเพื่อบูชาพระคุณของ บิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอน ให้มีความเจริญก้าวหน้าตลอดมา

อำนาจ ปราสาททอง

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้	4
	ความสำคัญของการศึกษาครั้งนี้	4
	ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา	8
	การบริหารด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน	10
	การไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านการศึกษา	11
	การไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	17
	การไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน	21
	การไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์	27
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	36
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	38
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	38
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
	การจัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	40

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ผลการวิเคราะห์	43
ระดับปัญหาการดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียน มัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์	44
เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน	57
สรุปความคิดเห็นที่เป็นสาเหตุ ข้อเสนอแนะ ของผู้บริหารโรงเรียน และ อาจารย์ ที่มีต่อปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ในแต่ละด้าน (ภาคผนวก)	61
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	63
สมมุติฐานการวิจัย	63
วิธีดำเนินการวิจัย	63
สรุปผลการวิจัย	65
อภิปรายผลการวิจัย	67
ข้อเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม	80

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	86
ก ทำอำนาจจำแนกรายชื่อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ	87
ข เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	91
ค จำนวนแบบสอบถามที่ทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	112
จำนวนผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี จำแนกตามขนาดโรงเรียน	114
ง ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการดำเนินการด้านการ ไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะ ของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	116
จ สรุป ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ ต่อปัญหาการดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี จากแบบสอบถาม	125
ประวัติย่อของผู้วิจัย	140

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาด ของโรงเรียน	37
2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับกลับคืนในการรวบรวมข้อมูล	40
3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินการด้านการ ไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะ ของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์	44
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการดำเนินการด้านการ ไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะ ของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ ด้านการศึกษา	45
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการดำเนินการด้านการ ไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะ ของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	48
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการดำเนินการด้านการ ไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะ ของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรม ชุมชน	51
7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการดำเนินการด้านการ ไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะ ของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ...	54

8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการดำเนินการด้านการ ไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรม ชุมชน ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	58
9	เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียน มัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน	59
10	การทดสอบค่าเฉลี่ย ปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ด้านการศึกษา และด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ ในโรงเรียนที่มีขนาด ต่างกัน	61
11	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ	88
12	จำนวนแบบสอบถามที่ทดลองใช้ (Try – out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	113
13	จำนวนผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	114
14	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินการด้านการ ไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะ ของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	117

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐมีหลักความเชื่อพื้นฐานว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะมาถึง และเชื่อว่าการศึกษาที่เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ จะสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย ทั้งยังสร้างความสมดุลและความกลมกลืนของการพัฒนาระหว่างด้านต่าง ๆ ได้ (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2535 : 3) การจัดการศึกษาตามแนวระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นการจัดโดยสถานศึกษา อาศัยระบบชั้นเรียนเป็นหลัก มีหลักสูตรกำหนดไว้ตามระดับและประเภทการศึกษา เพื่อให้บุคคลได้เรียนรู้ตามหลักสูตร จึงเป็นหน้าที่ของรัฐโดยตรงที่พึงจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนของประเทศ ในการจัดการศึกษาแต่ละระดับต่างก็มีหน่วยงานการศึกษาระดับกระทรวง ทบวง กรม เป็นผู้รับผิดชอบโดยเฉพาะ ในส่วนของการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ และมีภารกิจที่สำคัญ คือ การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ทุกภูมิภาคของประเทศ ส่วนกลาง ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร กรมสามัญเป็นผู้ดูแล ส่วนภูมิภาค ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ แต่ละจังหวัดมีสามัญศึกษาจังหวัดเป็นผู้ดูแล ปัจจุบันกรมสามัญศึกษา มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 1,997 โรง เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลางจำนวน 120 โรง และโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาคจำนวน 1,877 โรง การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ถือว่าเป็นการศึกษาพื้นฐานสำหรับปวงชน ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาต่อเนื่องจากมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มุ่งพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณธรรมแก่ผู้เรียน ต่อเนื่องให้สูงขึ้นไปอีกระดับหนึ่ง เป็นการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้เจริญงอกงามทันกับกาลสมัย ซึ่งเป็นภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

✱ การมัธยมศึกษา นับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาเยาวชนของชาติ 2 ประการ คือ

1. การมัธยมศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคคลของประเทศชาติในอนาคต
เยาวชนในระดับมัธยมศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้านไปพร้อม ๆ กัน ทั้งทาง
สติปัญญา ทางจิตใจ ทางร่างกาย และทางสังคม ให้ถึงพร้อมที่จะเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพต่อไป

2. การมัธยมศึกษามีความสำคัญต่อสังคม การเมือง เศรษฐกิจ เพราะเหตุว่า
การศึกษาจะเป็นรากฐานที่สำคัญของระบบสังคม การเมือง และเศรษฐกิจที่มั่นคงของประเทศ
ต่อไป (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2526 : 6 - 7)

ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (2530 - 2534)
กรมสามัญศึกษามีนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ได้แก่
ด้านปริมาณมีการจัดการศึกษาพิเศษให้แก่เด็กที่ผิดปกติทางร่างกาย หรือสติปัญญา จัดการศึกษา
สงเคราะห์ เพื่อส่งเสริมการศึกษาให้แก่เด็กที่จำเป็นต้องให้การสงเคราะห์ เพื่อให้นักเรียน
มีความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ การมัธยมศึกษา จัดการศึกษาให้กับนักเรียน
ที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีความรู้ทั้งทางวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจ
และความถนัดของแต่ละบุคคล ตลอดจนให้ผู้เรียนมีจริยธรรม ศิลธรรม และพลานามัยที่สมบูรณ์
ด้านคุณภาพมีการพัฒนาการเรียนการสอน การส่งเสริมศิลปกรรม คุณธรรมและค่านิยมที่ดีงาม
การศึกษาเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ การระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาการศึกษา การพัฒนาระบบบริหาร
และสนับสนุน การส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพ การอนุรักษ์
ส่งเสริมเผยแพร่ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบทสนับสนุนให้โรงเรียน
มัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ชนบท เป็นศูนย์กลางจัดกิจกรรมเพื่อยกระดับมาตรฐานของคุณภาพ
ชีวิตของนักเรียนและชุมชนให้สูงขึ้น (กองแผนงานกรมสามัญศึกษา. 2534 : 1 - 3)
เพื่อสนับสนุนนโยบายการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษาให้การมัธยมศึกษาดำเนินไปในทิศทาง
ที่พึงประสงค์ กรมสามัญศึกษาได้ประกาศทิศทางการจัดการศึกษา เพื่อให้หน่วยงานสังกัดกรม
สามัญศึกษาถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2531 สรุปความเชื่อ 4 ประการ
ดังนี้ ประการที่หนึ่ง กรมสามัญศึกษาเชื่อว่านักเรียนเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา
ประการที่สอง กรมสามัญศึกษาเชื่อว่าบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงเรียน จะมีส่วน
ในการเสริมสร้างความคิด จิตใจ และคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ได้ ประการที่สาม
กรมสามัญศึกษาเชื่อว่าโรงเรียนที่ดีจะต้องไม่แปลกแยกจากชุมชน และประการที่สี่ กรมสามัญศึกษา

เชื่อว่า การนิเทศติดตามผล การสนับสนุนจะทำให้งานมีประสิทธิภาพสูง จากทิศทางการจัดการศึกษาตามความเชื่อ 4 ประการดังกล่าว ฝ่ายนิเทศงานบริหาร หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ได้จัดแนวปฏิบัติตามที่ทางการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา และจัดทำเอกสารประกอบการนิเทศตามที่ทางการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษาพร้อมทั้งจัดทำแบบประเมินและคู่มือการติดตาม และประเมินการปฏิบัติงานของโรงเรียน ตามทิศทางการจัดการศึกษา ของกรมสามัญศึกษา (หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2532 : 87)

ในถึงประมาณ 2535 หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ได้ทำการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อการนิเทศภายนอก และการนิเทศภายใน ให้โรงเรียนพัฒนาตนเองด้วยกระบวนการนิเทศตามความเชื่อของกรมสามัญศึกษา สรุปผลการติดตามและการประเมินการปฏิบัติงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความเชื่อของกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดลพบุรี เฉพาะความเชื่อข้อที่ 3 โรงเรียนที่ดีจะต้องไม่แปลกแยกจากชุมชน พบว่า ผลการดำเนินการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ประเมินผลการปฏิบัติงานครั้งที่ 1 เดือนมกราคม 2534 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 69.85 และประเมินผลการปฏิบัติงานครั้งที่ 2 เดือนสิงหาคม 2534 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 67.90 เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินการแล้วพบว่า การประเมินครั้งที่ 1 มีผลการดำเนินการมากกว่าครั้งที่ 2 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการก็เป็นได้ เมื่อพิจารณาภาพรวม การดำเนินการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6 ประกอบด้วย จังหวัดลพบุรี พระนครศรีอยุธยา อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี สระบุรี จำนวนโรงเรียน 127 โรงเรียน มีผลการประเมินการปฏิบัติงานตามความเชื่อข้อเดียวกัน ดังนี้ การประเมินการปฏิบัติงานครั้งที่ 1 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 66.04 การประเมินการปฏิบัติงานครั้งที่ 2 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 68.38 เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานทั้ง 2 ครั้ง พบว่า ผลการดำเนินการก้าวหน้าสูงขึ้น เมื่อเปรียบเทียบการดำเนินการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความเชื่อของกรมสามัญศึกษาในจังหวัดลพบุรี กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6 ทั้งหมด พบว่าผลการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6 ทั้งหมด (หน่วยงานนิเทศก์ กรมสามัญศึกษาจังหวัดลพบุรี. 2536 : 1 - 15) ในการศึกษาของหน่วยงานนิเทศก์ เขตการศึกษา 6 ครั้งนี้ มิได้ทำการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามความเชื่อของกรมสามัญศึกษาไว้

ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาปัญหาการดำเนินการด้านไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี เป็นการศึกษาวิจัยต่อเนื่องจากหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 6 เพราะเหตุว่าการไม่แปลกแยกจากชุมชน จะมีส่วนช่วยให้โรงเรียนทราบปัญหา และความต้องการของชุมชน ทำให้โรงเรียนและชุมชน มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในการทำ การแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น โดยเฉพาะการพัฒนาการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครองและวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ส่วนใหญ่ ตั้งอยู่ในชนบท โรงเรียนจำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยทรัพยากรจากท้องถิ่น การค้นพบปัญหา การทราบ ระดับปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดจนข้อเสนอแนะในการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจาก ชุมชน จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินการด้านการ ไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรีต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียน มัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลพบุรี ใช้ในการพัฒนา และวางแผนการดำเนินการของโรงเรียน ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลสำหรับคณะกรรมการสามัญศึกษา ศึกษา นิเทศก์ กรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี ในการพิจารณาปรับปรุงการนิเทศการดำเนินการของโรงเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี 4 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านการศึกษา
- 1.2 ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ
- 1.3 ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน
- 1.4 ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 64 คน อาจารย์ จำนวน 1,224 คน รวม 1,288 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และ อาจารย์ ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 - 610) จากประชากร 1,288 คน ได้จำนวน 565 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน แบ่งออกเป็น

- 3.1.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
- 3.1.2 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง
- 3.1.3 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะที่มีต่อปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี 4 ด้าน คือ

- 3.2.1 ด้านการศึกษา
- 3.2.2 ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

3.2.3 ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน

3.2.4 ด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหา หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์

2. การดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน หมายถึง การที่โรงเรียนบริหารงานด้วยการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา กับชุมชน 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการศึกษา ได้แก่ การให้การศึกษารดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านการปรับปรุงความเป็นอยู่รอบครัว ด้านการพัฒนาชุมชน ด้านการพัฒนาทักษะวิชาชีพ ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จนบธรรมเนียมประเพณีและค่านิยมอันดีงามของท้องถิ่น ด้านการจัดบริการแนะแนวเพื่อชุมชน จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน เชิญชวนประชาชนเข้าชมหรือเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ให้การศึกษาแก่ผู้ใหญ่หรือเยาวชน ที่ไม่มีโอกาสเรียนตามปกติ จัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

2.2 ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ได้แก่ การร่วมกับชุมชนในการดำเนินการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ การจัดทำแผนโครงการร่วมกับชุมชน เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจและอาชีพของท้องถิ่น การจัดครูในสายอาชีพไปให้ความรู้แก่ประชาชน การให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสินค้าแก่ประชาชน เป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มสนใจในอาชีพ ให้แนวทางในการแก้ปัญหาพ่อค้าคนกลางเสนอแนะการเลือกอาชีพ การหาอาชีพใหม่และอาชีพรอง การพัฒนาอาชีพเดิมของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น การจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตในท้องถิ่น การจัดอบรมให้ความรู้และทดลองทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน การร่วมกับหน่วยงานอื่นพัฒนาและส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น

2.3 ด้านการพัฒนาชุมชน และร่วมกิจกรรมชุมชน ได้แก่ การที่โรงเรียนและชุมชนวางแผนร่วมกันเพื่อพัฒนาชุมชน การจัดให้มีผู้รับผิดชอบนิเทศและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การให้การสนับสนุนและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี และกิจกรรมสำคัญของชุมชน การร่วมพัฒนาและร่วมใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การเป็นสื่อกลางในการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่าง ส่วนราชการกับประชาชน

2.4 ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การให้บริการด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์แก่ชุมชน การจัดบรรยากาศในโรงเรียนให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจแก่ประชาชน การให้บริการแก่ประชาชนด้านน้ำดื่ม น้ำใช้ในยามขาดแคลน การให้บริการเครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตร การให้บริการเครื่องโสตทัศนูปกรณ์ การให้บริการอุปกรณ์การศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกส่วนรวม

3. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ/หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา จำแนกเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก

3.1 โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1,500 - 2,499 คน

3.2 โรงเรียนมัธยมขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 500 - 1,499 คน

3.3 โรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1 - 499 คน

4. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี

5. อาจารย์ หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี

6. ทักษะ หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ปัญหาการดำเนินงานด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
2. การบริหาร ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน
3. การไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านการศึกษา
4. การไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ
5. การไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน
6. การไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม ความรู้ ความสามารถและทักษะต่อจากระดับประถมศึกษา ผู้เรียนได้ค้นพบความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของตนเองทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ ตลอดจนมีความสามารถในการประกอบงานและอาชีพตามควรแก่วัย การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามความถนัดและความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้เพียงพอแก่การประกอบอาชีพที่ตนถนัดทั้งอาชีพอิสระและรับจ้าง รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และทักษะทางสังคมที่จำเป็นสำหรับการประกอบงานและอาชีพ และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2535 : 12 - 13) ๖ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา 3 ประการ คือ

1. สอนและอบรมนักเรียน หมายถึง สอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการทั้งในสถานที่และนอกสถานที่ โดยโรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักการและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมัธยมศึกษา และแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมของนักเรียน อบรมนักเรียนให้เกิดความสำนึกในการช่วยตนเอง และการพัฒนาชุมชน

2. สอนประชาชน หมายถึง การให้ความรู้ทั่วไปและวิชาชีพ รวมทั้งจริยธรรมและคุณธรรม โดยโรงเรียนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้สามารถเป็นแบบอย่างในด้านวิชาชีพและพัฒนาความรู้ให้แก่ประชาชนในขณะเดียวกันก็ให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากโรงเรียน ไปช่วยพัฒนาความเป็นอยู่ของครอบครัว หากโรงเรียนมีศักยภาพพอ ก็อาจจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ประชาชนโดยตรงได้ ทั้งนี้โดยมุ่งให้ประชาชนสามารถช่วยตนเองได้ มีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมทั้งได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรวมตัวกันเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตน

3. การบริการชุมชน หมายถึง การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยโรงเรียนควรรักษาทรัพยากรเท่าที่มีอยู่ช่วยเหลือและร่วมมือกับชุมชนหรือประสานงานกับหน่วยงานอื่น จัดบริการพัฒนาชุมชน เพื่อช่วยให้ประชาชนได้รับความสะดวก อยู่ดี กินดี และให้ประชาชนรู้จักตนเอง (กรมสามัญศึกษา, 2528 : 4 - 6)

การกำหนดขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษา

เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา (2532 : 1 - 2) แบ่งโรงเรียน ออกเป็น 4 ขนาด โดยกำหนดจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง คือ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 499 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 - 1,499 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 - 2,499 คน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คน ขึ้นไป การประเมินมาตรฐานโรงเรียน ประกอบด้วยหมวดต่าง ๆ 6 หมวด คือ หมวดที่ 1 การบริหารทั่วไป หมวดที่ 2 งานธุรการ หมวดที่ 3 งานวิชาการ หมวดที่ 4 งานปกครองนักเรียน หมวดที่ 5 งานบริการ หมวดที่ 6 โรงเรียนกับชุมชน หมวดนี้มีเกณฑ์กำหนดให้โรงเรียนมัธยมศึกษา ดำเนินการดังนี้

(1) การวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (2) การสร้างและเผยแพร่

เกียรติประวัติของโรงเรียน (3) การให้บริการชุมชน (4) การเป็นผู้นำและให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน (กรมสามัญศึกษา. 2532 : 1 - 2, 57 - 61)

2. การบริหารด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน

กรมสามัญศึกษา ได้ประกาศทิศทางการจัดการศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้หน่วยงาน สังกัดกรมสามัญศึกษา ถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2531 สรุปความเชื่อ ดังนี้

1. กรมสามัญศึกษาเชื่อว่า นักเรียนเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา
2. กรมสามัญศึกษาเชื่อว่า บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีของโรงเรียน จะมีส่วนสร้างความคิด จิตใจ และคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ได้
3. กรมสามัญศึกษาเชื่อว่า โรงเรียนที่ดีจะต้องไม่แปลกแยกจากชุมชน
4. กรมสามัญศึกษาเชื่อว่า การนิเทศติดตามผล การสนับสนุนจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูง

จากการประกาศทิศทางการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา ฝ่ายนิเทศงานบริหารหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ได้จัดทำแนวปฏิบัติตามความเชื่อของกรมสามัญศึกษา และเอกสารประกอบการนิเทศตามทิศทางการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา พร้อมทั้งจัดทำแบบประเมิน คู่มือติดตามการประเมินการปฏิบัติงานของโรงเรียน ตามแนวคู่มือการปฏิบัติงานตามความเชื่อ

เพื่อให้ความเชื่อของกรมสามัญศึกษา บรรลุวัตถุประสงค์และเป็นไปนิตยทางเดียวกัน หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ได้วิเคราะห์และทำแนวปฏิบัติขึ้นดังนี้

แนวการบริหาร ตามความเชื่อ ข้อที่ 3 โรงเรียนที่ดีจะต้องไม่แปลกแยกจากชุมชน คือ โรงเรียนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา ร่วมคิด และ/หรือร่วมแก้ปัญหาของชุมชนด้วย และโรงเรียนควรใช้ทรัพยากรของชุมชนในการเรียนการสอนในหลายเรื่อง ควรใช้ชุมชนเป็นห้องเรียน และในหลายกรณี ควรเชิญผู้รู้ต่าง ๆ ของชุมชนให้ความรู้แก่นักเรียน และร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนด้วย คือ

1. โรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนา ร่วมคิดและหรือร่วมแก้ปัญหาชุมชน
 - 1.1 มีโครงการพัฒนาและให้ความรู้แก่ชุมชน
 - 1.2 มีส่วนร่วมในงานประเพณีและพัฒนาสาธารณสถาน
 - 1.3 มีผู้รับผิดชอบประสานงานกับชุมชน
 - 1.4 มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหา ร่วมคิดวางแผนและแก้ปัญหาชุมชน
 - 1.5 มีการให้บริการและอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
2. โรงเรียนใช้ทรัพยากรและวิทยาการจากชุมชน
 - 2.1 มีการเชิญบุคลากรในชุมชนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
 - 2.2 มีการจัดหาทุนเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา
 - 2.3 มีกรรมการการศึกษา/ผู้อุปการะโรงเรียน
 - 2.4 กรรมการการศึกษา/ผู้อุปการะโรงเรียนมีส่วนวางแผนดำเนินการของโรงเรียน
 - 2.5 มีการสำรวจและใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน
 - 2.6 มีการเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่นักเรียน (เอกสารระบุ : กรมสามัญศึกษา)

3. การไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านการศึกษา

ในฐานะที่โรงเรียนเป็นสถาบันหลักสถาบันหนึ่งของสังคม ภารกิจที่สำคัญของโรงเรียนคือการให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่ชุมชน เป็นผู้ชี้แนะ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาชุมชนตามความต้องการของชุมชนนั้น ในด้านการศึกษา มีผู้ให้ข้อเสนอแนะและแนวทางในการดำเนินการไว้ดังนี้

ดารา ทีปะปาล (2521 : 213) กล่าวว่า โรงเรียนในฐานะที่เป็นสถาบันที่ต้องให้บริการแก่ชุมชน ควรจะได้พิจารณาให้การช่วยเหลือหรือบริการในด้านต่อไปนี้ คือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพและเศรษฐกิจ ด้านโภชนาการและอนามัย และด้านสังคมและวัฒนธรรม

วิไลวรรณ วิทยวิจารณ์ (2522 : 191 – 194) แนะนำว่า โรงเรียนสามารถ
ใช้แหล่งวิทยากรในชุมชนให้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนและปรับปรุงโรงเรียนได้ ดังนี้

1. เชิญผู้เชี่ยวชาญอาชีพเฉพาะอย่างมาให้ความรู้แก่นักเรียน
2. ผู้ปกครองนักเรียนให้ความช่วยเหลือเป็นวิทยากรในบางเรื่อง
3. สมาชิกให้ความรู้เกี่ยวกับการประชุมสภา การร่างกฎหมายหรือประสบการณ์

ด้านอื่น ๆ

4. โรงงานอุตสาหกรรม ให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานผลิต
5. ตำรวจ ข้าราชการ ให้ความรู้ด้านจราจร การปกครองและอื่น ๆ
6. คณะกรรมการสภาตำบลหรือท้องถิ่น ให้ความรู้การดำเนินงานของท้องถิ่น
7. นักรักบี้ เช่น ฟุตบอล สัตว์ป่า หิน มาเป็นประโยชน์ในการศึกษา
8. นักรักบี้ที่มียุทธวิธีต่าง ๆ เช่น อาคาร บ้านเรือน สนามบิน

สถานีดับเพลิง มาเป็นประโยชน์ในการศึกษา

9. แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและทันตแพทย์ ให้ความรู้ด้านสุขภาพ

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2522 : 471 – 472) ได้สรุปบทบาทของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่จะให้บริการชุมชนได้ดี ในระดับใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสภาพของโรงเรียน
ซึ่งควรให้การบริการชุมชนตามสภาพของโรงเรียน โดยทั่วไปแล้ว โรงเรียนควรจัดบริการชุมชน
ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. โรงเรียนควรจัดที่อ่านหนังสือพิมพ์ หรือที่อ่านหนังสือทั่วไปสำหรับชุมชนขึ้น

ในโรงเรียนรวมทั้งการบริการให้ยืมหนังสือในห้องสมุด

2. โรงเรียนควรให้ชุมชนได้มีโอกาสใช้โรงเรียนเป็นที่ประกอบพิธีต่าง ๆ ได้ เช่น
ใช้หอประชุมโรงเรียน ตลอดจนให้ยืมอุปกรณ์บางอย่างของโรงเรียน

3. โรงเรียนควรจัดบริการแนะแนวให้ความรู้แก่ชุมชนหลาย ๆ ด้านเท่าที่โรงเรียน
จะทำได้ เช่น ด้านการเกษตร ด้านอนามัย และกฎหมายเบื้องต้นที่จำเป็น

4. โรงเรียนควรจัดนันทนาการแก่ชุมชน เช่น จัดสถานที่เล่นกีฬาโดยใช้สนาม
ของโรงเรียน

5. โรงเรียนควรจัดบริการข่าวสารให้ความรู้เตือนความจำแก่ชุมชน โดยอาจจัดทำ
เป็นข่าวสารหรือป้ายประกาศ

6. โรงเรียนควรเป็นที่พึ่งของชุมชนในบางโอกาส เช่น บริการน้ำดื่ม น้ำใช้ ในขณะที่ชุมชนขาดแคลน ติดต่อแพทย์มาฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรค จัดวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ด้านสาธารณสุข ให้ความรู้เกี่ยวกับการปกครอง

7. โรงเรียนจัดงานและจัดนิทรรศการทุกครั้ง ควรให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมเป็นเจ้าของงานด้วย และการแสดงผลงานของนักเรียนควรให้ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมแสดงผลงานด้วย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2523 : 223) เสนอแนะว่า การให้บริการด้านการศึกษาแก่ชุมชน เนื้อหาสาระที่จำเป็นต้องสอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของชุมชน โดยทั่วไปควรประกอบด้วยเนื้อหาสาระดังนี้ (1) ด้านสามัญหรือความรู้พื้นฐาน ได้แก่ ความรู้ด้านหนังสือ การอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น เพื่อเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารความหมาย และแสวงหาความรู้ทั่วไป (2) ด้านการปรับปรุงความเป็นอยู่ในครอบครัว ได้แก่ ความรู้ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาชีวิตครอบครัว เช่น ความรู้ความสามารถในเรื่องสุขภาพอนามัยและโภชนาการ การจัดและตกแต่งบ้าน การซ่อมและปรับปรุงบ้านและเครื่องใช้ต่าง ๆ การเลี้ยงเด็ก การวางแผนครอบครัว (3) ด้านการพัฒนาชุมชน ได้แก่ ความรู้ที่เกี่ยวกับกิจกรรมของชุมชนและสถาบันสังคมต่าง ๆ ตลอดจนกระบวนการต่าง ๆ ที่จะช่วยปรับปรุงและส่งเสริมชุมชนให้ดีขึ้น เช่น การปกครองท้องถิ่น การสหกรณ์ โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชน (4) ด้านอาชีพ ได้แก่ ความรู้ที่เกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพของชุมชน (5) ด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ให้รู้คุณค่าของศิลปวัฒนธรรมของชุมชนจนเกิดความหวงแหนและช่วยกันบำรุงรักษาให้คงอยู่ตลอดไป

สุวัฒน์ พุทรเมธา (2524 : 53 - 58) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อโรงเรียนและชุมชน โดยแยกให้เห็นว่า บทบาทของผู้บริหารต่อโรงเรียนนั้นจะต้องทำหน้าที่ต่าง ๆ โดยยึดการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนในโรงเรียนเป็นสำคัญ ต้องดำเนินการบริหารโรงเรียนทุกด้านด้วยความตั้งใจและศรัทธาในงาน ทำให้ครูในโรงเรียนยอมรับนับถือ นำปรัชญาการศึกษา จุดมุ่งหมายในแผนการศึกษาชาติ และแนวนโยบายของรัฐบาลมาปฏิบัติให้บังเกิดผล รวมทั้งดำเนินการในด้าน การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารบุคคล การกระจายงาน การอำนวยความสะดวกและประเมินผลงานให้โรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับบทบาทต่อชุมชนนั้น ผู้บริหารต้องตระหนักถึงความสำคัญของชุมชน เห็นความจำเป็น

ที่จะต้องดำเนินงานให้สัมพันธ์กับชุมชน ต้องมีหน้าที่กระตุ้นให้บุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญดังกล่าว และเอาใจใส่ในการประสานงานกับชุมชนด้วย ผู้บริหารต้องทบทวนให้เป็นที่ยอมรับนับถือในชุมชน ต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ต้องเป็นผู้นำบุคลากรในโรงเรียนออกสัมพันธ์กับชุมชน และเป็นผู้นำชุมชนเข้าสู่โรงเรียน ตลอดจนทำให้เกิดความร่วมมือของหน่วยงานและองค์การต่าง ๆ ในชุมชนกับโรงเรียนด้วย และจะต้องจัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525 : 59) กล่าวว่า การบริหารด้านการศึกษานั้น โรงเรียนกับคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยควรร่วมกันจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น เพราะจะทำให้ผู้ที่ได้เรียนนั้น นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ทันที และยังคงจะเป็นการระดมทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยตรงแก่ประชาชนด้วย ผู้นำท้องถิ่นควรจะได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตรหรือวิธีการสอนของโรงเรียนเพื่อให้ออกมาเหมาะสมกับท้องถิ่นอีกด้วย

สุรพันธ์ ยันต์ทอง (2525 : 135) กล่าวว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกระดับเป็นทั้งสถานที่ให้การศึกษา ในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนแก่ประชาชนในท้องถิ่น การบริการด้านวิชาการควรจะสนองความต้องการของท้องถิ่น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งจัดห้องสมุด ศูนย์วิชาการ ควรจะคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนที่ควรจะได้รับด้วย

มานพ กาสะดี (2525 : 78 - 79) ได้เสนอแนวความคิดที่สอดคล้องไว้ว่า การบริหารชุมชนด้วยการศึกษาถือว่าเป็นรากฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพสูงขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่า การพัฒนาคนคือการพัฒนาชุมชนนั่นเอง ซึ่งอาจจะจัดกระทำได้หลายวิธีเช่น

1. วางแผนการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
2. เปิดบริการแนะแนวเพื่อชุมชนในโรงเรียน
3. จัดบริการห้องสมุดเพื่อประชาชน
4. เผยแพร่เอกสารทางวิชาการให้ประชาชนทราบเป็นประจำ
5. เชิญชวนประชาชนเข้าชม หรือร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่โรงเรียนจัดขึ้น
6. โรงเรียนให้การศึกษาผู้ใหญ่ หรือเยาวชนที่ไม่มีโอกาสได้เรียนตามเวลาปกติ
7. จัด หรือช่วยให้มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

ก่อ สวัสดิพิธานิชย์ (2526 : 50) กล่าวว่า การให้การศึกษากับชุมชน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท ที่สำคัญคือการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีเพื่อให้
ประชาชนได้ใช้ทรัพยากรของชุมชนให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

สิริ เทสประสิทธิ์ (2526 : 54 – 60) ได้สรุปบทบาทหลักของผู้บริหารการศึกษา
ในฐานะผู้ให้บริการแก่ชุมชน 2 ประการ คือ

1. การให้บริการด้านวิชาการแก่ชุมชน
2. การให้บริการด้านทรัพยากรบุคคล เงิน วัสดุและอื่น ๆ

มีหลักในการดำเนินการดังนี้

1. การให้บริการด้านวิชาการ เป็นการบริการเชิงพัฒนา คือ มุ่งที่จะทำให้ผู้รับบริการ
มีความรู้ มีทักษะในการประกอบอาชีพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองในด้านต่าง ๆ รวมทั้ง
เพื่อที่จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและสร้างเจตคติของผู้รับบริการให้ถูกทิศทางให้เกิดความคิดริเริ่ม
ในการพัฒนาชุมชนของตนเองและรู้จักวิธีการดำรงชีวิตแบบประชาธิปไตย

หลักพิจารณาในการให้บริการด้านวิชาการ คือ

- 1.1 บริการให้สอดคล้องกับนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมายและแนวทางพัฒนา
ชุมชนที่รัฐบาลได้วางไว้ โดยศึกษาจากนโยบายของรัฐบาล คำแถลงของนายกรัฐมนตรี แผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนแผนพัฒนาการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ

- 1.2 บริการให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น ความขาดแคลน ซึ่งทราบได้
จากการสำรวจหรือเก็บข้อมูล

- 1.3 บริการด้านวิชาการที่เหมาะสมกับชุมชนเมือง เช่น

- 1.3.1 วิชาชีพพระยาศรี เช่น ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ

- 1.3.2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านอื่น ๆ เช่น แนะนำสุขภาพ แนะนำ
ศึกษาต่อ

- 1.4 บริการด้านวิชาการที่เหมาะสมกับชุมชนชนบท เช่น วิชาชีพพระยาศรี
การรู้หนังสือ

2. การให้บริการด้านทรัพยากรบุคคล เงินและวัสดุอื่น ๆ มีหลักในการพิจารณาดังนี้
คือ

2.1 บุคคล โรงเรียน อาจจัดครู เจ้าหน้าที่หรือนักเรียนไปช่วยพัฒนาชุมชนในด้านต่าง ๆ โดยไม่กระทบกระเทือนต่อการเรียนการสอนในโรงเรียน

2.2 การเงินและวัสดุที่จะนำไปบริการชุมชน ผู้บริหารจะต้องระมัดระวังมิให้ขัดต่อกฎหมายและระเบียบแบบแผน

2.3 การให้ความร่วมมือ ร่วมใจหรือให้กำลังใจงานการพัฒนาชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีของชุมชนต่อโรงเรียน

๒. สัมพันธ์ ทองสมัคร (2528 : 9 - 10) กล่าวถึงบทบาทของครูในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนว่า กระทรวงศึกษาธิการมีแนวนโยบายที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่อยู่ในเขตชนบทยากจน บทบาทสำคัญที่ครูควรจะมีส่วนให้การศึกษาแก่บุคคลในท้องถิ่น คือ

1. การให้การศึกษาที่เหมาะสมแก่บุคคลในท้องถิ่น ทั้งการให้การศึกษาพื้นฐาน ทักษะที่จะเป็นในการประกอบอาชีพ หรือการให้ข้อมูล ข่าวสาร หรือการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ
2. การปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม ครูจะต้องเห็นปัญหาและช่วยแก้ปัญหา
3. การเสริมสร้างค่านิยมที่เหมาะสม โดยการให้การศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน และประชาชน ให้รักษาค่านิยมที่ดีอยู่แล้วคงอยู่ ปรับปรุงแก้ไขค่านิยมที่ขัดขวางต่อการพัฒนาประเทศและส่วนรวม และพัฒนาค่านิยมบางอย่างที่ดีให้สูงขึ้น
4. การทำนุบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรมไทย คือ สอนคนให้คนได้ตระหนักถึงความสำคัญ และช่วยกันรักษาไว้

ดังนั้น การดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการศึกษา โรงเรียนควรดำเนินการศึกษาปัญหาของชุมชนเพื่อให้การวางแผนการใช้หลักสูตรสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับการวางแผนด้วย ควรให้ความรู้แก่ชุมชน ด้านความรู้พื้นฐาน การปรับปรุงความเป็นอยู่ในครอบครัว การพัฒนาชุมชน การพัฒนาความรู้ และทักษะวิชาชีพ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และเสริมสร้างค่านิยมที่เหมาะสม จัดบริการแนะแนวเพื่อชุมชน จัดบริการห้องสมุดเพื่อประชาชน เผยแพร่เอกสารทางวิชาการ เชิญชวนประชาชนเข้าชมหรือเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ให้การศึกษาแก่ผู้ใหญ่หรือเยาวชน ที่ไม่มีโอกาสเรียนตามปกติ จัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เป็นต้น

4. การไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

การที่บทบาทของโรงเรียน ถูกกำหนดขึ้นมาบนพื้นฐานแห่งปัญหาและความต้องการของชุมชนนั้น ปัญหาที่สำคัญยิ่งต่อชุมชน ซึ่งส่งผลกระทบต่อโรงเรียน คือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจและอาชีพ จาเมกาเห็นว่าโรงเรียนจะต้องให้การบริการแก่ชุมชน ในด้านเศรษฐกิจและอาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีผู้ให้ความสนใจและข้อเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

สุพิชญา ชีระกุล (2520 : 53 - 55) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนไว้ว่า

1. ชุมชนต้องการปรับปรุงสุขภาพอนามัยของตนและของชุมชน เพื่อต้องการอยู่ดีมีสุขภาพสมบูรณ์
2. ชุมชนต้องการปรับปรุงมาตรฐานการครองชีพของครอบครัวให้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น เพื่อยกระดับการกินอยู่ให้สูงขึ้น มีการประกอบอาชีพที่มั่นคง
3. ชุมชนต้องการรู้หนังสือ อ่านออกเขียนได้ สามารถติดตามข่าวสารการบ้านการเมือง สามารถเรียนรู้ต่อไปด้วยตนเอง และแสวงหาความสุขและความงอกงามจากการอ่านหนังสือ
4. ชุมชนต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ทั้งต้องการพักผ่อนที่ถูกต้อง และใช้เวลาว่างเพื่อเพิ่มพูนรายได้
5. ชุมชนต้องการยกระดับบรณียัม เข้าถึงศิลปะ รู้จักตัดสินใจและวิเคราะห์คุณค่า ความดี ความงาม รู้จักใช้ประโยชน์จากสื่อสารมวลชนให้คุ้มค่า
6. ชุมชนต้องการฝึกฝนความสามารถ และประสิทธิภาพในการใช้เครื่องจักรกล และเครื่องมือต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากขึ้น
7. ชุมชนต้องการธำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม ระเบียนประเพณีอันดีงามของชาติและรักษาคุณสมบัติประจำชาติไว้ให้คงอยู่ตลอดไป
8. ชุมชนต้องการจะปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัยในฐานะที่เป็นพลเมืองดีของชาติในสังคมประชาธิปไตย

สามารถ จุ้ยทอง (2521 : 22 - 27) กล่าวว่า ความต้องการของชุมชน มีผลกระทบต่อการจัดหลักสูตรและการบริการชุมชน เพื่อโรงเรียนจะได้มีโอกาพัฒนาชุมชน ให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชน อย่างไรก็ตามโรงเรียนเป็นเพียงหน่วยหนึ่งของสังคม ที่จะเสริมสร้างสมาชิกที่ดีให้แก่ชุมชน ช่วยแก้ปัญหาบางอย่างของชุมชน และจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อชุมชน เช่น กิจกรรมประเภทสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กิจกรรม เพื่อเสริมอาชีพแก่ชุมชน สนับสนุนและร่วมมือกับชุมชนจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณี ตลอดจนจัดให้โรงเรียนมีบทบาทเป็นสื่อกลางระหว่างส่วนราชการกับประชาชน

สมศักดิ์ ศรีมาจัญญ์ (2523 : 11) กล่าวว่า เมื่อโรงเรียนได้วางโครงการ บริการชุมชนแล้ว การที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น ผู้ที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุ เป้าหมายก็คือผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยผู้บริหารและครูจะต้องทำหน้าที่ เป็น ประโยชน์ต่อชุมชนเข้าโรงเรียนเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ แนะนำอาชีพและสุขภาพอนามัยที่คน ในชุมชนนั้นต้องการ

ก่อ สวัสดิพานิชย์ และคนอื่น ๆ (2524 : 10 - 11) กล่าวว่าในการกระจาย การศึกษาไปสู่ชนบทโดยมุ่งสร้างความเสมอภาคทางการศึกษาและการพัฒนาชนบทของไทย จะเห็นว่ามีแนวคิดที่สำคัญอยู่สองประการ คือ การจัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพให้มากขึ้น พร้อมกับวิธีการจัดการศึกษาที่ต้องทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2524 : 24) ได้ศึกษาและชี้ให้เห็นว่า การประกอบอาชีพของประชาชนในชุมชนนั้นมีความสำคัญยิ่ง เพราะจะมีผลกระทบไปถึงคุณภาพ ของการศึกษาในท้องถิ่นด้วย ถ้าประชาชนมีฐานะทางเศรษฐกิจดี ย่อมมีส่วนสนับสนุนและให้ ความร่วมมือกับโรงเรียนได้มากขึ้น การที่โรงเรียนจะบริการด้านเศรษฐกิจและอาชีพแก่ชุมชนนั้น เป็นสิ่งที่ควรกระทำอย่างยิ่ง แต่ควรอยู่ในขอบเขตที่จำกัดตามกำลังความสามารถที่จะทำได้ ซึ่งอาจกระทำได้ ดังนี้

1. โรงเรียนจัดครูในสายวิชาชีพออกไปให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชน
2. โรงเรียนให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสินเชื่อ และแหล่งเงินทุน รวมทั้งการลงทุน อย่างประหยัดแก่ประชาชน
3. ให้ความรู้ในการแก้ปัญหาพ่อค้าคนกลางแก่ประชาชนในชุมชน
4. โรงเรียนแนะนำให้ประชาชนรู้จักการใช้เครื่องมือการเกษตรสมัยใหม่ให้ถูกต้อง

5. โรงเรียนจัดอบรมเพื่อให้ความรู้และทดลองทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน
แก่ประชาชนตามความเหมาะสมของท้องถิ่น

กรมสามัญศึกษา (2525 : 13)

สำหรับวิธีการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน โรงเรียนสามารถดำเนินการได้ 3 วิธี คือ

1. โรงเรียนจัดกิจกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนเอง ได้แก่ การจัดกิจกรรม
เสริมหลักสูตรของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนหรือกิจกรรมเพื่อการบริหารชุมชน เช่น การให้
ข่าวสารต่าง ๆ การส่งเสริมความรู้วิชาสามัญ ความรู้ทั่วไปและอาชีพ และการบริการชุมชน
ในด้านอื่น ๆ

2. โรงเรียนจัดผสมผสานกับหน่วยอื่น เพราะมีกิจกรรมบางอย่างที่โรงเรียน
ไม่สามารถจัดทำตามลำพังตนเองได้ แต่สามารถที่จะทำในรูปของการบูรณาการ ความร่วมมือ
ผสมผสานกับหน่วยงานอื่นจัดกิจกรรมนั้นขึ้น เช่น ร่วมมือกับหน่วยงานอนามัยพัฒนาด้านสุขภาพ
อนามัยของประชาชน เป็นต้น

3. โรงเรียนประสานงานเพื่อสนับสนุนหรือส่งเสริมให้หน่วยงานอื่นจัดขึ้น เนื่องจาก
กิจกรรมบางอย่างเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้แรงงานมาก ทุนทรัพย์มาก หรือจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยี
ขั้นสูง เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรก็สนับสนุนให้สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทและ
ประชาชนช่วยกันพัฒนา เป็นต้น

อุทัย บุญประเสริฐ (2525 : 148) ได้เสนอแนะว่า การบริการชุมชนเพื่อจะให้
ประชาชนมีความกินดีอยู่ดี อาจทำได้ดังนี้

1. การส่งเสริมอาชีพการทอผ้า ทาไร่ ไร่ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วย
2. การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์และการปรับปรุงทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์
3. การส่งเสริมอาชีพอุตสาหกรรมในครัวเรือน
4. การปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

ส่วนสุภรณ์ ศรีพหล (2526 : 300 - 301) ได้เสนอว่า โรงเรียนควรทำหน้าที่
ที่สำคัญต่อชุมชน ดังนี้

1. การบริการแก่ชุมชน โดยการเผยแพร่ความรู้ทั้งวิชาชีพและวิชาการแก่ชุมชน
ทำการฝึกอบรม จัดหาวิทยากรบรรยายให้ความรู้ในด้านเศรษฐกิจ อาชีพ การเมือง สาธารณสุข
วัฒนธรรม เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพของประชาชนให้สูงขึ้น

2. การจัดโปรแกรมการศึกษาเพื่อประชาชน โดยประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือโรงเรียนดำเนินการเอง จัดสอนหลักสูตรอาชีพ ระยะสั้นแบบห้องเรียนหรือแบบกลุ่มสนใจ เพื่อให้ประชาชนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ

3. ให้ความสำคัญสนับสนุนช่วยเหลือการพัฒนาชุมชน จัดทำโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับตำบล อำเภอ และจังหวัด ตลอดจนเข้าร่วมในโครงการพัฒนาเหล่านั้น

4. การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนจะต้องหาวิธีนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ร่วมดำเนินกิจกรรม แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ในการจัดโรงเรียน และโรงเรียนจะต้องส่งเสริมความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพและบริการต่าง ๆ แก่ประชาชนในชุมชนเช่นกัน

5. การเรียนแบบอย่างที่ดีในชุมชน โรงเรียนมีหน้าที่อบรมสั่งสอนเยาวชนซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม โรงเรียนจึงจำเป็นต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในชุมชน สมาชิกของโรงเรียนจะต้องปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบประเพณีอันดีงาม ให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนในชุมชน

๖. เอกวิทย์ ณ ถลาง (2528 : 5) ชี้ให้เห็นว่าการศึกษาในอนาคตนั้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าทั้งทางสังคมและเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วจำเป็นต้องจัดในรูปแบบการศึกษาตลอดชีวิต ต้องคิดหาวิธีการจัดการ รูปแบบและวิธีการทำให้การศึกษาที่จะให้คนเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ และประสานสอดคล้องกับแบบแผนการดำเนินชีวิตและการพัฒนาหากินคือสามารถประสานการทำงานกับการเรียนรู้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้

ธีรวุฒิ ประทุมพรรัตน์ และคนอื่น ๆ (2530 : 130) กล่าวว่า เมื่อมีทางใดที่โรงเรียนจะช่วยพัฒนาชาวบ้านได้ด้วยการให้การศึกษา ทางด้านวิชาสามัญและวิชาชีพ ผู้บริหารไม่ควรเพิกเฉยและควรจัดทุกโอกาสที่พอจะทำได้ รวมทั้งการให้ครูอาจารย์วิชาสาขาต่าง ๆ ได้แก่ เกษตรกรรม คหกรรม อุตสาหกรรมและธุรกิจ ไปช่วยเหลือเป็นวิทยากรให้กับชุมชนตามคำเชิญ ก็มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๗. ดังนั้น การดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านเศรษฐกิจและอาชีพ โรงเรียนควรดำเนินการศึกษาสำรวจสภาพเศรษฐกิจและอาชีพของท้องถิ่น จัดทำแผน โครงการ เพื่อร่วมแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจและอาชีพของท้องถิ่น

จัดครูในสายวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ไปให้ความรู้แก่ประชาชน ให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสินค้า
เป็นแกนนำให้การจัดตั้งกลุ่มสนใจในอาชีพ ให้นำทางในการแก้ปัญหาพ่อค้าคนกลาง เสนอแนะ
การเลือกอาชีพ การหาอาชีพใหม่ อาชีพรอง และพัฒนาอาชีพเดิมของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น
จัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตในท้องถิ่น จัดอบรมให้ความรู้และทดลองการทำอุตสาหกรรม
ในครัวเรือนแก่ประชาชนร่วมกับหน่วยงานอื่นพัฒนาและส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น

5. การไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน

การที่ชุมชนจะพัฒนาให้เจริญมั่นคงและดำรงอยู่ได้ โรงเรียนนับว่าเป็นองค์กรหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชน ทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว โรงเรียนจะเป็นผู้ที่ปลูกจิตสำนึกและความรับผิดชอบที่ต้งามให้แก่ชุมชนในด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชนนั้น มีผู้ให้ข้อคิดและแนวทางในการดำเนินการไว้ดังนี้

สุพิชญา ชีรกุล (2520 : 53 - 55) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนไว้ว่า

1. ชุมชนต้องการปรับปรุงสุขภาพอนามัยของตนเองและของชุมชน เพื่อต้องการอยู่ดีมีสุขภาพสมบูรณ์
2. ชุมชนต้องการปรับปรุงมาตรฐานการครองชีพของครอบครัวให้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น เพื่อยกระดับการกินอยู่ให้สูงขึ้น มีการประกอบอาชีพที่มั่นคง
3. ชุมชนต้องการรู้หนังสือ อ่านออกเขียนได้ สามารถติดตามข่าวสารการบ้านการเมือง สามารถเรียนรู้ต่อไปด้วยตนเอง และแสวงหาความสุขความงอกงามจากการอ่านหนังสือ
4. ชุมชนต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ทั้งต้องการพักผ่อนที่ถูกต้องและใช้เวลาว่างเพื่อเพิ่มพูนรายได้
5. ชุมชนต้องการยกระดับสนิยม เข้าถึงศิลปะ รู้จักตัดสินใจและวิเคราะห์คุณค่าความดีความงาม รู้จักใช้ประโยชน์จากสื่อสารมวลชนให้คุ้มค่า
6. ชุมชนต้องการฝึกฝนความสามารถ และประสิทธิภาพ ในการใช้เครื่องจักรกล และเครื่องมือต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากขึ้น

7. ชุมชนต้องการสร้างไว้ซึ่งวัฒนธรรม ระเบียบประเพณีอันดีงามของชาติและรักษาคุณสมบัติประจำชาติเดิมไว้ให้คงอยู่ตลอดไป

8. ชุมชนต้องการจะปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัย ในฐานะที่เป็นพลเมืองดีของชาติในสังคมประชาธิปไตย

อบรม สีนภิบาล (2521 : 2 - 3) ชี้ให้เห็นว่า การศึกษาต้องทำให้เกิดผู้นำที่พาให้ประชาชนในชุมชนรู้สึกว่าการเปลี่ยนแปลงพัฒนาเป็นสิ่งที่เขายอมรับด้วยความสมัครใจ และรู้สึกว่า เป็นงานของเขาเอง

สนิท ยี่รงค์ (2521 : 12 - 13) กล่าวว่า ในการให้บริการชุมชนนั้น โรงเรียนมัธยมศึกษายังสามารถที่จะทำได้อีกหลาย ๆ รูปแบบ เช่น อาจบริการในรูปแบบของการช่วยเหลือ การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน การจัดพิพิธภัณฑ์ การจัดห้องสมุดชุมชน การส่งเสริมศิลปะพื้นเมือง การให้ความรู้ใหม่ ๆ ทางอาชีพ การป้องกันการรณรงค์ชวนเชื่อจากฝ่ายตรงข้าม

สามารถ จุ้ยทอง (2521 : 22 - 27) สรุปว่า ความต้องการของชุมชน มีผลกระทบต่อการจัดทำหลักสูตรและการบริการชุมชน เพื่อโรงเรียนจะได้มีโอกาพัฒนาชุมชนให้เป็นไปตาม ความต้องการของชุมชน อย่างไรก็ตามโรงเรียนเป็นเพียงหน่วยหนึ่งที่จะเสริมสร้างสมาชิกที่ดีให้แก่ชุมชนช่วยแก้ปัญหาบางอย่างของชุมชน และจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อชุมชน เช่น กิจกรรมประเภทสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กิจกรรมเพื่อเสริมอาชีพแก่ชุมชน สนับสนุนและร่วมมือกับชุมชนจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณี ตลอดจนจัดให้โรงเรียนมีบทบาทเป็นสื่อกลางระหว่างราชการกับประชาชน

วิไลวรรณ วิทยวิโรจน์ (2522 : 191 - 194) เสนอแนะว่าการนำโรงเรียนสู่ชุมชนว่าควรปฏิบัติดังนี้

1. เสนอรายงานให้ประชาชนทราบเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียน
2. สร้างความเชื่อถือ ความมั่นใจและความนิยมาให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชน
3. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจความสำคัญของการศึกษา รู้สึก ตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
4. ส่งเสริมให้ครูกับผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันยิ่งขึ้น

5. สนับสนุนให้ประชาชนช่วยเหลือด้านการเงิน วัสดุ แรงงานและกำลังใจเพื่อจัดการศึกษาของโรงเรียน
6. สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างบ้าน โรงเรียน ชุมชน โดยให้โรงเรียนเป็นศูนย์ประชาคม การศึกษาและวัฒนธรรม
7. ประเมินความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อสนองความต้องการอันแท้จริง
8. แก້ไขขัดป้เข้าข้อขัดข้องให้กับประชาชน มองโรงเรียน ครูและนักเรียนนางดีด้วยความเชื่อถือศรัทธา มีความเข้าใจและเห็นใจโรงเรียน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2525 : 199) ได้กล่าวถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนว่า สามารถกระทำได้ด้วยการติดต่อหรือร่วมกิจกรรมกับชุมชน เช่น การพบปะผู้นำของท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พระสงฆ์ เจ้าหน้าที่ปกครองของท้องถิ่น เช่น วัด สมาคม สโมสร กลุ่มปฏิบัติการเพื่อสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ รวมทั้งการร่วมานการรณรงค์ต่าง ๆ เช่น การทำความสะอาด การพัฒนาหมู่บ้าน เป็นต้น ตลอดจนการจัดงานหรือร่วมจัดงาน เช่น นิทรรศการ งานแสดง งานฉลองและงานนักขัตฤกษ์ต่าง ๆ

สังัด มิตกิตติ (2525 : 71) กล่าวว่า การบริการชุมชนเป็นงานสำคัญของโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งโรงเรียนจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เพื่อให้โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยให้โรงเรียนเป็นของชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชน การบริการชุมชนจะประสพผลดีหรือไม่ั้น โรงเรียนจะต้องศึกษาความต้องการของชุมชน และบริการชุมชนให้สอดคล้องกับความต้องการนั้น ๆ

กรมสามัญศึกษา (2525 : 11 - 13) ได้ให้แนวทางการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนแก่โรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมและให้ความรู้ด้านวิชาสามัญและด้านวิชาอาชีพ โดยการนำเอาวิชาสามัญมาสอนให้แก่ผู้ที่อยู่ในชุมชน เพื่อสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพและจัดสอนวิชาอาชีพต่าง ๆ ให้ตามความต้องการของประชาชน
2. ส่งเสริมทักษะในการประกอบอาชีพอิสระ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบอาชีพด้วยตนเอง มีความคิดริเริ่มในการประดิษฐ์ และการใช้นวัตกรรมที่ทันสมัยช่วยเพิ่มผลผลิต

3. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการพัฒนาความเป็นอยู่ และรู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนบรรลุถึงความอยู่ดีกินดี ทั้งนี้โดยการส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักคิดหาสาเหตุของปัญหาแนวทางและการเลือกวิธีการแก้ปัญหา

4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีลักษณะนิสัยแสวงหาความรู้อยู่เสมอ โดยการจัดสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้ทุกด้าน เพื่อให้เกิดเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

5. ส่งเสริมให้อนุรักษ์ทรัพยากรในท้องถิ่น ด้วยการให้ประชาชนได้รับความรู้และเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ รู้จักวิธีการบำรุงรักษา

วินัย เกษมเศรษฐี (2526 : 64 - 65) ให้ข้อคิดที่สำคัญว่า การพัฒนาชนบทโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษาหรือโรงเรียนนั้นต้องเน้นการพัฒนาคนให้มีชีวิตอยู่และต้องพัฒนาให้เขาพึ่งตนเอง ต้องเข้าใจพื้นฐานที่ความต้องการทั้งทางร่างกายและทางจิตวิทยา และต้องมีการพัฒนาที่สำคัญคือ ต้องดำเนินงานด้วยความร่วมมือกันช่วยกัน มีการวางแผนเป้าหมายหรือกำหนดโครงการล่วงหน้า มีการผสมผสานหรือบูรณาการในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้ง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และมีการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่น

นภาพร อัจฉริยะกุล (2526 : 192) ได้แสดงทัศนะว่าโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน จะต้องให้ความร่วมมือสร้างความก้าวหน้าแก่ชุมชนตามบทบาทและหน้าที่ อาจดำเนินการได้ดังนี้

1. โรงเรียนกับชุมชนร่วมกันทำความสะอาดบริเวณวัด หรือสถานที่สาธารณะประโยชน์
2. หัวหน้าสถานศึกษากับคณะกรรมการสภาตำบลร่วมกันวางแผนในการพัฒนาชุมชน
3. โรงเรียนให้ความร่วมมือจัดการแข่งขันกีฬาของชุมชน
4. โรงเรียนร่วมมือกับทางวัดจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาจิตใจแก่ประชาชนในชุมชน
5. โรงเรียนให้คำแนะนำแก่ชุมชนในการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2526 : 98 - 104) ทำการวิจัยเรื่อง การทดลองหารูปแบบการดำเนินงานการจัดโรงเรียนเพื่อพัฒนาการศึกษาของชุมชนได้สรุปผลวิจัยเป็นสองลักษณะคือ ปัญหาและแนวทางในการจัดโรงเรียนชุมชนซึ่งพบว่าปัญหาของผู้บริหาร ได้แก่ผู้บริหารยังมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการศึกษาชุมชนไม่ลึกซึ้ง การมีมนุษยสัมพันธ์กับชุมชนทำให้โรงเรียนกับชุมชนสัมพันธ์กันยังมีน้อย การประสานสามัคคีของครูในโรงเรียนเพื่อทำโครงการร่วมกันยังไม่ดีเท่าที่ควร ยังไม่เปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความสามารถเต็มที่ การปฏิบัติงานและ

การเน้นย้ำเรื่องการศึกษาชุมชนและการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ประโยชน์ทางการศึกษา ผู้บริหารยังทำอยู่น้อยในด้านครู - อาจารย์ในโรงเรียนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรงเรียนชุมชน ยังอุทิศเวลาให้งานน้อย งานหลายหน้าที่ ขาดครูที่มีความสามารถเฉพาะ เช่น ครูด้านแนะแนว กีฬา นันทนาการ การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ยังทำไม่เต็มที่และครูยังไม่ได้ทำหน้าที่ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ส่วนในด้านแนวทางการจัดการศึกษาชุมชนได้ให้ทางเลือกสองรูปแบบ ซึ่งแต่ละรูปแบบมีขั้นตอนงานหลักขั้นคือ รูปแบบที่หนึ่งเสนอให้มีลำดับขั้นตอนงานคือ (1) หาความต้องการจำเป็นทางการศึกษา (2) จัดแผนการเรียนโดยเข้าแหล่งวิชาการในชุมชน (3) จัดครูนิเทศน์นักเรียนในการฝึกงาน (4) ครูนิเทศน์นักเรียนและชักชวนผู้ปกครองรวมเป็นกลุ่มสนใจ (5) กลุ่มสนใจช่วยเหลือตนเองโดยมีครูนิเทศและประสานงาน (6) ประเมินผลโครงการร่วมกัน รูปแบบที่สองมีลำดับขั้นคือ (1) ประชุมครูให้ทราบนโยบายหลักการและบทบาทหน้าที่ (2) คัดเลือกหมู่บ้านพัฒนา (3) สำรวจความต้องการจำเป็นของชุมชน (4) จัดทำโครงการพัฒนา (5) ดำเนินโครงการพัฒนาทั้งที่โรงเรียนและชุมชน และ (6) ประเมินผลโครงการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526 : 60 - 61) ได้สรุปลักษณะของกิจกรรมในการบริการชุมชน จากการประเมินผลโครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบทโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้จัดกิจกรรมที่โรงเรียนดำเนินการช่วยเหลือพัฒนาชุมชนได้เพียงใด จากการสอบถามจากครูใหญ่พบว่า ประกอบด้วยกิจกรรมต่อไปนี้ คือ (1) ด้านการให้ความรู้ทั่วไปและอาชีพ เช่น การสหกรณ์ การผลิตปุ๋ย การเพาะเชื้อเห็ด และการบริการ เป็นต้น (2) ด้านสุขภาพอนามัย เช่น การบริการเอกซเรย์วางแผนครอบครัว การติดต่อเจ้าหน้าที่อนามัยช่วยเหลือ การจัดอาสาสมัครสุขภาพบาล การบริการยาสามัญประจำบ้าน เป็นต้น (3) ด้านวัฒนธรรม เช่น ทำประวัติท้องถิ่น บุคคลสำคัญ วัฒนธรรมพื้นเมือง การจัดนิทรรศการดนตรีและการร่วมในเทศกาลท้องถิ่น เป็นต้น (4) ด้านนันทนาการ ได้แก่ การให้บริการด้านอาคารสถานที่สำหรับการเล่นกีฬา การจัดหาที่พักผ่อน สนามเด็กเล่น กิจกรรมด้านดนตรีและบันเทิง และ (5) ด้านบริการข่าวสาร เช่น การประชุมชี้แจง แจกเอกสารและกระจายเสียง เป็นต้น

เชียร์ คีลนะชัย (2528 : 15) กล่าวว่า บทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อสนองนโยบายของรัฐ โรงเรียนเป็นสถานที่อยู่ในชุมชน จึงต้องมีการกิจที่จะสนองความต้องการของชุมชนโดยการจัดกิจกรรมหลาย ๆ ด้าน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและหลักการทางการศึกษา "ได้อยู่ อยู่ถูกต้อง โรงเรียนต้องพยายามหาคำตอบจากคำถามที่ว่า ทำอย่างไรโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงจะมีบทบาทร่วมพัฒนาชุมชน ช่วยเหลือชุมชนให้ได้รับประโยชน์จากโรงเรียน ในเวลาเดียวกันก็ให้ชุมชนเข้ามาช่วยเหลือและพัฒนาโรงเรียนด้วย

ปรีชา คัมภีรปกรณ และคนอื่น ๆ (2528 : 663) กล่าวว่า กิจกรรมที่โรงเรียนควรปฏิบัติดังนี้

1. การจัดทัศนศึกษาภายในชุมชน
2. การจัดสัปดาห์แห่งการทำความสะอาดในชุมชน
3. งานเกษตรชุมชน โดยให้นักเรียนปลูกพืชผักสวนครัวที่บ้านของนักเรียนทุกคน ทุกครอบครัว โดยครูมีหน้าที่รับผิดชอบออกไปตรวจให้คำแนะนำตามบ้านของนักเรียน
4. การพัฒนาที่อยู่อาศัย การให้นักเรียนออกไปฝึกงานที่บ้านของประชาชนตัวอย่างในชุมชนสำหรับการเรียนวิชากลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ
5. การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่น กิจกรรมทางวัฒนธรรมและประเพณี งานบุญของชุมชนในเทศกาลต่าง ๆ ตามที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ

ธีรวุฒิ ประทุมพรรัตน์ และคนอื่น ๆ (2530 : 118) ได้ร่วมกันแสดงทัศนะว่า กิจกรรมการพัฒนาชุมชน หมายถึง กิจกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนจัดขึ้นทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อให้บุคคลในโรงเรียนและบุคคลรอบโรงเรียนได้รับรู้ด้วยกัน ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกัน เกิดความร่วมมือและช่วยเหลือกันให้ได้รับประโยชน์และสร้างสรรค์

ดังนั้น การดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน โรงเรียนควรจะดำเนินการดังนี้ ศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาชุมชน จัดทำแผนโครงการให้มีผู้รับผิดชอบ นิเทศ และประสานงานระหว่างโรงเรียนและชุมชน ร่วมให้คำปรึกษาในการพัฒนาและจัดกิจกรรมของชุมชน สนับสนุนและส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา นันทนาการ และกิจกรรมสำคัญของชุมชน ร่วมพัฒนา ร่วมใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างส่วนราชการกับประชาชน

6. การไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

การที่โรงเรียนจะเจริญก้าวหน้าและดำรงอยู่ได้ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในหลาย ๆ ด้าน ดังนั้นโรงเรียนจึงควรให้บริการแก่ชุมชนเป็นการตอบแทน และบริการที่โรงเรียนสามารถทำได้ก่อนด้านอื่น ๆ คือ การบริการด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งมีรูปแบบวิธีการในการให้บริการ ดังนี้

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2522 : 471 - 472) ได้เสนอแนะวิธีการจัดโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เป็นศูนย์กลางการบริการชุมชนไว้ดังนี้

1. โรงเรียนควรเป็นที่อ่านหนังสือพิมพ์ หรือที่อ่านหนังสือทั่วไปของชุมชน รวมทั้งการบริการให้ยืมหนังสือในห้องสมุด
2. โรงเรียนควรให้ชุมชนได้มีโอกาสเข้าโรงเรียน เป็นสถานที่ประกอบพิธีต่าง ๆ
3. โรงเรียนควรจัดบริการแนะแนวให้ความรู้แก่ชุมชนในหลาย ๆ ด้านเท่าที่โรงเรียนจะทำได้ เช่น ด้านการเกษตร ด้านอนามัย เป็นต้น
4. โรงเรียนควรจัดนันทนาการให้แก่ชุมชน เช่น จัดสถานที่เล่นกีฬาโดยใช้สนามของโรงเรียน
5. โรงเรียนควรจัดบริการข่าวสาร ให้ความรู้ เกี่ยวกับความจำเป็นแก่ชุมชน โดยอาจจัดทำเป็นข่าวสารหรือป้ายประกาศ
6. โรงเรียนควรเป็นที่พึ่งของชุมชนในบางโอกาส เช่น บริการน้ำกินน้ำดื่มในขณะที่ชุมชนขาดแคลน ติดต่อแพทย์มาฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรค เป็นต้น

กรมสามัญศึกษา (2523 : 3) ได้วางนโยบายที่จะให้โรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นศูนย์กลางของชุมชน ทั้งในด้านวิชาการและการบริการในด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นแก่ชุมชน ทั้งสามารถเป็นแหล่งรวมในการประกอบกิจกรรมของชุมชน การที่โรงเรียนมัธยมศึกษาจะเป็นศูนย์กลางของชุมชนได้นั้น โรงเรียนจะต้องเป็นทั้งสถานที่ที่ให้การศึกษาระบบโรงเรียนแก่นักเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียนแก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยจัดหลักสูตรให้เอื้ออำนวยต่อการใช้วัตถุดิบ ทรัพยากร วิทยาการ จัดโปรแกรมการเรียนการสอนให้สนองความต้องการและสอดคล้องกับอาชีพของท้องถิ่น ตลอดจนช่วยพัฒนาอาชีพของท้องถิ่นด้วย

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2524 : 91 - 92) ได้เสนอหลักการไว้ว่า การบริการชุมชนนั้น นอกจากจะให้บริการเกี่ยวกับอาคารสถานที่แล้ว โรงเรียนจำเป็นต้องบริการชุมชนในด้านอื่น ๆ อีก เช่น วัสดุ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้อาจปฏิบัติได้หลายวิธี คือ

1. ให้ประชาชนยืมอุปกรณ์กีฬา เพื่อใช้ฝึกซ้อมหรือเล่นกีฬา
2. ให้ประชาชนยืมเครื่องมือทางการเกษตร เพื่อใช้ในงานของสวนรวม
3. ให้ประชาชนยืมอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่หายากในชุมชน เช่น เครื่องฉายภาพนิ่ง เครื่องฉายสไลด์ เป็นต้น

วรรณิ เหล่าสุนทร (2525 : 35) กล่าวถึงการให้บริการแก่ชุมชนโดยแยกกล่าวถึงแต่ละประเภทดังนี้

1. ในระบบโรงเรียน

เกี่ยวกับสถานที่ โรงเรียนควรได้เอื้อเพื่อแก่ชุมชนที่มาใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน ตลอดจนห้องสมุด โรงฝึกงาน หอประชุม สนามกีฬา และอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อนำกิจกรรมด้านความรู้ทางวิชาการ และกิจกรรมของประชาชนในชุมชนเอง ทั้งที่เป็นส่วนตัวและสวนรวม

2. นอกกระบบโรงเรียน

โรงเรียนควรจัดโครงการที่อาจจะจัดเพื่อบริการประชาชนในชุมชน ได้แก่

2.1 โครงการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ เช่น การจัดห้องสมุดของโรงเรียน ไว้บริการประชาชน การสอนหนังสือให้แก่ผู้ใหญ่ในโครงการศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสรี การให้ความรู้ทางด้านโภชนาการอนามัย ในรูปของการบรรยาย อภิปราย ตามความเหมาะสม

2.2 โครงการส่งเสริมวิชาชีพ อาจจะใช้โรงเรียนเป็นสถานที่ฝึกฝนอาชีพ ให้แก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ

2.3 โครงการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2.4 ใช้โรงเรียนเพื่อจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย

2.5 จัดการพบปะระหว่างครูและผู้ปกครอง เนื่องในโอกาสพิเศษต่าง ๆ เพื่อความเข้าใจอันดี

2.6 จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในโอกาสต่าง ๆ อาจจะใช้สถานที่ของโรงเรียนรวมทั้งอุปกรณ์เครื่องใช้ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ หรืออุปกรณ์โสตทัศนศึกษา

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคนอื่น ๆ (2526 : 339) ให้ข้อคิดเห็นว่า
ผู้บริหารโรงเรียนสามารถให้ความร่วมมือกับชุมชนในด้านเรื่องดังต่อไปนี้

1. ให้คำแนะนำแก่สมาชิกของชุมชนที่มาขอคำปรึกษาในการจัดกิจกรรม
2. ให้บุคลากรในโรงเรียนไปช่วยกิจการ งานส่วนรวมที่ชุมชนจัดขึ้น
3. ให้ยืมวัสดุครุภัณฑ์ เพื่อใช้ในการงานที่เป็นส่วนรวมที่ชุมชนจัดขึ้น
4. ให้ยืมสถานที่สำหรับประกอบกิจกรรมของชุมชน
5. ให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมเข้าร่วมในกิจกรรมพัฒนาชุมชน โดยเป็นกรรมการช่วยเหลือทั้งกำลังกายและกำลังความคิด

กรมสามัญศึกษา (2528 : 4 - 6) กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. สอนและอบรมนักเรียน หมายถึง สอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในสถานที่และนอกสถานที่ โดยโรงเรียนจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักการและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมัธยมศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและสิ่งแวดล้อมของนักเรียน อบรมนักเรียนให้เกิดความสำนึกในเรืองการช่วยตนเอง และการพัฒนาชุมชน

2. สอนประชาชน หมายถึง การให้ความรู้ทั่วไปและวิชาอาชีพ รวมทั้งจริยธรรม และคุณธรรม โดยโรงเรียนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้สามารถเป็นแบบอย่างในด้านวิชาอาชีพและพัฒนาความรู้ให้แก่ประชาชนในขณะเดียวกันก็ให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากโรงเรียน ไปพัฒนาความเป็นอยู่ของครอบครัวด้วย หากโรงเรียนมีศักยภาพพอก็อาจจะจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ประชาชนโดยตรงได้ ทั้งนี้โดยมุ่งให้ประชาชนสามารถช่วยตนเองได้ มีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมทั้งได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรวมตัวกันเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตน

3. การบริการชุมชน หมายถึง การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น โดยโรงเรียนควรใช้ทรัพยากรเท่าที่มีอยู่ช่วยเหลือและร่วมมือกับชุมชนหรือประสานงานกับหน่วยงานอื่น จัดบริการการพัฒนาชนบท เพื่อช่วยให้ประชาชนได้รับความสะดวก อยู่ดีกินดี และให้ประชาชนรู้จักช่วยตนเอง

กรมสามัญศึกษา (2529 : 129) กรมสามัญศึกษาตระหนักถึงความสำคัญที่ว่า ชุมชนมีความเกี่ยวข้องกับผูกพันกับโรงเรียนเพราะนักเรียนเป็นผลผลิตของโรงเรียนเท่า ๆ กับของชุมชน ความเจริญ ความก้าวหน้า และคุณภาพของโรงเรียนจะเป็นดัชนีชี้วัดคุณภาพของชุมชนด้วย กรมสามัญศึกษาจึงได้กำหนดแนวทางประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา กับชุมชน เพื่อให้โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลและสนองความต้องการซึ่งกันและกัน ไว้ในเอกสารการสัมมนาทางวิชาการเรื่อง การมัธยมศึกษา กับสังคมไทยในอนาคต ดังนี้

1. โรงเรียนและชุมชนร่วมกันจัดตั้งองค์การหรือคณะกรรมการ ประกอบด้วย บุคลากรในโรงเรียนและชุมชน เป็นกรรมการหรือเป็นที่ปรึกษาในการบริหารและดำเนินงาน ด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน
2. ระดมทรัพยากรท้องถิ่นและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การจัดหาแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตร เพื่อเร่งคุณภาพผลผลิตทางการศึกษาอันจะเป็นการสร้างศรัทธาแก่ชุมชน
3. โรงเรียนและชุมชนควรจะประสานงานในการจัดกิจกรรมที่พัฒนาท้องถิ่น ให้เลื้อยอานวยต่อการบริการด้านวิชาการ วิชาชีพ และสุขภาพอนามัยแก่คนในชุมชน โดยให้ เทคโนโลยีที่เหมาะสม
4. อนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นและฟื้นฟูศิลปะ วิทยาการ ตลอดจนวัฒนธรรมและประเพณี อันดีงามของไทย
5. จัดโรงเรียนให้เป็นแหล่งบริการด้านวิทยากร ข่าวสารแก่ชุมชน และ เปิดโรงเรียนให้ชุมชนใช้อาคาร สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ที่นำไปสู่การพัฒนาทางกายและจิตใจ ของบุคคลในชุมชน
6. โรงเรียนต้องจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนในชุมชนอย่างทั่วถึง และให้การศึกษากับบุคคลทั่วไป
7. สนับสนุนบุคลากรในโรงเรียนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาท้องถิ่น มากขึ้น
8. โรงเรียนควรเป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า พัฒนาและเผยแพร่เทคโนโลยีและอาชีพ ใหม่ ๆ ให้แก่ชุมชน

ดังนั้น การดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ในด้านอาคารสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์ โรงเรียนควรคำนึงการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา และวางแผนในการให้บริการโดยมีแผน โครงการให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ในด้านอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ นอกจากนั้นโรงเรียนควรจัดบริการ การเสวนาในโรงเรียนให้ เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจแก่ประชาชน ให้การช่วยเหลือแก่ชุมชน ว่างเรียน ปี เต็ม ปี ตรี เครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตร เครื่องวัสดุทัศนูปกรณ์ อุปกรณ์ศึกษา เพื่อสนับสนุนอาชีพในกิจกรรมส่วนรวม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สงัด มิตถิติ (2525 : 61 - 68) ได้ทำการศึกษาผลวิจัยเรื่อง การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดเชียงราย โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้บริหาร ครู เกษตรกรและผู้ไม่ใช่วิชากรพบว่า ผู้บริหาร ครู เกษตรกร และผู้ไม่ใช่วิชากร มีความต้องการ การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ครูมีความต้องการในการให้บริการในด้านวิชาการในระดับมากที่สุด ส่วนผู้บริหาร เกษตรกร และผู้ไม่ใช่วิชากรมีความต้องการในด้านเศรษฐกิจในระดับมาก ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านโภชนาการและอนามัย ด้านบริการช่วยเหลือกิจกรรมชุมชน ทุกกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในระดับมาก ในการบริการด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ ทุกกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในระดับปานกลาง

ฝ่ายติดตามและประเมินผล กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา (2525 : 37 - 43) ได้ทำการศึกษาการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในปี 2525 พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาค ประจำจังหวัด ให้บริการชุมชนในด้านการบำรุงสถานที่ สาธารณะมากที่สุด การร่วมพิธีกรรมทางศาสนาของท้องถิ่นให้บริการในระดับมาก การบริการ ในด้านการศึกษา และการส่งเสริมการประกอบอาชีพให้บริการในระดับปานกลาง โรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับอำเภอและตำบล ในส่วนภูมิภาคให้บริการชุมชนในด้านการส่งเสริม การประกอบอาชีพของประชาชนในระดับมากที่สุด การบำรุงรักษาสาธารณสถานและการให้

บริการแก่ประชาชนอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาอุปสรรคในการบริการชุมชนนั้นมียุหลายปัญหา แต่ปัญหาหนึ่งซึ่งน่ามีความสำคัญมากประการหนึ่งก็คือ โรงเรียนไม่ทราบความต้องการของชุมชน

กิตติโชค ห้อยยี่ (2527 : 127 - 130) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท : การศึกษาเฉพาะกรณีในโรงเรียนถิ่นโอมาสวิทยา พบว่า ในการให้บริการชุมชนนั้นโรงเรียนไม่สามารถจัดบริการในด้านต่าง ๆ ได้ทุกด้าน เนื่องจากโรงเรียนยังขาดการศึกษาสภาพความต้องการของประชาชน มีขีดจำกัดในด้านความพร้อมของโรงเรียน ระเบียบ วิธีการขั้นตอนในการปฏิบัติงาน และการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน

ณรงค์ กาญจนานนท์ (2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 12 พบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามที่เสนอของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับสูง ส่วนครู - อาจารย์และผู้ปกครองมีทัศนะต่อเรื่องนี้อยู่ในระดับปานกลาง

บัณฑิตา จุลเสวก (2528 : 57 - 58) ได้ทำการศึกษาบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางในการบริการชุมชน พบว่าวิธีการบริการชุมชนที่เหมาะสมของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางก็คือ การใช้วิธีโรงเรียนสู่ชุมชนและชุมชนสู่โรงเรียนในระดับมาก ส่วนปัญหาที่อยู่ในระดับมากที่สุดก็คือ โรงเรียนยังไม่เคยสำรวจความต้องการของชุมชนในการรับบริการจากโรงเรียน

อุดม ปัญญา (2528 : 132 - 133) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระบุรี ตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และกรรมการสภาดำบล พบว่า ผู้บริหารให้บริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการศึกษา เศรษฐกิจและอาชีพ พัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ตามทัศนะของครู พบว่า โรงเรียนให้บริการด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ตลอดจนบริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการศึกษา เศรษฐกิจและอาชีพ อยู่ในระดับน้อย กรรมการสภาดำบลเห็นว่าโรงเรียนให้การบริการชุมชนในระดับปานกลางทุกด้าน

สิริรัตน์ สุทธิธิดารา (2529 : 92) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เรื่อง การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดตรัง พบว่า ชุมชนมีความต้องการต่อกิจกรรมการบริการชุมชนของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

นิยม รอดเนียม (2530 : 116 - 119) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการของประชาชนในการรับการบริการชุมชนและการให้การสนับสนุนโรงเรียนมัธยมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดศรีสะเกษ ใน 7 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการ ด้านกีฬาและนันทนาการ ด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่และวัสดุครุภัณฑ์ พบว่า ประชาชนมีความต้องการในการรับการบริการชุมชน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับปานกลางและค่อนข้างมาก เกือบจะวิจัยข้างต้น สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ชุมชนโดยรวมมีความต้องการที่จะรับการบริการชุมชน จากโรงเรียนในแต่ละด้าน อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก และในบางกรณี ชุมชนมีความต้องการรับการบริการจากโรงเรียน เกินกว่าความสามารถที่โรงเรียนจะดำเนินการได้

2. โรงเรียนจัดการบริการชุมชนตามความต้องการและความพร้อมของโรงเรียน เป็นหลัก ไม่ได้จัดการบริการชุมชนตามความต้องการของชุมชน ทั้งนี้เพราะโรงเรียนไม่ทราบความต้องการที่แท้จริงของชุมชนอันเนื่องมาจากโรงเรียนยังขาดการสำรวจและศึกษาความต้องการของชุมชนในการรับการบริการชุมชนจากโรงเรียน

บรรณาคม ภักดีพิพัฒน์ (2533 : 72 - 79) ได้ศึกษาเรื่องการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านการร่วมกิจกรรมในชุมชน ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ พบว่า โรงเรียนให้บริการแก่ชุมชนโดยทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการบริการในด้านการศึกษา และด้านเศรษฐกิจและอาชีพอยู่ในระดับน้อย

ประจวบ โพธิ์ปาน (2534 : 91 - 94) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในการรับการบริการชุมชนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดราชบุรี พบว่า ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในการรับการบริการชุมชนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความ

ต้องการด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการมากเป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม ด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ส่วนด้านการกีฬาและนันทนาการ ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์มีความต้องการปานกลาง ผู้ปกครองนักเรียนในเขตชุมชนเมืองและชุมชนชนบทมีความต้องการได้รับการบริการชุมชนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาวัดแตกต่างกัน และมีความต้องการด้านวิชาการ ด้านสุขภาพอนามัยโภชนาการ ด้านกีฬาและนันทนาการ ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม มีความต้องการแตกต่างกัน ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง และข้าราชการ ลูกจ้าง มีความต้องการได้รับการบริการชุมชนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาแตกต่างกัน และมีความต้องการด้านวิชาการ ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านสุขภาพอนามัยและโภชนาการ ด้านศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ด้านการพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการกีฬาและนันทนาการ ผู้ปกครอง-นักเรียนกลุ่มอาชีพเกษตรกรรมกับกลุ่มอาชีพข้าราชการ ลูกจ้าง มีความต้องการแตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

เอเปด (APEID, 1979 : 27) รายงานผลการประชุมปฏิบัติการของโครงการนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาแห่งเอเชีย เรื่องการดำเนินงานการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท ในรายงานของประเทศเกาหลี ได้ชี้ให้เห็นถึงการจัดการศึกษาชุมชนว่า เน้นกิจกรรมทางการศึกษาที่จะพัฒนาชนบททั้งในลักษณะกิจกรรมการศึกษาในระบบและนอกระบบซึ่งได้สรุปให้เห็นได้ดังนี้ กิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้แก่ (1) การสอนในห้องเรียน (2) การแนะแนวชีวิตในโรงเรียน (3) กิจกรรมโรงเรียนที่บริการต่อสาธารณะ (4) กิจกรรมการเรียนที่ส่งเสริมผลผลิต (5) การให้ชุมชนมาใช้สิ่งอำนวยความสะดวกของโรงเรียน และ (6) การจัดกิจกรรมการศึกษาของระบบบิดาให้โรงเรียนดำเนินการ และกิจกรรมการศึกษาของนอกระบบโรงเรียน ได้แก่ (1) กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (2) การฝึกอบรมทักษะที่เพิ่มผลผลิตแก่ประชาชน (3) การให้ศึกษากรณีตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนา และ (4) การให้การดำเนินงานกลุ่มในการพัฒนา

สำนักงานเพื่อการศึกษาในลาตินอเมริกาและแคริบเบียนของยูเนสโก (1980 : 26 - 39) กล่าวถึงการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อพัฒนาชนบทว่า การพัฒนาชนบทแบบผสมผสานนั้นอาศัยพื้นฐานจากความต้องการ จิตใจ เจตคติและการ जुใจของชุมชนในชนบทเอง ประชาชนในชนบทต้องแสดงควมมุ่งมั่นหวังในการพัฒนาโดยสอดคล้องกับค่านิยม ประเพณี และการกระทำของเขาเอง โรงเรียนจะต้องทำให้ประชาชนเข้าใจปัญหาความต้องการและเกิดค่านิยมในการพัฒนาของตนเอง การที่เขาจะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา จะเห็นได้จากการมีกิจกรรมสนใจและเกิดแรง जुใจ การมีความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญ การมีเจตคติที่ดีต่อกรเข้ามามีส่วนร่วมความรู้สึกว่า เป็นส่วนหนึ่งขององค์การ และการมีสภาวะทางการเมืองระดับท้องถิ่นที่พึงปรารถนา

สมมติฐานการศึกษาครั้งนี้ว่า

ปัญหาการดำเนินงานด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี แตกต่างกัน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ ที่อยู่ในโรงเรียนคนละต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี มีวิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การจัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี จำนวน 1,288 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 64 คน อาจารย์ 1,224 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี จำนวน 565 คน ได้จากการสุ่มเป็นขั้นตอนดังนี้

2.1 จำแนกโรงเรียนที่เป็นประชากรออกเป็น 3 ประเภท ตามขนาดของโรงเรียน กรมสามัญศึกษา จำนวน 23 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 5 โรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง จำนวน 10 โรงเรียน และโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 8 โรงเรียน

2.2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางประมาณขนาด กลุ่มตัวอย่างของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน ที่ .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง 565 คน

2.3 สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาด ของโรงเรียนเป็นชั้น ได้กลุ่มตัวอย่าง 565 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ 248 คน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง 214 คน โรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็ก 103 คน ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร-อาจารย์	รวม	ผู้บริหาร-อาจารย์	รวม
ขนาดใหญ่	683	683	248	248
ขนาดกลาง	470	470	214	214
ขนาดเล็ก	135	135	103	103
รวม	1,288	1,288	565	565

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัว มีลักษณะ เป็นแบบสำรวจรายการ
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ระดับปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ด้านอาคารสถานที่และสุขภาพ
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สำหรับผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ เสนอสาเหตุของปัญหา และความคิดเห็นในการปรับปรุงการดำเนินการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน เพื่อนำเนื้อหามาวิเคราะห์ สร้างเป็นแบบสอบถาม ตามขอบข่ายการไม่แปลกแยกจากชุมชน 4 ด้าน
2. นำแบบสอบถามเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) รายนามผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้
 - 3.1 นายชลิต เจริญศรี ผู้ตรวจราชการกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 และผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี
 - 3.2 นายเสนาะ หัตถิ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6

3.3 นายสง่า เขยประเสริฐ ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดลพบุรี

3.4 นายศักดิ์ชัย ปัทมา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดลพบุรี

3.5 นายรังสรรค์ ถุณษ์ชา อาจารย์ใหญ่โรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับปรังแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง
 ที่ไปชักกลุ่มตัวอย่างงานการวิจัย จำนวน 100 คน

5. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถาม เป็นรายข้อ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มคะแนนสูง และกลุ่ม
 คะแนนต่ำ กลุ่มละ 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด แล้วใช้ $t - test$
 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (ภาคผนวก)

6. เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์,
 2535 : 139) ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์สูง ได้ข้อคำถามจำนวน 60 ข้อ นำไปใช้เป็นเครื่องมือ
 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์
 สอดคล้อง (α -Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96 (ภาคผนวก)

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด
 ลพบุรี เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ ตอนแบบสอบถาม โดยการนำไป
 แจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

การทวงถามแบบสอบถามคืน กระทำ 1 ครั้ง หลังจากส่งแบบสอบถามไป 3 สัปดาห์
 ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืน 553 ชุด หรือประมาณร้อยละ 99.46 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา
 ทั้งหมด ที่สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับกลับคืนในการรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่ได้รับคืน	ร้อยละ
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่	247	234	95.50
โรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดกลาง	216	216	100.00
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก	103	103	100.00
รวม	556	553	99.46

การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1 นำคำตอบจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งกรอกข้อมูลแล้วมาจำแนกตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

1.2 นำคำตอบจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งจำแนกตามข้อ 1.1 มาตรวจหาหาคะแนนเป็นรายข้อ ตามเกณฑ์ที่กำหนดดังนี้

ข้อความในเชิงนิมิต

ระดับปัญหาในการดำเนินการของโรงเรียนมาก 1 ให้ 3 คะแนน

ระดับปัญหาในการดำเนินการของโรงเรียนปานกลาง 1 ให้ 2 คะแนน

ระดับปัญหาในการดำเนินการของโรงเรียนน้อย 1 ให้ 1 คะแนน

1.3 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติตามจุดมุ่งหมายและสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.4 รวบรวมข้อเสนอแนะตอนที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงการดำเนินงานการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามแต่ละตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงตามเพศตามตัวแปร ขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบค่าเฉลี่ยโดยแยกเป็นรายด้านรวม 4 ด้าน ตามตัวแปรอิสระ โดยใช้ F - test (ANOVA) ในการใช้ ANOVA นี้ เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จะใช้การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ Newman - Keuls

การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.00 หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินการระดับมาก หรือมีความแปลกแยกมาก

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินการในระดับปานกลาง หรือมีความแปลกแยกปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินการระดับน้อย หรือมีความแปลกแยกน้อย

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร t - distribution
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร Alpha Coefficient

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ (Mean)
 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation)
2. ใช้สถิติ F - test (ANOVA) ทดสอบสมมติฐาน

1. ระดับปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์

จากการศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ จำนวน 553 คน เกี่ยวกับ ปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ซึ่ง ำดับปฏิบัติจริงในโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ในภาพรวมและจำแนกรายด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ด้านอาคารสถานที่และ วัสดุอุปกรณ์ ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยก จากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์

การดำเนินการของโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ (N = 553)		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการศึกษา	1.653	.579	ปานกลาง
2. ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	1.875	.679	ปานกลาง
3. ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน	1.675	.633	ปานกลาง
4. ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์	1.606	.611	ปานกลาง
รวม 4 ด้าน	1.696	.612	ปานกลาง

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทั้ง 4 ด้าน จะพบว่าผู้บริหารและอาจารย์ มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 1.696) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จะพบว่าโรงเรียนมีปัญหาลู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินการด้านการ
ไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ ด้านการศึกษา

การดำเนินการของโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ (N = 553)		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการศึกษา			
1. การสำรวจความต้องการในการรับบริการ ด้านการศึกษาของชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8418	.6365	ปานกลาง
2. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน หลักสูตร มีปัญหาเพียงใด	2.0491	.8274	ปานกลาง
3. การให้การศึกษา ด้านความรู้พื้นฐาน แก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8375	.6681	ปานกลาง
4. การให้การศึกษา ด้านการปรับปรุงความ เป็นอยู่ในครอบครัวแก่ชุมชน มีปัญหา เพียงใด	1.9607	.7295	ปานกลาง
5. การให้การศึกษา ด้านการพัฒนาชุมชนแก่ ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8561	.7011	ปานกลาง
6. การให้การศึกษา ด้านการพัฒนาทักษะ วิชาชีพแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.9184	.8470	ปานกลาง
7. การให้การศึกษา ด้านการอนุรักษ์และ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และค่านิยมอันดีงามของท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.7304	.6567	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

การดำเนินการของโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ (N = 553)		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
3. การให้บริการศึกษา ด้านการจัดบริการ แนะแนว เพื่อชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.7357	.6780	ปานกลาง
7. การจัดทำเอกสารความรู้ทางวิชาการ เผยแพร่แก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.7285	.7115	ปานกลาง
10. การเชิญชวนประชาชนร่วมหรือเข้าชม กิจกรรมของโรงเรียน มีปัญหาเพียงใด	1.7663	.6935	ปานกลาง
11. การให้บริการศึกษาแก่ผู้สูงอายุหรือเยาวชน ที่ไม่มีโอกาสเรียนในโรงเรียนตามปกติ มีปัญหาเพียงใด	1.9089	.7357	ปานกลาง
12. การจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8600	.7319	ปานกลาง
13. การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียนเพื่อ บริการชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.9366	.7663	ปานกลาง
14. การให้บริการศึกษา ด้านการเมือง การปกครองแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8748	.7258	ปานกลาง
15. การจัดหาทุนเพื่อประโยชน์ในการจัด การศึกษา มีปัญหาเพียงใด	1.7536	.6843	ปานกลาง
16. การสรรหากรรมการศึกษา/ผู้อุปการะ โรงเรียน มีปัญหาเพียงใด	1.7249	.7243	ปานกลาง

ตาราง 4 (ต่อ)

การดำเนินการของโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ (N = 553)		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
17. การติดตามผลและประเมินผลการ ดำเนินการ ด้านการศึกษา มีปัญหาเพียงใด	1.7271	.6492	ปานกลาง
18. การนำผลการประเมิน ไปพัฒนาปรับปรุง การดำเนินการด้านการศึกษา มีปัญหา เพียงใด	1.7624	.6637	ปานกลาง
รวม	1.653	.579	ปานกลาง

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวม จะพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ มีความเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหากการดำเนินการด้านการศึกษา ไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.653$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินการด้านการ
ไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสกลบุรี ตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

การดำเนินการของโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ (N = 553)		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
2. <u>ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ</u>			
1. การสำรวจความต้องการด้านการ เศรษฐกิจและอาชีพของชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8764	.7374	ปานกลาง
2. การจัดทำแผน โครงการร่วมกับชุมชนเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจและอาชีพของชุมชน มีปัญหาเพียงใด	2.0393	.7172	ปานกลาง
3. การจัดครูในสายอาชีพไปให้ความรู้แก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	2.5017	.7659	ปานกลาง
4. การให้ความรู้ เกี่ยวกับแหล่งสินเชื่อแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	2.0453	.7484	ปานกลาง
5. การเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มสavings อาชีพ มีปัญหาเพียงใด	1.9690	.7498	ปานกลาง
6. การเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ เพื่อแก้ปัญหาพ่อค้าคนกลาง มีปัญหาเพียงใด	2.1543	.7672	ปานกลาง
7. การเสนอแนะการเลือกอาชีพ การหาอาชีพใหม่และอาชีพรองให้กับประชาชน มีปัญหาเพียงใด	2.0594	.7450	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

การดำเนินการของโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ (N = 553)		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
8. การเข้าไปพัฒนาอาชีพเดิมของประชาชน าที่ดียิ่งขึ้น มีปัญหาเพียงใด	2.1190	.7502	ปานกลาง
9. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตในท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.9691	.7193	ปานกลาง
10. การจัดอบรมให้ความรู้และทดลองทำ อุตสาหกรรมในครัวเรือน มีปัญหาเพียงใด	2.0173	.7563	ปานกลาง
11. การร่วมมือกับหน่วยงานอื่นพัฒนาและ ส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.8421	.6991	ปานกลาง
12. การทดลองหรือสาธิตอาชีพในโรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.9115	.7370	ปานกลาง
13. การเชิญวิทยากร หรือผู้ประสบความสำเร็จ ในการประกอบอาชีพสาขาต่าง ๆ มาให้ ความรู้หรือคำแนะนำในการประกอบอาชีพ แก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8347	.7314	ปานกลาง
14. การติดตามผลและประเมินผลการ ดำเนินการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ มีปัญหาเพียงใด	1.9173	.7285	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

การดำเนินการของโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ (N = 553)		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
15. การนำผลการประเมินไปพัฒนา ปรับปรุง การดำเนินการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ มีปัญหา เพียงใด	1.9696	.7165	ปานกลาง
รวม	1.875	.679	ปานกลาง

จากตาราง 5 เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยรวม จะพบว่าผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ มีความเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านเศรษฐกิจ และอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.875$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหา การดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินการด้าน
ไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน

การดำเนินการของโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ (N = 553)		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
3. <u>ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน</u>			
1. การสำรวจความต้องการของชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.8547	.7375	ปานกลาง
2. การจัดทำแผน โครงการ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.9175	.7091	ปานกลาง
3. การจัดให้มีผู้แทนและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8776	.7608	ปานกลาง
4. การให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมสำคัญของชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.6764	.6797	ปานกลาง
5. การให้การสนับสนุนและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.6174	.6622	ปานกลาง
6. การเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.6035	.6991	ปานกลาง
7. การร่วมใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีปัญหาเพียงใด	1.8114	.7235	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

การดำเนินการของโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ (N = 553)		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
8. การเป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างส่วนราชการอื่น ๆ กับชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.6145	.6955	ปานกลาง
9. การเป็นศูนย์กลางงานการรวบรวมหรือแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.7198	.7022	ปานกลาง
10. การจัดกิจกรรมเพื่อการฟื้นฟูอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.6904	.7012	ปานกลาง
11. การรณรงค์ให้ประชาชน ลดและเลิกอบายมุข มีปัญหาเพียงใด	2.0690	.8001	ปานกลาง
12. การเข้าไปช่วยดูแล บำรุงรักษา ซ่อมแซมปรับปรุงสิ่งสาธารณประโยชน์ มีปัญหาเพียงใด	1.8736	.7353	ปานกลาง
13. การรวมกลุ่มนักเรียนเพื่อช่วยกันพัฒนาท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.6895	.7024	ปานกลาง
14. การติดตามผลและประเมินผลการดำเนินการด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.7650	.6898	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

การดำเนินการของโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ (N = 553)		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
15. การนำผลการประเมินไปพัฒนา ปรับปรุง การดำเนินการด้านการพัฒนาชุมชนและ ร่วมกิจกรรมชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8069	.6969	ปานกลาง
รวม	1.675	.633	ปานกลาง

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมจะพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์มีความเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหากการดำเนินการด้านการร่วมแบบลกแยกจากชุมชน ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.675$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหานการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินการด้าน
 1. ไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของ
 ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

การดำเนินการของโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ (N = 553)		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
4. ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์			
1. การสำรวจความต้องการของชุมชนด้านการ รับบริการอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ มีปัญหาเพียงใด	1.7944	.7718	ปานกลาง
2. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน การให้บริการด้านอาคารสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์ มีปัญหาเพียงใด	1.8889	.7483	ปานกลาง
3. การจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เป็น สถานที่พักผ่อนหย่อนใจแก่ชุมชน มีปัญหา เพียงใด	1.7848	.7242	ปานกลาง
4. การให้บริการเครื่องมือเครื่องใช้ในการ เกษตรแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	2.0196	.7819	ปานกลาง
5. การให้บริการเครื่องวัสดุอุปกรณ์แก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8525	.7822	ปานกลาง
6. การให้อุปกรณ์การกีฬาเพื่อใช้ในกิจกรรม กีฬาของชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.7720	.7219	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

การดำเนินการของโรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ (N = 553)		ระดับปัญหา
	$\bar{X}$	S.D.	
7. การให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียน เพื่อสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน มีปัญหา เพียงใด	1.5889	.6671	ปานกลาง
8. การให้ใช้บริเวณและสนามเพื่อใช้ในการ ฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬาของชุมชน มีปัญหา เพียงใด	1.5411	.6474	ปานกลาง
9. การให้บริการน้ำดื่มแก่ชุมชนในยาม ขาดแคลน มีปัญหาเพียงใด	2.0244	.8195	ปานกลาง
10. การให้บริการน้ำใช้แก่ชุมชนในยาม ขาดแคลน มีปัญหาเพียงใด	2.0719	.0819	ปานกลาง
11. การติดตามและประเมินผลการดำเนินการ ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ มีปัญหา เพียงใด	1.8059	.6915	ปานกลาง
12. การนำผลการประเมินไปปรับปรุง การดำเนินการ ด้านอาคารสถานที่และ วัสดุอุปกรณ์ มีปัญหาเพียงใด	1.8180	.6687	ปานกลาง
รวม	1.696	.612	ปานกลาง

จากตาราง 7 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมจะพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ มีความเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาค่าดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ด้านอาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.696$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาค่าดำเนินการด้านการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

2. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

จากการศึกษาทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับจำนวนขนาดของโรงเรียนปรากฏผลดังนี้

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยก
จากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ
ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ จำนวนตามขนาดของโรงเรียน

การดำเนินการ ของโรงเรียน	โรงเรียนขนาดใหญ่ (N = 234)			โรงเรียนขนาดกลาง (N = 216)			โรงเรียนขนาดเล็ก (N = 103)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ปัญหา
1. ด้านการศึกษา	1.6453	.5989	ปาน กลาง	1.7454	.5582	ปาน กลาง	1.4757	.5395	น้อย
2. ด้านเศรษฐกิจ และอาชีพ	1.8547	.7027	ปาน กลาง	1.9352	.6217	ปาน กลาง	1.7961	.7324	ปาน กลาง
3. ด้านการพัฒนา ชุมชนและร่วม กิจกรรมชุมชน	1.6923	.6611	ปาน กลาง	1.7267	.5980	ปาน กลาง	1.5243	.6238	ปาน กลาง
4. ด้านอาคาร- สถานที่และ วัสดุอุปกรณ์	1.6368	.6288	ปาน กลาง	1.6852	.5969	ปาน กลาง	1.3689	.5422	น้อย
รวม 4 ด้าน	1.6880	.6493	ปาน กลาง	1.7593	.5519	ปาน กลาง	1.5825	.6344	ปาน กลาง

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง

เพื่อตรวจสอบให้ชัดเจนว่า ค่าเฉลี่ยของปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ที่มีขนาดต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ดังปรากฏผลในตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

การดำเนินการของโรงเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	5.0936	2.5468	7.7714*
	ภายในกลุ่ม	550	180.2445	.3277	
	รวม	552	185.3382	-	
2. ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.5197	.7599	1.6527
	ภายในกลุ่ม	550	252.8709	.4598	
	รวม	552	254.3906	-	

ตาราง 9 (ต่อ)

การดำเนินการของโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
3. ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วม กิจกรรมชุมชน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.9908	1.4954	3.7655
	ภายในกลุ่ม	550	218.4197	.3971	
	รวม	552	221.4105	-	
4. ด้านอาคารสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	7.3644		10.1924*
	ภายในกลุ่ม	550	180.2445	3.6822	
	รวม	552	206.0615	-	
5. ภาพรวมการดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.2055	1.1028	2.9621
	ภายในกลุ่ม	550	204.7565	.3723	
	รวม	552	206.9620	-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาด
ต่างกัน ในจังหวัดลพบุรี มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนมีปัญหาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ในการดำเนินการด้านการศึกษา และด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ส่วนด้าน
อื่น ๆ ไม่พบว่ามีปัญหาที่แตกต่างกัน

ตาราง 10 การทดสอบค่าเฉลี่ย ปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ด้านการศึกษา และด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์
ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

ปัญหาการดำเนินการของโรงเรียน	$(\bar{X})$	ขนาดโรงเรียน		
		เล็ก	ใหญ่	กลาง
ด้านการศึกษา	เล็ก 1.4757	-	0.1696*	0.2697*
	ใหญ่ 1.6453		-	0.1001
	กลาง 1.7454			-
ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์	เล็ก 1.3689	-	0.2679*	0.3163*
	ใหญ่ 1.6368		-	0.0484
	กลาง 1.6852			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และ
อาจารย์เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ผลในตาราง 10 แสดงว่า
ในด้านการศึกษา และในด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และ
ขนาดกลางมีปัญหามากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ส่วนโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีปัญหาไม่แตกต่างกัน

3. สรุปความคิดเห็นที่เป็นสาเหตุ ข้อเสนอแนะ ของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ ที่มีต่อปัญหาการดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัด ลพบุรี ในแต่ละด้าน

3.1 ด้านการศึกษา

โรงเรียนมีปัญหาคาราคาถนุกกลากร โดยเฉพาะในสาขาวิชาชีพ บุคลากรในโรงเรียนมีข้อจำกัดในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการของโรงเรียน เนื่องจาก มีภาระต้องรับผิดชอบมาอยู่แล้ว ทั้งด้านการเรียนการสอน งานในหน้าที่อื่น ๆ และงานที่ ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมาย ในการจัดทำแผนการดำเนินการด้านการศึกษา โรงเรียนยังไม่มี การจัดทำแผนโครงการไว้อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง ดังนั้นโรงเรียนควรจะมีการศึกษาปัญหา และความต้องการของชุมชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนโครงการที่สอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชน และผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อการดำเนินการด้านนี้ได้ มากยิ่งขึ้นด้วย

3.2 ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

โรงเรียนยังไม่มีเคยมีการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชนในด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ และยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่จะออกไปให้บริการ แก่ชุมชน บุคลากรในโรงเรียนเข้าใจว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมช่วยสนับสนุนด้านเศรษฐกิจและอาชีพ แก่ชุมชน ควรเป็นหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ในส่วนของชุมชนประชาชนส่วนใหญ่มิรายได้น้อย มีค่านิยม ความเชื่อแบบดั้งเดิมอยู่ ดังนั้นการเข้าไปชี้นำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นเรื่อง ที่ทำได้ยาก โรงเรียนจะต้องดำเนินการให้ชุมชนเห็นเป็นรูปธรรมให้ได้ เพื่อให้ชุมชนเกิดการ ยอมรับ และยินดีที่จะเปลี่ยนแปลงต่อไป

3.3 ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน

โรงเรียนสามารถเข้าไปร่วมพัฒนาได้บางเรื่องเท่านั้น เป็นต้นว่า การพัฒนาสาธารณสถาน การร่วมกิจกรรมประเพณีของท้องถิ่น โรงเรียนยังไม่มีการศึกษาปัญหา และความต้องการของชุมชนในด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูล ในการจัดทำแผน โครงการ เพื่อพัฒนาชุมชน นอกจากนี้แล้วโรงเรียนยังขาดแคลนบุคลากรที่มี ความรู้ความเข้าใจชุมชนที่ดีพอ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนั้น โรงเรียนจำเป็นต้องเข้าไปเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยม แบบดั้งเดิมของ

ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง อันจะทำให้การพัฒนาและเปลี่ยนแปลง สามารถดำเนินการได้ด้วยดี

3.4 ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์จำกัด ไม่เพียงพอแก่การให้บริการชุมชน ชุมชนบางตำบลจะใช้บริการด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์จากโรงเรียนได้อย่างไร นอกจากนั้นการจัดทำแผน 5 ปีโครงการ เพื่อบริการชุมชนของโรงเรียน ยังไม่เคยมีการสำรวจความต้องการของชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลเบื้องต้น ดังนั้นโรงเรียนจึงควรศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชนในการใช้บริการด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์จากโรงเรียน เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผน และโครงการต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน ระดับขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน ผลบวกยกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกยกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
F	แทน ค่าวิกฤตใน F - distribution
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์

ในการศึกษาปัญหาการดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี จะเสนอผลตามลำดับดังนี้

1. ระดับปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์
2. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

สมมุติฐานการวิจัย

ปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี แตกต่างกัน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 64 คน อาจารย์ 1,224 คน รวม 1,288 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของเครื่องชี้ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607 – 610) จากประชากร 1,288 คน ได้จำนวน 565 คน เป็นผู้บริหาร 64 คน อาจารย์ 501 คน

การรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี 4 ด้าน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานการณ์ภาพส่วนตัว มีลักษณะ เป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็น เกี่ยวกับระดับปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี

ด้านการศึกษา จำนวน 18 ข้อ

ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ จำนวน 15 ข้อ

ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน จำนวน 15 ข้อ

และด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ จำนวน 12 ข้อ

รวมทั้งหมด 60 ข้อ คำถามแต่ละข้อมุ่งถามระดับปัญหาการดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี โดยใช้แบบมาตราส่วน ประมาณค่า 3 ระดับ มาก ปานกลาง น้อย ถามทั้งผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ โดยให้พิจารณาว่าการดำเนินการของโรงเรียน ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ในแต่ละด้านมีปัญหาในการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด สำหรับผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์เสนอสาเหตุของปัญหาและความคิดเห็นในการปรับปรุงการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี

2. คุณภาพแบบสอบถาม ตรวจสอบ 3 ด้าน คือ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ซึ่งจัดได้ว่า เป็นคำถามที่มีความเที่ยงตรงสูง ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) แต่ละข้อ

มีค่าตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หาแบบแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.96

3. วิธีรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งถึงกลุ่มตัวอย่างและรับกลับด้วยตนเอง โดยมีการติดตาม 1 ครั้ง (3 สัปดาห์ หลังจากส่ง) ได้รับแบบสอบถามคืน 553 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.46

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ตรวจสอบสมมติฐาน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ($\bar{X}$, S.D.) ใช้ F-test (ANOVA) ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยและตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Newman-Keuls.

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ มีความคิดเห็นว่า ปัญหาการดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรีมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านการศึกษา มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง แต่บางเรื่องมีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก ($\bar{X} \geq 1.90$) ได้แก่ การดำเนินการของโรงเรียนในเรื่องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตรมีปัญหาการดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือ การให้การศึกษาด้านการปรับปรุงความเป็นอยู่ในครอบครัวแก่ชุมชน การจัดการห้องสมุดโรงเรียนเพื่อบริการชุมชน การให้การศึกษาด้านพัฒนาทักษะวิชาชีพแก่ชุมชน และการให้การศึกษแก่ผู้สูงอายุหรือเยาวชนที่ไม่มีโอกาสเรียนในโรงเรียนตามปกติ

1.2 ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่องแต่บางเรื่องมีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างมาก ($\bar{X} \geq 1.90$) ได้แก่

การจัดครูสายอาชีพไปให้ความรู้แก่ชุมชน มีปัญหาการดำเนินการมากที่สุด รองลงมา คือ การเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ เพื่อแก้ปัญหาพ่อค้าคนกลาง การเข้าไปพัฒนาอาชีพเดิมของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น การเสนอแนะการเลือกอาชีพการหาอาชีพใหม่ และอาชีพรองให้กับประชาชน การให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสินเชื่อแก่ชุมชน การจัดทำแผนโครงการร่วมกับชุมชนเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจ และอาชีพของชุมชน การจัดอบรมให้ความรู้และทดสอบทฤษฎีความรู้ในครัวเรือน การนำผลการประเมินไปพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตในท้องถิ่น การเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มสมาชิกอาชีพ การทดสอบหรือสาธิตอาชีพในโรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน และการติดตามผลและประเมินผลการดำเนินการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

1.3 ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง แต่บางเรื่องมีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างมาก ($\bar{X} \geq 1.90$) ได้แก่

การรณรงค์ให้ประชาชน ลดละเลิกอบายมุข มีปัญหาการดำเนินการมากที่สุด รองลงมา คือ การจัดทำแผนโครงการเพื่อพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับชุมชน

1.4 ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง แต่บางเรื่องมีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างมาก ($\bar{X} \geq 1.90$) ได้แก่

การให้บริการน้ำใช้แก่ชุมชนในยามขาดแคลน มีปัญหาการดำเนินการมากที่สุด รองลงมาคือ การให้บริการน้ำดื่มแก่ชุมชนในยามขาดแคลน และการให้บริการเครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตรแก่ชุมชน

2. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี พบว่า

2.1 ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดกลาง มีปัญหาการดำเนินการในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ มีความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดกลาง มีปัญหาการดำเนินการมากกว่า โรงเรียนศึกษาขนาดเล็กในด้าน

การศึกษาและด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอื่น ๆ ไม่มีความแตกต่าง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ข้อมูล เรื่องปัญหาการดำเนินการด้านไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรีมีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ พบว่า มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุดม ปัญญา (2528 : 132) ซึ่งวิจัยเรื่องการบริหารชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและกรรมการสภามหาวิทยาลัย ใน 4 ด้าน คือ การบริการด้านศึกษา การบริการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ การบริการด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน และการบริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ พบว่า การให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสระบุรี อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับการวิจัยของ บรรณาคม ภักดีพิพัฒน์ (2533 : 70) เรื่องการบริหารชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูและกรรมการสภามหาวิทยาลัย ในจังหวัดพะเยา 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ การบริการด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน และการบริการด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ โดยทั่วไปอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับผลการนิเทศของกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 (2535 : 1) ซึ่งพบว่าการดำเนินการตามความเชื่อของกรมสามัญศึกษา ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน โดยทำการประเมิน 2 ครั้ง พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ดำเนินการปฏิบัติงานตามความเชื่อของกรมสามัญศึกษา ครั้งที่ 1 ดำเนินการร้อยละ 69.85 ครั้งที่ 2 ดำเนินการร้อยละ 67.90 ซึ่งผลการดำเนินการทั้ง 2 ครั้ง อยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การดำเนินการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ มีปัญหามากที่สุด จากการวิจัยในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ทำให้เห็นว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา มีขีดความสามารถในการให้บริการชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ตลอดมา โดยเฉพาะตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 ซึ่งเป็นปีที่กรมสามัญศึกษาเริ่มประกาศทิศทางในการจัดการศึกษา

แม้ว่าจะมีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจนแล้วก็ตาม แต่ผลการดำเนินการ ยังปรากฏผลในระดับปานกลางเท่าเดิม แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้ลุล่วงไป จากการศึกษาวิจัยพบว่าสาเหตุที่ ปัญหาการดำเนินการไม่เปลี่ยนแปลงจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับปานกลาง มาจากสาเหตุดังนี้

ด้านบุคลากร

โรงเรียนขาดแคลนบุคลากรในหลายสาขาวิชาที่เป็นความต้องการของชุมชน ทำให้โรงเรียนมีปัญหาในการดำเนินการเพื่อให้บริการแก่ชุมชนในทุก ๆ ด้าน จึงไม่สามารถดำเนินการเพื่อสนองความต้องการของชุมชนได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บรรณาคม ภักดีพิพัฒน์ (2533 : 37) ซึ่งพบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาการขาดแคลนบุคลากรเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะบุคลากรที่เหมาะสมจะออกไปประสานงานกับชุมชน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สงัด มิตกิตติ (2525 : 67) พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือปัญหาด้านงบประมาณและบุคลากรที่ใช้ในการดำเนินการนอกจากนี้ บุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ส่วนใหญ่มีตัวก้อยู่ในโรงเรียนหรือเขตชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนกับชุมชนมีความแปลกแยกกัน เนื่องจากบุคลากรในโรงเรียนมีโอกาสได้สัมผัสกับชุมชนน้อยลง ดังนั้น โรงเรียนควรจัดทำแผน โครงการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนขึ้นมาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และความจำเป็นเร่งด่วนของโรงเรียน ซึ่งอาจกระทำได้ด้วยให้บุคลากรได้พัฒนาตนเอง โดยการศึกษา อบรม หรือโรงเรียนอาจเป็นผู้ดำเนินการให้มีกิจกรรมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการแก่บุคลากรในโรงเรียน

ด้านงบประมาณ

โรงเรียนมีข้อจำกัดด้านงบประมาณอย่างมาก ลำพังงบประมาณจากส่วนกลางและเงินบำรุงการศึกษาที่โรงเรียนได้รับมีจำนวนจำกัด ทำให้โรงเรียนไม่สามารถจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินการในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน ได้อย่างเพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สงัด มิตกิตติ (2525 : 67 - 68) ซึ่งพบว่าปัญหาการดำเนินการด้านบริการชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือปัญหาด้านงบประมาณ และปัญหาด้านบุคลากร ที่ใช้ในการดำเนินการโรงเรียนจึงจำเป็นต้องขอรับ

การสนับสนุนจากชุมชน สถาบันและองค์กรเอกชนในท้องถิ่นอีกทางหนึ่ง แต่ก็สามารถดำเนินการ
ด้านวงแคบเท่านั้น เนื่องจากชุมชนในสวนภูมิภาคเป็นชุมชนขนาดเล็ก และประชาชนส่วนใหญ่มีฐานะ
ยากจน

ด้านผู้บริหาร

ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน
เมื่อกล่าวถึงความเชื่อข้ออื่น ๆ จะกล่าวถึงการปฏิบัติทำงานตามความเชื่อ และจุดเน้นของ
กรมสามัญศึกษานายศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา จังหวัดลพบุรี (2535 : 1) พบว่า
ในการดำเนินการตามความเชื่อและจุดเน้นของกรมสามัญศึกษานั้น ผลการประเมินครั้งแรก
โรงเรียนดำเนินการในความเชื่อต้น การให้นักเรียนเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ร้อยละ
91.90 และดำเนินการไม่แปลกแยกจากชุมชน ร้อยละ 69.85 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร
โรงเรียนให้ความสำคัญต่อการดำเนินการด้านอื่นมากกว่า สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ
บรรณาคม ภักดีพิพัฒน์ (2533 : 73) ซึ่งพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญในการกิจ
ด้านอื่น ๆ มากกว่าด้านความสัมพันธ์กับชุมชนเช่นกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นว่า
ปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน สาเหตุของปัญหาหลายประการไม่สามารถ
แก้ไขด้านระดับโรงเรียน เป็นต้นว่า ปัญหาคูคลองการไม่เพียงพอ งบประมาณไม่เพียงพอ
โรงเรียนสามารถดำเนินการได้ ตามศักยภาพของโรงเรียนเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้
ผู้บริหารโรงเรียน จำเป็นต้องสนใจกับการบริหารงานด้านอื่น ๆ มากกว่า

ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

โรงเรียนมีข้อจำกัดในด้านอาคารสถานที่ และขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์เป็นจำนวนมาก
ไม่สามารถให้บริการชุมชนได้อย่างเพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรณาคม ภักดีพิพัฒน์
(2533 : 71) ซึ่งพบว่า ด้านวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ของโรงเรียนที่จะให้บริการและเอื้อ
ประโยชน์ต่อชุมชนนั้น โรงเรียนยังไม่สามารถที่จะให้บริการแก่ชุมชนได้อย่างเต็มที่ ในขณะที่
เดียวกันชุมชนกลับมีความต้องการใช้บริการจากโรงเรียนในด้านนี้สูงขึ้น ดังที่ ประจวบ ทรัพย์ปาน
(2534 : 91) ศึกษาพบว่า ผู้ปกครองนักเรียน ต้องการรับบริการชุมชนจากโรงเรียนมากที่สุด
คือ ความต้องการด้านสุขภาพอนามัย และรองลงมาได้แก่ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์และ
ด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิยม รอดเนียม (2530 : 116) พบว่าประชาชน
ต้องการรับบริการชุมชนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านอาคารสถานที่ในระดับมากที่สุด

ด้านเศรษฐกิจและสังคม

เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไป ค่าใช้จ่ายในการครองชีพสูงขึ้น ประชาชนต้องออกไปทำงานนอกบ้านมากขึ้น ทำให้พฤติกรรมทางสังคมเปลี่ยนไป ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้านเศรษฐกิจและอาชีพ จึงน้อยลง หรืออีกนัยหนึ่งโรงเรียนกับชุมชนมีความแปลกแยกด้านเศรษฐกิจและอาชีพมากขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บรรณาคม กักดีพิพัฒน์ (2533 : 70) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีทัศนะเกี่ยวกับการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับน้อย ดังนั้นการแก้ปัญหาความแปลกแยกระหว่างโรงเรียนกับชุมชนก็คือ การที่โรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมช่วยเหลือและสนับสนุนชุมชนในด้านเศรษฐกิจและอาชีพให้มากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันโรงเรียนก็ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานร่วมกับโรงเรียนให้มากขึ้นด้วย

ด้านการวางแผนและการติดตามผลประเมินผล

พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ไม่มีการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน ในกระบวนการบริการโรงเรียนเพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำแผน โครงการ เพื่อบริการชุมชนที่เป็นรูปแบบชัดเจน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุทุม ปัญญา (2528 : 137) พบว่า ในการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสระบุรี ไม่ได้ทำการสำรวจปัญหา และความถนัดในการให้บริการชุมชน นอกจากนี้อาจไม่ได้มีการประชุมปรึกษาหารือ ทำโครงการและแผนที่แน่นอนชัดเจน สำหรับบริการชุมชน ผู้บริหารอาจสั่งให้ครูทำตามความต้องการของตนฝ่ายเดียว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปันดดา จุลเสวก (2528 : 57 - 58) ได้ทำการศึกษาบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางในการบริการชุมชนพบว่า ปัญหาที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ โรงเรียนยังไม่เคยสำรวจความต้องการของชุมชนในการรับบริการจากโรงเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บรรณาคม กักดีพิพัฒน์ (2533 : 75) พบว่า การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดพะเยา อาจไม่มีการวางแผนการดำเนินงานให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามวัตถุประสงค์ ตามสภาพที่เป็นจริงในกระบวนการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ จำเป็นต้องมีแผนงานและกำหนดขั้นตอนอย่างรัดกุม มีผู้รับผิดชอบงานโดยตรง ต้องมีการวางแผนหลัก การกำหนดเป้าหมาย และกำหนดขั้นตอนการทำงานอย่างชัดเจน จึงจะทำให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ดังที่ อุทัย บุญประเสริฐ (2525 : 3) ได้แสดงความคิดเห็นว่าการมี

โครงการและแผนที่ชัดเจนจะช่วยจัดปัญหาความขัดแย้ง อันเกิดจากความเข้าใจผิดในการดำเนินการร่วมกันได้เป็นอันมาก มีผลให้เป้าหมายในการทำงานบรรลุวัตถุประสงค์

ปัญหาที่พบคือประการหนึ่งคือ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ส่วนใหญ่ไม่มีการประเมินผล ติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีการแสดงผลประเมิน การดำเนินการดำเนินการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนไปใช้ปรับปรุงการดำเนินการ หรือใช้ในการวางแผนต่อไป

(เมื่อพิจารณาเป็นรายตำบลพบว่า)

1.1 ด้านการศึกษา : ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ มีความคิดเห็นว่า มีปัญหาการดำเนินการดำเนินการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ด้านการศึกษา มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง ได้แก่ การสำรวจความต้องการในการเรียน การเรียน การดำเนินการศึกษา การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตร การให้การศึกษา ด้านความรู้พื้นฐานแก่ชุมชน การให้การศึกษาด้านการปรับปรุงความเป็นอยู่ในครอบครัวแก่ชุมชน การให้การศึกษา ด้านการพัฒนชุมชน การให้การศึกษาด้านการพัฒนาทักษะวิชาชีพแก่ชุมชน การให้การศึกษา ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จินตกรรม นิยมและประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น การให้การศึกษา ด้านบริการแนะแนว เพื่อชุมชน การจัดทำเอกสารความรู้ทางวิชาการเผยแพร่แก่ชุมชน การเชิญชวนประชาชนเข้าร่วมหรือเข้าชมกิจกรรมของโรงเรียน การให้การศึกษาแก่ผู้ใหญ่หรือเยาวชนที่ไม่มีโอกาสเรียนในโรงเรียนตามปกติ การจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน การบริการห้องสมุดโรงเรียน เพื่อบริการชุมชน การให้การศึกษา ด้านการเมืองการปกครอง แก่ชุมชนการจัดหาทุนเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา การสรรหากรรมการศึกษา/ผู้อุปการะโรงเรียน การติดตามผลและประเมินผลการดำเนินการด้านการศึกษา การนำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการด้านการศึกษา สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะบุคลากรในโรงเรียนมีชั่วโมงการสอนมากและต้องรับภาระหน้าที่งานรองด้านอื่น ๆ อีกด้วย ทำให้โรงเรียนไม่สามารถดำเนินการเพื่อให้บริการแก่ชุมชนได้อย่างเต็มที่ ในส่วนของประชาชนในท้องถิ่นพบว่า มีปัญหา 3 ประการ คือ ประชาชนส่วนใหญ่มีพื้นฐานการศึกษาต่ำ มีรายได้ต่ำ และมีทัศนคติความเชื่อ และค่านิยมแบบดั้งเดิม ยอมรับการเปลี่ยนแปลงได้ยาก สิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียน ดังนั้น

การที่โรงเรียนจะดำเนินการทำให้เกิดผลดียิ่งขึ้น โรงเรียนควรมีการประสานงานหรือร่วมมือกับหน่วยงานอื่นให้มากยิ่งขึ้น

1.2 ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ มีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาการดำเนินการด้านการปรับเปลี่ยนจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง ได้แก่ การสำรวจความต้องการด้านเศรษฐกิจและอาชีพของชุมชน การจัดทำแผนโครงการร่วมกับชุมชนเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจและอาชีพของชุมชน การจัดครูอาสาอาชีพไปให้ความรู้แก่ชุมชน การให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสินค้าแก่ชุมชน การเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มสัจจะอาชีพ การเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์เพื่อแก้ปัญหาเพื่อค้าคนกลาง การเสนอแนะการเลือกอาชีพใหม่และอาชีพรองให้กับประชาชน การเข้าไปพัฒนาอาชีพเดิมของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น การจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตในท้องถิ่น การจัดอบรมให้ความรู้และทดลองทำอุตสาหกรรมครัวเรือน การร่วมมือกับหน่วยงานอื่นพัฒนาส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น การทดลองหรือสาธิตอาชีพในโรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน การเชิญวิทยากรหรือผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพสาขาต่าง ๆ มาให้ความรู้หรือคำแนะนำในการประกอบอาชีพแก่ชุมชน การติดตามผลและประเมินผลการดำเนินการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ การนำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนขาดแคลนบุคลากรที่มีคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะสายวิชาชีพในหลายสาขาที่เป็นความต้องการของชุมชน ทำให้โรงเรียนมีปัญหาในการดำเนินการ ด้านการให้ความรู้ทางวิชาชีพแก่ชุมชน ไม่สามารถดำเนินการเพื่อสนองความต้องการของชุมชนได้ จากการวิจัยพบว่า ในภาพรวมด้านเศรษฐกิจและอาชีพ มีปัญหาการดำเนินการมากที่สุด สาเหตุดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บรรณาคม ภักดีพิพัฒน์ (2535 : 75) ซึ่งพบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาการขาดแคลนบุคลากรเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะบุคลากรที่เหมาะสมที่จะออกไปประสานงานกับชุมชน เช่น ขาดครูวิชาชีพ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัจจิต มิตกิตติ (2525 : 67) พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือ ปัญหาด้านงบประมาณและบุคลากรที่ใช้ในการดำเนินการ นอกจากนั้นยังพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ มีการดำเนินการจัดทำแผนและโครงการด้านเศรษฐกิจ และอาชีพน้อยมาก ส่วนใหญ่มักจะดำเนินการโดยกลุ่มโรงเรียน หรือได้รับ

นโยบายจากระดับสูงกว่าขึ้นไปให้ดำเนินการดังนั้นจึงพบเสมอว่าโครงการเหล่านี้เป็นโครงการในระยะสั้น ๆ ไม่สามารถแก้ปัญหาและสนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริงได้

1.3 ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์มีความคิดเห็นว่า ปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน มีปัญหาการดำเนินการ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ การสำรวจความต้องการของชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำแผนโครงการเพื่อพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับชุมชน การจัดให้มีศูนย์เฝ้าระวังและประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมสำคัญของชุมชน การให้การสนับสนุนและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น การเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน การร่วมเข้าทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การเป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างส่วนราชการอื่น ๆ กับชุมชน การเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมหรือแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การจัดกิจกรรมเพื่อการฟื้นฟูอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น การรณรงค์ให้ประชาชนลด ละ เลิก อบายมุข การเข้าไปช่วยดูแล บำรุงรักษา ซ่อมแซมปรับปรุงสิ่งสาธารณประโยชน์ การรวมกลุ่มนักเรียนเพื่อช่วยกันพัฒนาท้องถิ่น การติดตามผลและประเมินผลการดำเนินการด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน การนำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชนสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ โรงเรียนและชุมชน มีโอกาสในการร่วมคิด ร่วมทำ แผน โครงการด้วยกันน้อยมาก ส่วนใหญ่โรงเรียนจะเป็นผู้จัดทำแผนและโครงการเอง โดยไม่มีการศึกษาปัญหาและความต้องการจากชุมชนเสียก่อน ขาดการประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง เมื่อมีกิจกรรมคราวใดจึงจะมีการประสานงานและดำเนินการร่วมกันครั้งหนึ่งและยังพบว่า การดำเนินการของโรงเรียนขาดการต่อเนื่องส่วนใหญ่มักดำเนินการตามนโยบายในระดับที่สูงกว่าหรือเคยดำเนินการมาก่อนซึ่งในความเป็นจริงแล้วการดำเนินการนั้นอาจไม่ตรงกับความต้องการของชุมชนก็ได้ จึงพบเสมอ ๆ ว่าโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนอย่างพร้อมเพรียง ดังนั้นการดำเนินการเพื่อพัฒนาชุมชน และร่วมกิจกรรมชุมชน จึงควรเป็นการดำเนินการเพื่อสนองตอบปัญหาและความต้องการของชุมชนนั่นเอง ทั้งสองฝ่ายควรมีส่วนร่วมใน การวางแผนโครงการ การดำเนินการ การติดตามผล การประเมินผล การนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาในโอกาสต่อไป จึงจะทำให้ชุมชนได้รับการพัฒนาที่ถูกทางและเจริญก้าวหน้าต่อไป

1.4 ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ มีความคิดเห็นว่า ปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง ได้แก่ การสำรวจความต้องการของชุมชนด้านการให้บริการอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการให้บริการด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ การจัดบรรยากาศในโรงเรียนให้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจแก่ชุมชน การให้บริการเครื่องมือเครื่องใช้ ในการเกษตรแก่ชุมชน การให้บริการเครื่องโสตทัศนูปกรณ์แก่ชุมชน การให้อุปกรณ์การกีฬาเพื่อเข้าแข่งขันกิจกรรมกีฬาของชุมชน การให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียนเพื่อสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน การให้ขั้วบริการและสนามเพื่อใช้ในการฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬาของชุมชน การให้บริการน้ำดื่มแก่ชุมชนในย านพาหนะเคลื่อน การให้บริการน้ำใช้แก่ชุมชนในยานพาหนะเคลื่อน การติดตามผลและประเมินผลการดำเนินการ ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ การนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินการด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนมีข้อจำกัดเกี่ยวกับอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ กล่าวคือ ในเรื่องอาคารสถานที่ โรงเรียนส่วนใหญ่มิอาครเรียนไม่เพียงพอ มีถึงเก็บน้ำเพื่อบริโภคจำนวนจำกัดและส่วนใหญ่มิจะมีสระน้ำหรือแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคในบริเวณโรงเรียนที่สามารถเก็บกักน้ำไว้ใช้ได้เพียงพอ ในส่วนที่เกี่ยวกับ วัสดุอุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์และเครื่องมือการเกษตร โรงเรียนยังขาดแคลนอุปกรณ์ที่มีอยู่ปัจจุบันส่วนใหญ่มิเป็นอุปกรณ์ที่ล้าสมัย จึงทำให้โรงเรียนมิสามารถให้บริการแก่ชุมชนในด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างเต็มที่นัก

2. ผลจากการศึกษาเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ต่อปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี

2.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนมิแตกต่างกัน โดยมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุที่เห็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะ

ด้านบุคลากร

พบว่าในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางบุคลากรในโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนน้อย บุคลากรในโรงเรียนมีความเข้าใจว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน

โดยเฉพาะการให้บริการแก่ชุมชน ในด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ไม่ซับซ้อนทบทวนหน้าที่ของโรงเรียน ควรให้หน่วยงานอื่นรับผิดชอบ การที่บุคลากรในโรงเรียนมีความเข้าใจเช่นนี้ย่อมทำให้โรงเรียนได้รับความร่วมมือจากบุคลากรได้ดีเท่าที่ควร ดังนั้นโรงเรียนจึงควรปรับปรุงด้านการสื่อสารภายในโรงเรียนและ เปิดโอกาสให้ครู อาจารย์มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายวางแผน โครงการร่วมกันในโรงเรียนให้มากยิ่งขึ้น

ด้านการวางแผนโครงการ

ปัญหาที่พบในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง คือ โรงเรียนที่มีบุคลากรมากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ทำให้การกำหนดนโยบาย แผน โครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนมักจะถูกกำหนดขึ้นจากผู้บริหารโรงเรียนหรือคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นเพียงคนกลุ่มเดียวในโรงเรียนทำให้บุคลากรส่วนอื่น ๆ ไม่มีโอกาสมีส่วนร่วมหรือรับรู้การดำเนินการที่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังพบว่าโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ นโยบาย แผน โครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนน้อยมากแต่กลับพบว่ามีกรณีพิเศษและการติดตามผลในการทำงานสูงกว่า ซึ่งมีผลกระทบต่อทัศนคติและความพึงพอใจของบุคลากรในโรงเรียน ในส่วนนี้เองที่ทำให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้และความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนไม่ตรงกัน ผลคือบุคลากรที่มีความเข้าใจดี จะให้ความร่วมมือในการดำเนินการ ขณะเดียวกันบุคลากรที่ยังคลุมเครือหรือไม่เข้าใจก็จะวางตัวเฉยหรือให้ความร่วมมือน้อยลง

ด้านสังคมและเศรษฐกิจ

ปัญหาจากสภาพแวดล้อมความเป็นจริงที่พบในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางคือสังคมรอบ ๆ โรงเรียนมีความเป็นสังคมเมืองสูงขึ้นชีวิตของคนในเมืองต้องต่อสู้กับระบบเศรษฐกิจที่รัดตัว ประชาชนส่วนใหญ่ต้องออกทำงานนอกบ้านดังนั้นจึงพบว่าประชาชนในเมืองส่วนใหญ่ไม่สามารถจะมาร่วมกิจกรรมกับโรงเรียนได้ ทำให้เกิดปัญหากับโรงเรียนในเมืองมากกว่าโรงเรียนในชนบท

ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง ส่วนใหญ่มีปัญหาขาดแคลนอาคารเรียนและสถานที่คับแคบ เนื่องมาจากจำนวนนักเรียนที่มีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งนี้เพราะเหตุว่าค่านิยมของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อ นิยมส่งบุตรหลาน

เข้าเรียนต่อในโรงเรียนในเมือง โดยเชื่อว่าโรงเรียนในเมืองจะมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนดีกว่าโรงเรียนในชนบท ต่อปัญหาดังกล่าว จึงทำให้โรงเรียนมีข้อจำกัดในการให้บริการด้านอาคารสถานที่ ไม่สามารถให้บริการแก่ชุมชนได้เต็มที่

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนน้อย หรือมีความแปลกแยกจากชุมชนมาก สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะลักษณะชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางเป็นชุมชนที่เจริญ การดำรงชีวิตของประชาชน มีการต่อสู้และแข่งขันกันทางสังคมและเศรษฐกิจสูง ดังนั้น ในการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ผู้บริหารโรงเรียน ควรนำโรงเรียนออกไปสู่ชุมชนและนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียนให้มากกว่าในอดีต เพราะเหตุว่าการศึกษาในปัจจุบันและอนาคต จะเป็นการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นมากขึ้น

2.2 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนมากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในด้านการศึกษาและด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ

ด้านการสื่อสารภายในโรงเรียน พบว่าการที่โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีบุคลากรมากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก การสื่อสารภายในโรงเรียนทำได้ไม่ทั่วถึง ดังนั้นการรับรู้ข่าวสาร การดำเนินการต่าง ๆ ของโรงเรียนจึงมีปัญหามากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งมีคนน้อยกว่าแต่สามารถร่วมคิด ร่วมทำได้อย่างทั่วถึง อันจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนด้วยทำให้โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีปัญหาวานการดำเนินการมากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กด้วยเช่นกัน

ด้านการวางแผนโครงการ พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กมีบุคลากรน้อยกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดกลาง ทำให้สามารถประสานงานกับบุคลากรในโรงเรียนได้ง่าย ทุกคนจึงมีส่วนร่วมในการกำหนดแผน โครงการต่าง ๆ ง่ายขึ้น ปัญหาจึงน้อยกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดกลาง ซึ่งมีบุคลากรมากกว่า ดังนั้นการที่โรงเรียนให้บุคลากรในโรงเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการจึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้โรงเรียนสามารถดำเนินการไปได้ด้วยดี ทุกขั้นตอน

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สิ่งที่จะเห็นได้ง่ายในชุมชนชนบทหรือโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ก็คือความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันพึ่งพาอาศัยกัน และให้ความสำคัญต่อกันและกันสูงมาก ดังจะเห็นได้จก ครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในชนบทมักจะได้รับการยอมรับ เป็นที่รู้จักจากชุมชนสูง และได้รับเกียรติจากชุมชนเสมอ ๆ สิ่งเหล่านี้ไม่ค่อยพบในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง ซึ่งอยู่ในสังคมเมือง นอกจากนั้น ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ยังให้ความสำคัญกับชุมชนสูงมาก เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล สร้างขึ้นด้วยแรงผลักดันของประชาชนในท้องถิ่น ผู้อุปการะโรงเรียนและประชาชนในชุมชนจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาโรงเรียนอย่างมาก ดังนั้นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กจึงมีความแตกต่างจากชุมชนน้อยกว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง

ด้านการเป็นศูนย์กลางในการให้บริการแก่ชุมชน พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล เป็นสถานที่แห่งเดียวในชุมชนที่สามารถให้บริการ แก่ชุมชนได้หลาย ๆ ด้าน นับตั้งแต่การให้บริการทางการศึกษา การให้บริการด้านการกีฬาและนันทนาการ การให้บริการด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อจัดกิจกรรมและพักผ่อน นอกจากนั้น โรงเรียนยังมีการดำเนินการจัดตั้งให้มี ศูนย์เยาวชนประจำตำบล ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กจึงเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรม และการให้บริการในหลาย ๆ ด้านแก่ชุมชน ซึ่งทำให้โรงเรียนและชุมชนมีความแตกต่างจากกันน้อย ขณะที่โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลาง ซึ่งเป็นโรงเรียนในเมืองจะดำเนินการได้ยากกว่า ดังนั้นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางจึงมีปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แตกต่างจากชุมชนมากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในด้านการศึกษา และด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ดังที่กล่าวมาแล้ว

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การดำเนินการด้านการไม่แตกต่างจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับกรมสามัญศึกษา

จากการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี มีปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในอดีตที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี 2525 – ปัจจุบัน พบข้อเท็จจริงประการหนึ่งว่า ปัญหาการดำเนินการและการดำเนินการของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลางตลอดมา เป็นข้อพิสูจน์ได้ว่า การดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ยังไม่ประสบความสำเร็จ เป็นที่น่าพึงพอใจ ดังนั้น

1.1 กรมสามัญศึกษา ควรจัดประชุม หรือ อบรม หรือสัมมนา ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิธีการดำเนินการและยุทธศาสตร์ที่จะเป็นในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นในปัจจุบันและอนาคตอย่างต่อเนื่อง

1.2 กรมสามัญศึกษา ควรจัดให้มีการประชุมหรืออบรม หรือสัมมนา ผู้สนับสนุนและอุปการะโรงเรียน เพื่อให้ความรู้ ความคิด ทัศนคติ และแนวทางในการจัดการศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น โดยอาจมอบหมายให้ สามัญศึกษาจังหวัดหรือกลุ่มโรงเรียน รับผิดชอบดำเนินการถือ งบประมาณได้ ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.1 โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรนำผลการวิจัย การดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ไปเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ให้เกิดประสิทธิภาพและสนองตอบปัญหาและ ความต้องการของชุมชนยิ่งขึ้น

2.2 โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรตระหนักว่า การดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่จะต้องช่วยกันดำเนินการ ซึ่งจะทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดประโยชน์แก่ชุมชน

2.3 โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรมีการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนและโครงการ ที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชนต่อไป ซึ่งจะทำให้โรงเรียนมีความแปลกแยกจากชุมชนน้อยลง หรือไม่มีความแปลกแยกเลยในที่สุด

2.4 โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรจัดทำแผนและโครงการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนด้าน เศรษฐกิจและอาชีพให้มากยิ่งขึ้น เพื่อการพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุน อาชีพของประชาชนในท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยลดปัญหา เศรษฐกิจและสังคม ของท้องถิ่น ด้านระดับหนึ่งด้วย

2.5 โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรดำเนินการให้มีการติดตามผลและประเมินผลการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ให้มีรูปแบบที่ชัดเจนและต่อเนื่องยิ่งขึ้น ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินการให้ เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

3.1 ควรมีการวิจัย ถึงปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามตัวแปรต่าง ๆ นอกเหนือจาก ผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ เช่น ผู้ปกครองนักเรียนประชาชนในท้องถิ่น กรรมการสภาตำบล กรรมการสมาคมศิษย์เก่า เป็นต้น

3.2 ควรมีการวิจัย เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ว่าผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมอย่างไรบ้าง

3.3 ควรมีการวิจัย สักยภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ว่ามีความพร้อมเพียงใด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพานิชย์. "ข้อคิดในการดำเนินงานโรงเรียน มพช.," ใน แนวดำเนินงานโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท มพช. กองวิสตดูบกรณการศึกษา, 2526.
- กิตติโชค ห้อยยี่เก. การมีส่วนร่วมของประชาชนในโรงเรียนเพื่อพัฒนาชนบท : การศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนถิ่นร่อนโรงวิทยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535.
- _____. รายงานการประเมินผลโครงการ โรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2525.
- ตรา ทีปะบาล. การศึกษากับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคนอื่น ๆ. เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมการสอนประถมศึกษา เล่มที่ 3 หน่วยที่ 11 - 15. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.
- เชียร สิลนะชัย. "การจัดกิจกรรมเพื่อชุมชน," มิตรครู. 23 : 15 - 16 ; ธันวาคม 2528.
- ณรงค์ กาญจนานนท์. พฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 12. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- ธีรภูมิ ประทุมพรรัตน์ และคนอื่น ๆ. การบริหารและการนิเทศการศึกษา. สงขลา : เหมการพิมพ์, 2530.
- ภาพร อัจฉริยะกุล. "แนวโน้มของโรงเรียนในอนาคต," ใน เอกสารการสอนชุดโรงเรียนกับชุมชน เล่ม 2 หน้า 192. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. เอส.เอ็ม.เอ็ม. การพิมพ์, 2525.

- นาฏเจลิยว สุมาวงศ์. "ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน." รายงานการสัมมนาเรื่อง การบริหารการศึกษาและประชากรศึกษา. มหาสารคาม : วิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาสารคาม. 2516.
- นิยม รอดเยี่ยม. ความต้องการของประชาชนในการรับบริการชุมชนและให้การสนับสนุน โรงเรียนมัธยมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. อัดสำเนา.
- บรรณาคม กัณฑ์พัฒน์. การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ตามที่เสนอของผู้บริหารโรงเรียน ครู และกรรมการสภาตำบลในจังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2533. อัดสำเนา.
- ปิ่นตบ : จุลเสวก. บทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางในการบริการชุมชนตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์. 2528. อัดสำเนา.
- ประจบ วัชรปวน. ความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในการรับบริการชุมชน จากโรงเรียน มัธยมศึกษา จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- ปรีชา คัมภีรภรณ์ และติลก พัฒนพิชัยชาติ. "ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน," เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2528.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- มานพ กะละดี. แนวการจัดการศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- มงคล ศรีไพวรรณ และคนอื่น ๆ. คู่มือบริหารโรงเรียนชุมชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ สามมิตร, 2515.
- วรณี เหล่าสุนทร. การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. สงขลา : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูสงขลา, 2525.

- วิเชียร อ่อนประเสริฐ. การศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียนด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. ปรินต์นิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2529. อัดสำเนา.
- วิไลวรรณ วิทย์วิโรจน์. การประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2522.
- วินัย เกษมเศรษฐี. "การจัดการศึกษาสำหรับพัฒนา." เอกสารการอบรมผู้บริหารโรงเรียนเพื่อพัฒนาชนบท (วพช.). หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2526.
- สามัญศึกษา, กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์. คู่มือครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดใหม่. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2522.
- _____. ความต้องการจำเป็นทางการศึกษาของชุมชนทั่วประเทศ. กิจเจริญการพิมพ์, 2524.
- สามัญศึกษา, กรม. การศึกษาการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา, 2525.
- _____. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : พีระพัฒนา, 2525.
- _____. รายงานการวิจัยการทดลองหารูปแบบการดำเนินงานการจัดโรงเรียนเพื่อพัฒนาการศึกษาชุมชน. 2526. อัดสำเนา.
- _____. แนวทางการพัฒนาชนบทของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน กรมสามัญศึกษา, 2528.
- _____. การมัธยมศึกษากับสังคมไทยในอนาคต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2529.
- _____. "ทิศทางในการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา," ประกาศกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา, 2531.
- _____. คู่มือประเมินมาตรฐานการมัธยมศึกษา พ.ศ. 2532. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา, 2532.
- _____. คู่มือการปฏิบัติงานตามความเชื่อและจุดเน้นของกรมสามัญศึกษา. โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.

สามัญศึกษา, กรม. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา 2536. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
การศาสนา, 2536.

สามัญศึกษา, กรม กองแผนงาน. สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและ
วัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). ฝ่ายแผนงาน, 2534.

สามัญศึกษา, กรม หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดลพบุรี. การปฏิบัติตามความเชื่อและจุดเน้น
โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาจังหวัดลพบุรี. เอกสารลำดับที่ 4/2535.

สามัญศึกษา, กรม หน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 6. ผลการนิเทศการดำเนินการของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความเชื่อ จุดเน้นของกรมสามัญศึกษา. ลพบุรี, 2536.

สังต์ มิตถิตติ. การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัด
เชียงราย. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

สนิท ยี่รงค์. "โรงเรียนชุมชน," ประชาบาล. 2(9) : 12 - 13 ; ธันวาคม 2521.

สามารถ จ้อยทอง และคนอื่น ๆ. "การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
กับชุมชน," มิตรครู. 21(18) : 22 - 27 ; 30 กันยายน 2521.

สัมพันธ์ ทองสมัคร. "บทบาทของครูในการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน," มิตรครู. 1 :
9 - 10 ; 15 มกราคม 2528.

สิรัตน์ สุทธิธารา. การศึกษาการบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
ในจังหวัดตรัง. ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สงขลา, 2529. อัดสำเนา.

สิริ เทศประสิทธิ์. "บทบาทของผู้บริหารการศึกษาในฐานะผู้ให้บริการ," ใน เอกสารการสอน
ชุดวิชาโรงเรียนกับชุมชน เล่มที่ 2 หน่วยที่ 8 - 15. หน้า 55. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2525.

สุพิชญา ธีระกุล. เอกสารประกอบการเรียนวิชา การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ
ชุมชน. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก ขนิษฐาการพิมพ์, 2522.

- สุพินญา ชีระกุล. "ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน," ศึกษาศาสตร์. 2(1) : 53 - 63 ; มิถุนายน - ธันวาคม 2520.
- สุรัชทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษาเกี่ยวกับชีวิตและชุมชน หน่วยที่ 1 - 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2523.
- _____. "การใช้โรงเรียนเป็นแหล่งวิทยากร," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาโรงเรียนกับชุมชน เล่มที่ 2 หน่วยที่ 8 - 15. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2525.
- _____. "บทบาทของผู้บริหารการศึกษาในฐานะผู้ให้บริการ," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุรัชทัยธรรมมาธิราช, 2526.
- สุวัฒน์ หุทธเมธา. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพฯ : พีระพัฒนา, 2524.
- สุพันธ์ ยันทอง. การบริหารโรงเรียนเทคนิค. ศูนย์การพิมพ์ วิทยาลัยครูเทพสตรี, 2525.
- สุภรณ์ ศรีพล. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุรัชทัยธรรมมาธิราช, 2525.
- สมศักดิ์ ศรีวิจารณ์ชัย. การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2523.
- อุดม ปัญญา. การบริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสระบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- อุทัย บุญประเสริฐ. การปกครองระดับตำบล หมู่บ้าน กับความมั่นคงของชาติ. โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, 2521.
- อบรม สนิทบาล. การศึกษานอกแบบเพื่อพัฒนาท้องถิ่นชนบท. โอเดียนสโตร์, 2521.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. "การมองภาพการศึกษาในอนาคต," กรมสามัญศึกษา กับสังคมไทย ในอนาคตการมองภาพ การศึกษาไทยในอนาคต. หน้า 1 - 12. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2528.
- APEID. Administering Education for Rural Development. UNESCO Regional Office for Education in Asia and Oceania, 1979.

Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," Journal of Education and Psychological Measurement. 30 : 607 - 610 ; 1970.

UNESCO Regional Office for Education in Latin America and the Caribbean (UREALC). Education Planning Methodology for Integrated Development of Rural Area. Paris Division of Education at Policy and Planning, UNESCO, 1980.

การคำนวณ

.

ภาคผนวก ก

ค่าอำนาจจําแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ตาราง 11 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ข้อที่	กลุ่มคะแนนสูง (H)			กลุ่มคะแนนต่ำ (L)			t
	N	$\bar{X}$	S.D.	N	$\bar{X}$	S.D.	
1	25	2.24	0.44	25	1.68	0.56	2.80
2	25	2.64	0.57	25	2.08	0.66	2.52
3	25	2.40	0.25	25	1.56	0.42	5.11
4	25	2.56	0.26	25	1.76	0.52	4.53
5	25	2.40	0.33	25	1.68	0.39	4.22
6	25	2.60	0.33	25	1.48	0.43	6.42
7	25	2.32	0.48	25	1.28	0.21	6.28
8	25	2.04	0.54	25	1.28	0.29	4.16
9	25	2.16	0.47	25	1.28	0.29	5.03
10	25	2.28	0.46	25	1.52	0.26	4.48
11	25	2.64	0.32	25	1.56	0.26	4.30
12	25	2.60	0.25	25	1.40	1.25	4.90
13	25	2.68	0.31	25	1.36	1.24	5.30
14	25	2.44	0.42	25	1.60	0.79	3.81
15	25	1.88	0.78	25	1.24	0.27	3.12
16	25	1.96	0.79	25	1.32	0.31	3.05
17	25	1.96	0.71	25	1.20	0.71	3.19
18	25	2.00	0.67	25	1.36	0.14	4.39
19	25	2.52	0.26	25	1.44	0.12	14.35
20	25	2.80	0.17	25	1.44	0.80	6.92
21	25	2.76	0.27	25	1.60	0.79	5.62

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	กลุ่มคะแนนสูง (H)			กลุ่มคะแนนต่ำ (L)			t
	N	$\bar{X}$	S.D.	N	$\bar{X}$	S.D.	
22	25	2.60	0.33	25	1.60	0.13	10.95
23	25	2.72	0.21	25	1.48	0.80	6.16
24	25	2.76	0.19	25	1.48	0.26	5.31
25	25	2.80	0.25	25	1.36	1.24	5.90
26	25	2.80	0.17	25	1.56	1.26	5.20
27	25	2.60	2.25	25	1.56	1.26	4.24
28	25	2.76	0.27	25	1.60	0.33	7.45
29	25	2.44	0.26	25	1.48	0.12	12.75
30	25	2.56	1.48	25	0.42	0.12	9.72
31	25	2.72	0.29	25	1.36	0.14	17.09
32	25	2.68	0.23	25	1.36	0.32	8.90
33	25	2.64	0.32	25	1.56	0.12	11.93
34	25	2.56	0.26	25	1.56	0.12	13.44
35	25	2.60	0.25	25	1.36	0.32	8.19
36	25	2.60	0.25	25	1.48	0.34	7.27
37	25	2.24	0.36	25	1.36	0.14	9.35
38	25	2.16	0.39	25	1.08	0.08	7.90
39	25	2.20	0.50	25	1.04	0.04	7.89
40	25	2.60	0.42	25	1.32	0.23	7.98
41	25	2.12	0.53	25	1.36	0.32	4.12
42	25	2.40	0.50	25	1.24	0.19	6.98

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	กลุ่มคะแนนสูง (H)			กลุ่มคะแนนต่ำ (L)			t
	N	$\bar{X}$	S.D.	N	$\bar{X}$	S.D.	
43	25	2.40	0.33	25	4.80	0.17	8.57
44	25	2.88	0.11	25	1.52	0.43	9.28
45	25	2.68	0.31	25	1.52	0.43	6.76
46	25	2.24	0.44	25	1.24	0.27	5.92
47	25	2.44	0.34	25	1.24	0.19	8.24
48	25	2.48	0.34	25	1.32	0.23	7.68
49	25	2.24	0.61	25	1.32	0.22	5.04
50	25	2.68	0.31	25	1.32	0.23	9.28
51	25	2.00	0.58	25	1.08	0.08	5.66
52	25	2.64	0.41	25	1.32	0.22	8.29
53	25	2.20	0.83	25	1.20	0.17	5.00
54	25	2.00	0.83	25	1.12	0.11	4.53
55	25	1.88	0.69	25	1.08	0.08	4.56
56	25	1.52	0.43	25	1.08	0.08	3.10
57	25	2.44	0.59	25	1.72	0.54	3.38
58	25	2.36	0.82	25	1.72	0.46	2.82
59	25	2.44	0.34	25	1.28	0.21	7.82
60	25	2.48	0.26	25	1.36	0.32	7.33

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.96

ภาคผนวก ข

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

(สำเนา)

ที่ ทบ 1007/0672

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

24 กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนปัญญาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายอำนาจ ปราสาททอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานด้านการรณรงค์แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี
ทั้งนี้ขอความควบคุมดูแลของ

ผศ.สุกัญญา ดิยะสุวรรณ

ประธาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตฯ ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ต่าง ๆ ที่ท่านจะโปรดฯ ให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริฎา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริฎา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

(สำเนา)

ที่ คม 1007/0670

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

24 กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 6

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายอำนาจ ปราสาททอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ. ศักัญญา ดิยะสุวรรณ

ประธาน

รศ. ดร. สมสรณ์ วงษ์อยู่น้อย

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตได้ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ อ. เสนาะ หัตถิ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
การวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ต่าง ๆ ที่ท่านจะโปรดทำแก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

(สำเนา)

ที่ ทบ 1007/0671

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

24 กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานศึกษาจังหวัดลพบุรี

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายอานาจ ปราสาททอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชา บัณฑิตบริหารการศึกษา ของมหา วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง ปัญหา การดำเนินงานการดำเนินงานไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.สุกัญญา ดิยะสุวรรณ

ประธาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตได้ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญผู้อำนวยการ และ อ.ศักดิ์ชัย ปัญญา เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจเครื่องมือวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ต่าง ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

(สำเนา)

ที่ ทม 1007/0673

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

24 กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายอำนาจ ปราสาททอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานด้านอนามัยแม่และเด็กจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.สุกัญญา ดิยะสุวรรณ

ประธาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์น้อย

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญอาจารย์ใหญ่ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

(สำเนา)

ที่ ทม 1007/0659

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

24 กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง ขอกว เอนูเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักศึกษาจังหวัดลพบุรี

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายอำนาจ ปราสาททอง เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
ใช้เอกสารบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาชั้นคว่ำ เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง ปัญหาการดำเนินการดี ในการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.สุกัญญา ดิยะสุวรรณ

ประธาน

รศ.ดร.สมสรร วงษ์อยู่น้อย

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตได้ขอกว เอนูเคราะห์ คือ ขอนั่งสื่อราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความ
ร่วมมือจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานสำนักศึกษา โดยให้ผู้บริหารและอาจารย์ ตอบแบบสอบถาม
านระหว่างเดือนมีนาคม 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศิริยุภา พูลสุวรรณ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

(สำเนา)

ที่ ศธ 0864/492

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลพบุรี

อาคารสมาคมนักเรียนเก่าพิบูลวิทยาลัย

ถนนรายณ์มหาราช ลบ 15000

1 มีนาคม 2537

เรื่อง ขอความร่วมมืออำนวยการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย นายอำนาจ ปราสาททอง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อยู่ระหว่างการดำเนินการเก็บข้อมูลประกอบการจัดทำปฏิญญาฉบับที่ เรื่อง ปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลพบุรี เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดลพบุรีฯ ขอความร่วมมือจากท่านในการพิจารณาให้ข้อมูลและให้การสนับสนุนทั้ง ภาวนวยความสะดวกอื่น ๆ ตามสมควรแก่ผู้เก็บข้อมูลดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สง่า เขยประเสริฐ

(นายสง่า เขยประเสริฐ)

ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดลพบุรี

ฝ่ายบริหารทั่วไป

โทร. 421917

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

24 กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ข้าพเจ้า นายอานาจ ปราสาททอง นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิจัยเรื่อง "ปัญหาการดำเนินการด้านการ
ไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี

การวิจัยครั้งนี้นอกจากจะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาของผู้วิจัยแล้ว ยังเป็นประโยชน์
แก่การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรีและส่วนรวมด้วย

จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถาม เมื่อท่านตอบเสร็จ
เรียบร้อยแล้วกรุณาส่งคืนผู้วิจัย หรือ ผู้ประสานงานวิจัยทันทีด้วย จักเป็นพระคุณแก่ผู้วิจัยอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอานาจ ปราสาททอง)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

"ปัญหาการดำเนินงานด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน

ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดชลบุรี"

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

"ปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี"

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อ ศึกษาปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ซึ่งท่านเป็นผู้ดำเนินการ หรือมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย ผลการวิจัยครั้งนี้ จะนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ได้รับทราบปัญหาและแนวทางการนำไปปรับปรุง การดำเนินการของโรงเรียนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

กรุณาตอบคำถามตามความเป็นจริง คำตอบของท่านจะถือว่าเป็นความลับและจะเป็นประโยชน์แก่การจัดการศึกษาในโรงเรียนของท่านอย่างยิ่ง

แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 : เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนตัว

ตอนที่ 2 : เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับปัญหาการดำเนินการ ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

ตอนที่ 3 : เป็นแบบสอบถามปลายเปิดสำหรับผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ เสนอสาเหตุของปัญหาและความคิดเห็นในการปรับปรุงการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1

แบบสอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ก. ชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับตำแหน่งของท่าน

1. ปัจจุบันท่านปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ
 - () ผู้บริหารโรงเรียน
 - () ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน
 - () อาจารย์
2. โรงเรียนของท่านเป็นโรงเรียน
 - () มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,500 คนขึ้นไป)
 - () มัธยมศึกษาขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 500 - 1,499 คน)
 - () มัธยมศึกษาขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1 - 499 คน)

ตอนที่ 2

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดชลบุรี 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านการพัฒนาชุมชนและการร่วมกิจกรรมชุมชน ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ จำนวน 60 ข้อ

ก. ชี้แจง โปรดพิจารณาปัญหาการดำเนินการของโรงเรียนของท่านที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันว่ามีปัญหาอยู่ในเกณฑ์ระดับใด ได้แก่ มาก ปานกลาง น้อย ไม่มีปัญหา แล้วทำเครื่องหมายลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านด้านขวามือ โดยให้จำนวนดังนี้

มาก หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินการมาก/บางครั้งโรงเรียนไม่สามารถดำเนินการได้
ปานกลาง หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินการพอสมควร แต่โรงเรียนสามารถแก้ปัญหา
และดำเนินการต่อไปได้

น้อย หมายถึง มีปัญหาในการดำเนินการน้อย โรงเรียนดำเนินการไปด้วยดี

แบบสอบถามความคิดเห็น ผู้บริหาร และอาจารย์ ที่มีต่อการดำเนินการด้านการไม่
แบ่งแยกจากชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี

ข้อที่	การดำเนินการของโรงเรียน	ระดับของปัญหา				สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา	
1.	การสำรวจความต้องการในการรับบริการด้านการ ศึกษาของชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
2.	การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตร มีปัญหาเพียงใด					
3.	การให้การศึกษา ด้านความรู้พื้นฐานแก่ชุมชนมีปัญหา เพียงใด					
4.	การให้การศึกษา ด้านการปรับปรุงความเป็นอยู่ใน ครอบครัวแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
5.	การให้การศึกษา ด้านการพัฒนาชุมชนแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
6.	การให้การศึกษา ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และ ค่านิยมอันดีงามของท้องถิ่น แก่ชุมชน มีปัญหา เพียงใด					
7.	การให้การศึกษา ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และ ค่านิยมอันดีงามของท้องถิ่น แก่ชุมชน มีปัญหา เพียงใด					

ข้อที่	การดำเนินการของโรงเรียน	ระดับของปัญหา				สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา	
8.	การให้การศึกษา ด้านการจัดบริการแนะแนวเพื่อ ชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
9.	การจัดทำเอกสารความรู้ทางวิชาการเผยแพร่แก่ ชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
10.	การเชิญชวนประชาชนเข้าร่วมหรือเข้าชมกิจกรรม ของโรงเรียน มีปัญหาเพียงใด					
11.	การให้การศึกษาแก่ผู้ใหญ่หรือเยาวชนที่ไม่มีโอกาส เรียนในโรงเรียนตามปกติ มีปัญหาเพียงใด					
12.	การจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน แก่ชุมชนมีปัญห าเพียงใด					
13.	การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียนเพื่อบริการชุมชน มีปัญหเพียงใด					
14.	การให้การศึกษา ด้านการเมือง การปกครอง แก่ชุมชน มีปัญหเพียงใด					
15.	การจัดหาทุนเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา มีปัญหเพียงใด					
16.	การสรรหากรรมการศึกษา/ผู้อุปการะโรงเรียน มีปัญหเพียงใด					
17.	การติดตามผลและประเมินผลการดำเนินการด้าน การศึกษา มีปัญหเพียงใด					

ข้อที่	การดำเนินการของโรงเรียน	ระดับของปัญหา				สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา	
18.	การนำผลการประเมิน ไปพัฒนาปรับปรุงการ ดำเนินการด้านการศึกษา มีปัญหาเพียงใด					
	2. <u>ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ</u>					
1.	การสำรวจความต้องการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ของชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
2.	การจัดทำแผน โครงการร่วมกับชุมชนเพื่อแก้ปัญหา เศรษฐกิจและอาชีพของชุมชน มีปัญหาเพียงใด ...					
3.	การจัดครูในสายอาชีพไปให้ความรู้แก่ชุมชนมีปัญหา เพียงใด					
4.	การให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสินเชื่อแก่ชุมชนมีปัญหา เพียงใด					
5.	การเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มสนใจอาชีพมีปัญหา เพียงใด					
6.	การเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ เพื่อแก้ ปัญหาพ่อค้าคนกลาง มีปัญหาเพียงใด					
7.	การเสนอแนะการเลือกอาชีพ การหาอาชีพใหม่และ อาชีพรองให้กับประชาชน มีปัญหาเพียงใด					
8.	การเข้าไปพัฒนาอาชีพเดิมของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น มีปัญหาเพียงใด					
9.	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตในท้องถิ่น มีปัญหา เพียงใด					

ข้อที่	การดำเนินงานของโรงเรียน	ระดับของปัญหา				สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา	
10.	การจัดอบรมให้ความรู้และทดลองทำอุตสาหกรรม ในครัวเรือน มีปัญหาเพียงใด					
11.	การร่วมมือกับหน่วยงานอื่นพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ ในท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด					
12.	การทดลองหรือสาธิตอาชีพในโรงเรียน เพื่อเป็น ตัวอย่างแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
13.	การเชิญวิทยากร หรือผู้ประสบความสำเร็จในการ ประกอบอาชีพสาขาต่าง ๆ มาให้ความรู้หรือคำ แนะนำในการประกอบอาชีพแก่ชุมชนมีปัญหาเพียงใด					
14.	การติดตามผลและประเมินผลการดำเนินการด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ มีปัญหาเพียงใด					
15.	การนำผลการประเมินไปพัฒนา ปรับปรุงการ ดำเนินการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ มีปัญหาเพียงใด					
3. <u>ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน</u>						
1.	การสำรวจความต้องการของชุมชนในการพัฒนา ท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด					
2.	การจัดทำแผน โครงการ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับ ชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
3.	การจัดให้มีศูนย์เทคโนโลยีและประสานงานระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน มีปัญหาเพียงใด					

ข้อที่	การดำเนินการของโรงเรียน	ระดับของปัญหา				สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา	
4.	การให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมสำคัญของชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
5.	การให้การสนับสนุนและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด					
6.	การเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
7.	การร่วมมือทรัพยากรงานชุมชนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีปัญหาเพียงใด					
8.	การเป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างส่วนราชการอื่น ๆ กับชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
9.	การเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมหรือแสดงศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด					
10.	การจัดกิจกรรมเพื่อการฟื้นฟูอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด					
11.	การรณรงค์ให้ประชาชน ลดละเลิกอบายมุข มีปัญหาเพียงใด					
12.	การเข้าไปช่วยดูแล บำรุงรักษา ซ่อมแซมปรับปรุงสิ่งสาธารณประโยชน์ มีปัญหาเพียงใด					

ข้อที่	การดำเนินงานของโรงเรียน	ระดับของปัญหา				สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา	
13.	การรวมกลุ่มนักเรียนเพื่อช่วยกันพัฒนาท้องถิ่น มีปัญหเพียงใด					
14.	การติดตามผลและประเมินผลกิจกรรมการ ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน มีปัญหา เพียงใด					
15.	การนำผลการประเมิน ไปพัฒนาปรับปรุงการ ดำเนินการด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรม ชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
4. <u>ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์</u>						
1.	การสำรวจความต้องการของชุมชนด้านการไว้ บริการอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ มีปัญหา เพียงใด					
2.	การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการไว้ บริการด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ มีปัญหา เพียงใด					
3.	การจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เป็นสถานที่ พักผ่อนหย่อนใจแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
4.	การให้บริการเครื่องมือเครื่องใช้ในการเกษตรแก่ ชุมชน มีปัญหาเพียงใด					

ข้อที่	การดำเนินการของโรงเรียน	ระดับของปัญหา				สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี ปัญหา	
5.	การให้บริการเครื่องใช้สอยอุปกรณ์แก่ชุมชน มีปัญหา เพียงใด					
6.	การให้อุปกรณ์การกีฬาเพื่อเข้าแข่งขันกิจกรรมกีฬาของ ชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
7.	การให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียนเพื่อ สนับสนุนกิจกรรมของชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
8.	การให้ใช้บริเวณและสนามเพื่อใช้ในการฝึกซ้อม และแข่งขันกีฬาของชุมชน มีปัญหาเพียงใด					
9.	การให้บริการน้ำดื่มแก่ชุมชนในยามขาดแคลน มีปัญหาเพียงใด					
10.	การให้บริการน้ำใช้แก่ชุมชนในยามขาดแคลน มีปัญหาเพียงใด					
11.	การติดตามและประเมินผลการดำเนินการด้าน อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ มีปัญหาเพียงใด ...					
12.	การนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินการ ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ มีปัญหาเพียงใด					

ตอนที่ 3

แบบสอบถามแบบปลายเปิด สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอสาเหตุของปัญหาและความคิดเห็นในการปรับปรุงการดำเนินการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตามทิศทางในการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน 4 ด้าน

ด้านการศึกษา

สาเหตุของปัญหา

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

สาเหตุของปัญหา

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน

สาเหตุของปัญหา

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

สาเหตุของปัญหา

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

จำนวนแบบสอบถามที่ทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มาซ์

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

จำนวนผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี

ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามขนาดของโรงเรียน

ตาราง 12 จำนวนแบบสอบถามที่ทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ชน เติร์จเรียน	ชื่อโรงเรียน	ประชากร	
		จำนวนที่แจก	จำนวนที่ได้รับคืน
ชน เติร์จใหญ่	ชัยบ เติร์จวิทยา	65	65 (100%)
ชน เติร์จกลาง	ชัยบ เติร์จพิทยาคม	21	21 (100%)
ชน เติร์จเล็ก	ท่าหลวงวิทยา	14	12 (85.71%)
รวม		100	98 (95.24%)

ตาราง 13 จำนวนผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และตอบแบบสอบถาม จำนวน
ตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดใหญ่	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง			ตอบ แบบสอบถาม
	ผู้บริหาร	อาจารย์	รวม	ผู้บริหาร	อาจารย์	รวม	
1. วิทยาลัย	5	195	200	5	78	83	72 (86.75%)
2. วิทยาลัย	5	195	200	5	78	83	51 (100%)
3. พระนารายณ์	5	195	200	5	78	83	71 (100%)
4. วิทยาลัย	5	195	200	5	78	83	72 (95.24%)
รวม	20	526	546	20	227	247	234(95.50%)

ขนาดกลาง	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง			ตอบ แบบสอบถาม
	ผู้บริหาร	อาจารย์	รวม	ผู้บริหาร	อาจารย์	รวม	
1. วิทยาลัย	3	42	45	3	19	22	22 (100%)
2. วิทยาลัย	3	48	51	3	22	25	25 (100%)
3. วิทยาลัย	4	67	71	4	28	32	32 (100%)
4. บ้านหมี่วิทยาลัย	4	95	99	4	44	48	48 (100%)
5. ปิยะบุตร	3	43	49	4	20	24	24 (100%)
6. หนองม่วงวิทยาลัย	4	45	49	4	20	24	24 (100%)
7. พัฒนานิคม	3	40	43	3	19	21	21 (100%)

ตาราง 13 (ต่อ)

ขนาดกลาง	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง			ตอบ แบบสอบถาม
	ผู้บริหาร	อาจารย์	รวม	ผู้บริหาร	อาจารย์	รวม	
8. วิทยาลัยอาชีวศึกษา	2	195	200	2	9	11	11 (100%)
9. หนองรีวิทยา	2	195	200	2	9	11	11 (100%)
รวม	28	421	442	28	209	216	216 (100%)

ขนาดเล็ก	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง			ตอบ แบบสอบถาม
	ผู้บริหาร	อาจารย์	รวม	ผู้บริหาร	อาจารย์	รวม	
1. บ้านเบิกวิทยา	1	19	20	1	16	17	17 (100%)
2. บ้านชีวิทยา	2	23	25	2	19	21	21 (100%)
3. บางกระพี้บ้านเลี้ยววิทยา	1	11	12	1	9	10	10 (100%)
4. วิทยาลัยสงฆ์วิทยา	1	19	20	1	16	17	17 (100%)
5. ขุนรามวิทยา	1	13	14	1	11	12	12 (100%)
6. สระโบสถ์วิทยา	1	20	21	1	17	18	18 (100%)
7. ยางรากวิทยา	1	8	9	1	7	8	8 (100%)
รวม	8	113	121	8	95	103	103 (100%)

ภาคผนวก ง

ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการดำเนินการ
ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดชลบุรี
ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและอาจารย์จากภาคเรียนแรกของโรงเรียน

ข้อ	การดำเนินการของโรงเรียน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. <u>ด้านการศึกษา</u>							
1	การสำรวจความต้องการในการรับบริการด้านการเรียนของชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.9071	.6500	1.7915	.6048	1.7979	.6653
2	การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนหลักสูตร มีปัญหาเพียงใด	1.9721	.8083	2.1891	.8210	1.9247	.8500
3	การให้การศึกษา ด้านความรู้พื้นฐานแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8584	.6726	1.8060	.6761	1.8557	.6453
4	การให้การศึกษา ด้านการปรับปรุงความเป็นอยู่ในครอบครัวแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.9596	.7788	1.9859	.6763	1.9091	.7297
5	การให้การศึกษา ด้านการพัฒนาชุมชนแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8455	.7238	1.8868	.6928	1.8125	.6698
6	การให้การศึกษา ด้านการพัฒนาทักษะวิชาชีพแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8688	.7422	1.9569	.7678	1.9485	.7126
7	การให้การศึกษา ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และค่านิยมอันดีงามของท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.7075	.6810	1.7617	.6497	1.7174	.6171

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินการของโรงเรียน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
8	การให้การศึกษา ด้านการจัดบริการ งานแนะแนว เพื่อชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.7277	.6875	1.7450	.6725	1.7340	.6748
9	การจัดทำเอกสารความรู้ทางวิชาการ เผยแพร่แก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.7731	.7084	1.7413	.7230	1.5833	.6803
10	การเชิญชมประชาชนร่วมหรือเข้าชม กิจกรรมของโรงเรียน มีปัญหาเพียงใด	1.7198	.6746	1.8593	.7180	1.6628	.6617
11	การให้การศึกษาแก่ผู้ใหญ่หรือเยาวชน ที่ไม่มีโอกาสเรียนในโรงเรียนตามปกติ มีปัญหาเพียงใด	1.9028	.7438	1.9567	.7441	1.8152	.6942
12	การจัดทำหนังสือประจำหมู่บ้านแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8389	.7122	1.9254	.7207	1.7684	.7916
13	การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียนเพื่อ บริการชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8920	.7786	2.0246	.7607	1.8427	.7370
14	การให้การศึกษา ด้านการเมือง การปกครองแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8930	.6989	1.9052	.7371	1.7634	.7575
15	การจัดหาทุนเพื่อประโยชน์ในการจัด การศึกษา มีปัญหาเพียงใด	1.7186	.6972	1.7879	.6572	1.7558	.7184
16	การสรรหากรรมการศึกษา/ผู้ดูแลการ โรงเรียน มีปัญหาเพียงใด	1.6563	.7064	1.7868	.7251	1.7375	.7588
17	การติดตามผลและประเมินผลการ ดำเนินการ ด้านการศึกษา มีปัญหาเพียงใด	1.6818	.6815	1.8366	.5960	1.5934	.6494

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินการของโรงเรียน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
18	การนำผลการประเมิน มาพัฒนา ปรับปรุง การดำเนินงานการด้านการศึกษ (มีปัญหา) เพียงใด	1.7466	.6668	1.8558	.6831	1.5914	.5755
	รวมค่าเฉลี่ย	1.6453	.5989	1.7454	.5582	1.4757	.5395
2. ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ							
19	การสำรวจความต้องการด้านการเศรษฐกิจและ อาชีพของชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.9336	.7601	1.9023	.7069	1.6774	.7247
20	การจัดทำแผน โครงการร่วมกับชุมชนเพื่อ แก้ปัญหาเศรษฐกิจและอาชีพของชุมชน มีปัญหาเพียงใด	2.0176	.7465	2.0900	.7081	1.9792	.6646
21	การจัดครูในสายอาชีพไปให้ความรู้แก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.9124	.7857	2.1415	.7342	2.1720	.7463
22	การให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งสินเชื่อแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.9854	.7488	2.1005	.7560	2.0538	.7278
23	การเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มสนาจ ในอาชีพ มีปัญหาเพียงใด	1.9163	.7928	2.0327	.7211	1.9425	.7047
24	การเป็นแกนนำในการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ เพื่อแก้ปัญหาพ่อค้าคนกลาง มีปัญหาเพียงใด	2.1250	.7763	2.2085	.7522	2.0986	.7811

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินการของโรงเรียน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
25	การเสนอแนะการเลือกอาชีพ การหาอาชีพ ใหม่และอาชีพรองให้กับประชาชน มีปัญหา เพียงใด	2.6002	.7540	2.0794	.7369	2.0109	.7485
26	การเข้าไปพัฒนาอาชีพเดิมของประชาชน ให้ดียิ่งขึ้น มีปัญหาเพียงใด	2.1068	.7611	2.1268	.7189	2.1304	.8013
27	การจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตในท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.9811	.7283	1.9953	.7121	1.8830	.7163
28	การจัดอบรมให้ความรู้และทดลองทำ อุตสาหกรรมในครัวเรือน มีปัญหาเพียงใด	1.9671	.7548	2.0802	.7403	1.9895	.7922
29	การร่วมมือกับหน่วยงานอื่นพัฒนาและ ส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.8565	.7171	1.8804	.6794	1.7159	.6940
30	การทดลองหรือสาธิตอาชีพในโรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8750	.7075	1.9573	.7388	1.8925	.8003
31	การเชิญวิทยากร หรือผู้ประสบความสำเร็จ ในการประกอบอาชีพสาขาต่าง ๆ มาให้ ความรู้หรือคำแนะนำในการประกอบอาชีพ แก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.7772	.7497	1.9100	.7102	1.7955	.7297
32	การติดตามผลและประเมินผลการ ดำเนินการด้านเศรษฐกิจและอาชีพ มีปัญหาเพียงใด	1.9444	.7450	1.9621	.7094	1.7527	.7171

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินการของโรงเรียน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
33	การนำผลการประเมินไปพัฒนา ปรับปรุง การดำเนินการด้าน เศรษฐกิจและอาชีพ มีปัญหาเพียงใด	2.0091	.7151	1.9720	.7181	1.8696	.7143
	รวมค่าเฉลี่ย	1.8547	.7027	1.9352	.6217	1.7961	.7324
3. <u>ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรม</u>							
<u>ชุมชน</u>							
34	การสำรวจความต้องการของชุมชนในการ พัฒนาท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.9346	.7602	1.8269	.6873	1.7340	.7784
35	การจัดทำแผน โครงการ เพื่อพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกับชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.9217	.6793	1.9810	.7235	1.7634	.7283
36	การจัดให้มีผู้ให้เทศและประสานงานระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8493	.7782	1.9289	.7494	1.8280	.7463
37	การให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรม สำคัญของชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.7000	.6873	1.6701	.6710	1.6353	.6875
38	การให้การสนับสนุนและส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.6230	.7070	1.6216	.6321	1.5949	.6308
39	การเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.6237	.7181	1.5873	.6912	1.5921	.6768

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินการของโรงเรียน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
40	การร่วมวิชาชีพภายในชุมชนให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด มีปัญหาเพียงใด	1.8056	.7276	1.8155	.7156	1.8161	.7397
41	การเป็นสื่อกลางเงินในการสร้างความเข้าใจ อันดีระหว่างส่วนราชการอื่น ๆ กับชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.7061	.6794	1.7573	.7049	1.6915	.6437
42	การเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมหรือแสดง ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.6485	.6840	1.8079	.7089	1.6786	.7141
43	การจัดกิจกรรมเพื่อการฟื้นฟูอนุรักษ์และ เผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.6716	.6912	1.7178	.7156	1.7606	.6967
44	การรณรงค์ให้ประชาชน ลดและเลิก อบายมุข มีปัญหาเพียงใด	2.1065	.7969	2.0755	.7873	1.9681	.8354
45	การเข้าไปช่วยดูแล บำรุงรักษา ช่อมแซม ปรับปรุงสิ่งสาธารณประโยชน์ มีปัญหา เพียงใด	1.8818	.7492	1.9245	.7181	1.7333	.7313
46	การรวมกลุ่มนักเรียนเพื่อช่วยกันพัฒนา ท้องถิ่น มีปัญหาเพียงใด	1.6761	.7093	1.7600	.6963	1.5542	.6853
47	การติดตามผลและประเมินผลการ ดำเนินการด้านการพัฒนาชุมชนและร่วม กิจกรรมชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.7880	.7014	1.8190	.6887	1.5795	.6383

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินการของโรงเรียน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
48	การนำผลการประเมินไปพัฒนา ปรับปรุง การดำเนินงานด้านการพัฒนาชุมชนและ ร่วมกิจกรรมชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.7671	.7392	1.9095	.6681	1.6702	.6288
	รวมค่าเฉลี่ย	1.6923	.6611	1.7267	.5980	1.5243	.6238
4. ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์							
49	การสำรวจความต้องการของชุมชนด้านการ ให้บริการอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ มีปัญหเพียงใด	1.8673	.7755	1.7670	.7803	1.6786	.7307
50	การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน การให้บริการด้านอาคารสถานที่และวัสดุ อุปกรณ์ มีปัญหาเพียงใด	1.9019	.7780	1.9231	.7249	1.7802	.7273
51	การจัดบรรยากาศภายในโรงเรียนให้เป็น สถานที่พักผ่อนหย่อนใจแก่ชุมชน มีปัญหา เพียงใด	1.7635	.7266	1.8238	.7217	1.7436	.7286
52	การให้บริการเครื่องมือเครื่องใช้ในการ เกษตรแก่ชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.9769	.7742	2.0870	.7647	1.9659	.8366
53	การให้บริการเครื่องวัสดุอุปกรณ์แก่ชุมชน มีปัญหเพียงใด	1.9493	.7830	1.8187	.7795	1.6824	.7593

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงานของโรงเรียน	ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
54	การนำอุปกรณ์การกีฬาเข้าชั้นกิจกรรมกีฬาของชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.8152	.7489	1.7760	.6867	1.6338	.7219
55	การให้บริการอาคารสถานที่ของโรงเรียนเพื่อสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.6578	.6862	1.5325	.6550	1.5333	.6235
56	การให้ชั้นเรียนและสนามกีฬาชั้นการฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬาของชุมชน มีปัญหาเพียงใด	1.5086	.6147	1.6081	.6865	1.4630	.6358
57	การให้บริการน้ำดื่มแก่ชุมชนน่ายามขาดแคลน มีปัญหาเพียงใด	1.9502	.8047	2.1394	.8193	1.9157	.8294
58	การให้บริการน้ำดื่มแก่ชุมชนน่ายามขาดแคลน มีปัญหาเพียงใด	1.9657	.7902	2.2271	.7769	1.9342	.8380
59	การติดตามและประเมินผลการดำเนินการด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ มีปัญหาเพียงใด	1.8505	.7095	1.8473	.6831	1.6023	.6350
60	การนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินการ ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ มีปัญหาเพียงใด	1.8704	.6764	1.8244	.6776	1.6778	.6149
รวมค่าเฉลี่ย		1.6368	.6288	1.6852	.5969	1.3689	.5422

ภาคผนวก จ

สรุป ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ต่อปัญหาการดำเนินการ
ด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี

สรุป ความคิดเห็นของผู้บริการโรงเรียน และอาจารย์ ต่อปัญหาการดำเนินการด้านการ
ไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี จากแบบสอบถาม

ด้านการศึกษา

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. พื้นฐานการศึกษาของประชาชนในท้องถิ่น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำ การชักจูงให้ ประชาชนในท้องถิ่น เข้าไปมีส่วนร่วม ในการวางแผนหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร การเรียนการสอน ทำได้ยากมาก	1. โรงเรียนควรจะได้ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน ได้ทราบและเข้าใจในภารกิจของโรงเรียน ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน การใช้ หลักสูตรโรงเรียนจะต้องชี้ให้ชุมชนมองเห็น แนวทางและบทบาทของตนเอง ต่อการเข้า ไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรได้อย่างไร นอกจากนั้นโรงเรียน ควรมีส่วนร่วมต่อการ พัฒนาชุมชนในด้านวิชาสามัญ และวิชาชีพ ให้มากขึ้น
2. การขาดแคลนบุคลากรในโรงเรียนเป็น สาเหตุหนึ่งในการสนับสนุนการดำเนินการ เพื่อช่วยสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในชุมชน	2. นอกเหนือจากการขออัตรากำลังครูใน ด้านที่ขาดแคลนแล้ว โรงเรียนควรจะมี การจัดทำแผนเพื่อพัฒนาบุคลากรในด้าน ที่ขาดแคลนขึ้นมา โดยเปิดโอกาสให้ บุคลากรได้รับการศึกษาเพิ่มเติม อบรม ศึกษาดูงานทั้งนี้ โรงเรียนอาจจะเป็นผู้ดำเนินการเองหรือร่วมกับโรงเรียน หรือหน่วยงานอื่น ๆ ในกลุ่มหรือในจังหวัด จัดทำแผนพัฒนาและส่งเสริมบุคลากรใน โรงเรียน เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลน บุคลากร

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
3. บุคลากรในโรงเรียน มีข้อจำกัดในการที่จะไปช่วยสนับสนุนการดำเนินการของโรงเรียน เนื่องจากมีภาระรับผิดชอบมากอยู่แล้ว ทั้งในด้านการเรียนการสอนและงานในหน้าที่พิเศษอื่น ๆ ที่โรงเรียนมอบหมาย	3. โรงเรียนควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบโดยตรง และควรสรรหาจากผู้ที่มีความสนใจ พร้อมที่จะเสียสละเพื่อชุมชนและส่วนรวม นอกจากนั้นโรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้บุคลากรในโรงเรียนได้ทราบในหลักการวิธีการ แนวทางการดำเนินการเพื่อให้ทุกคนเกิดความเข้าใจ และมีความตระหนักในบทบาทของตนเองต่อชุมชน ในฐานะที่บุคลากรในโรงเรียนซึ่งเป็นความคาดหวังของชุมชน
4. ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบงานไม่ดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง	4. ในการดำเนินการด้านการศึกษารองเรียน ควรจะดำเนินการโดยสำรวจความต้องการของชุมชนและเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินการ รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในการติดตามผล ประเมินผล ตลอดจนการวิเคราะห์ผลเพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงต่อไป
5. ผู้นำชุมชนไม่สนใจที่จะประสานงานกับโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนของตน มุ่งแต่หาผลประโยชน์ เพื่อตนเองมากกว่า	5. การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในส่วนนี้โรงเรียนจำเป็นต้องเปิดตัว และจะต้องมีบทบาทในการนำสังคมสร้างความสัมพันธ์กับผู้นำชุมชนประชาสัมพันธ์ ให้ผู้นำชุมชน และ

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
6. การให้ความรู้แก่ประชาชน วิธีการที่โรงเรียนดำเนินการส่วนใหญ่ ให้นักเรียนเป็นสื่อกลางในการดำเนินการ ทำให้ได้ผลน้อย	ประชาชนเข้าใจ และเห็นความสำคัญในบริการที่โรงเรียนจัดขึ้น อย่างเป็นรูปธรรม 6. โรงเรียนควรกระทำในหลาย ๆ ทาง อาจใช้วิธีการให้ความรู้แก่ประชาชนตรงในโอกาสอันควร เป็นต้นว่า เชิญวิทยากรมาให้ความรู้หรือโรงเรียนออกไปให้ความรู้ด้วยตนเองในเรื่องที่ประชาชนสนใจ และเป็นความต้องการของชุมชน
7. ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญ ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน	7. ผู้บริหารจำเป็นต้องสนใจปัญหาและความต้องการของชุมชน จะทำให้ผู้บริหรมองเห็นแนวทางและวิธีการที่จะนำโรงเรียนไปสู่ชุมชนได้อย่างถูกต้องและเกิดสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชน
8. โรงเรียนมีขีดจำกัดในด้านงบประมาณทำให้ไม่สามารถจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินการ ด้านนี้ได้อย่างเพียงพอ	8. นอกจากงบประมาณจากส่วนกลางและเงินบำรุงการศึกษา ย่อมไม่เพียงพอ โรงเรียนจำเป็นต้อง สร้างศรัทธาและขอรับการสนับสนุนจาก ประชาชนและองค์กรเอกชนในท้องถิ่นอีกด้วย จึงจะสามารถทำให้งานด้านชุมชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
9. โรงเรียนยังขาดแคลนในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน ทำให้ไม่สามารถให้บริการด้านนี้แก่ชุมชนได้	9. นอกจากการใช้งบประมาณเพื่อจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน แล้วโรงเรียนควรดำเนินการระดมพลังจากชุมชนในทุก ๆ ทิศทางเข้ามาให้การสนับสนุนแก่โรงเรียนด้วย
10. บุคลากรที่มีอยู่ มีคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถ ไม่ตรงตามที่ชุมชนต้องการ	10. โรงเรียนควรดำเนินการในส่วนที่โรงเรียนสามารถจะดำเนินการได้ โดยจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยให้การสนับสนุน ส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร ตามความจำเป็น
11. โรงเรียน ยังไม่มีการจัดทำแผนการดำเนินการเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ชัดเจน และต่อเนื่อง	11. โรงเรียนควรกำหนดนโยบาย และจัดทำแผนการดำเนินการขึ้นมา โดยให้มีผู้รับผิดชอบ มีการติดตามผล ประเมินการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและชัดเจน
12. ระยะทางจากโรงเรียนกับชุมชนห่างไกลกันมาก	12. ในส่วนนี้โรงเรียนอาจแก้ไขได้โดยขอความร่วมมือจาก บุคคลหรือองค์กรหรือบริษัทในท้องถิ่นที่จัดบริการด้านการขนส่งผู้โดยสารให้ช่วยอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนที่มาโรงเรียนด้วย

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
13. โรงเรียนยังไม่มีมีการสำรวจ ความต้องการ ของชุมชน อย่างแท้จริงและมีรูปแบบ	13. โรงเรียนควรจัดดำเนินการในด้านดังกล่าว นั้น จะทำให้โรงเรียนสามารถจัดทำแผน โครงการที่สอดคล้องและตรงกับความต้องการ ของชุมชนอย่างยิ่ง
14. ประชาชนไม่มีเวลา มาร่วมกิจกรรมกับ โรงเรียน เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่มี อาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง ต้องออกไป ประกอบอาชีพนอกบ้านเป็นประจำ	14. โรงเรียนควรจัดกิจกรรม ในรูปแบบที่จะ เป็นการส่งเสริมอาชีพ หรือส่งเสริมให้ ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น อาจเป็นการ พัฒนาอาชีพเดิม หรือส่งเสริมอาชีพใหม่ ที่ประชาชนสามารถมองเห็นช่องทางที่ดีกว่า ได้ขณะเดียวกันโรงเรียนจะต้องทำการ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้ประชาชน เข้าใจ และเห็นประโยชน์ของกิจกรรมไปพร้อม ๆ กัน
15. ประชาชนในชุมชนมีค่านิยมในการเป็นผู้รับ มากกว่าการเป็นผู้ให้ ไม่เป็นผู้ดำเนินการ เปลี่ยนแปลงด้วยตนเอง ซึ่งเป็นลักษณะของ สังคมแบบปิดมักจะไม่ค่อยยอมรับการ เปลี่ยนแปลงและวิทยาการใหม่ ๆ จึงทำให้ พัฒนาการศึกษาของประชาชนได้ยาก	15. การที่โรงเรียนจะเข้าไปเป็นผู้นำชุมชน ในการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ประชาชน รู้จักพัฒนาตนเองเป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลง ด้วยตนเอง โรงเรียนจำเป็นต้องเป็น ผู้นำให้แก่ชุมชนทำให้ชุมชนสามารถมองเห็น ได้ว่า การพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงนั้น จะทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นกว่าเดิม ปัจจัย สำคัญที่จะเปลี่ยนแปลงค่านิยมดังกล่าวได้ คือการให้การศึกษาแก่ประชาชนนั้นอย่าง ต่อเนื่องทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบ โรงเรียน

ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำ และอาชีพไม่มั่นคง ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นเกษตรกร และผู้จ้างแรงงานโดยเฉพาะอาชีพเกษตรกร มีรายได้ที่ต่ำแน่นอนต้องพึ่งพาแหล่งน้ำจากธรรมชาติ จึงทำให้เกษตรกรมีรายได้ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ นอกจากนี้ยังมีวิธีการและเทคโนโลยีทางการเกษตรที่ล้าหลัง	1. การที่จะเข้าไปแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจและอาชีพของประชาชนได้ โรงเรียนจะต้องให้ความรู้แก่ประชาชน ให้รู้จักวิธีการ และเทคโนโลยีใหม่ในการประกอบอาชีพ จะพึ่งพาอาศัยธรรมชาติแบบเดิมไม่ได้ ปัจจัยสำคัญ 3 ประการคือ 1. การให้ความรู้แก่ประชาชน 2. การหาแหล่งสินเชื่อให้แก่ประชาชน 3. การเข้าไปดูแลและติดตามผล เพื่อให้การช่วยเหลือแก่เกษตรกรเมื่อเกษตรกรพบว่ามีปัญหา ดังนั้นโรงเรียนจะต้องดำเนินการ โดยประสานงานกับสถาบันหน่วยงาน หรือองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วยจึงจะทำให้ โรงเรียนสามารถแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. โรงเรียนขาดแคลนบุคลากรในสาขาที่เป็นความต้องการของชุมชนเพื่อสนับสนุนด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ทำให้โรงเรียนไม่สามารถดำเนินการได้	2. ในกรณีนี้โรงเรียนอาจดำเนินการประสานงานกับ หน่วยงาน สถาบัน หรือองค์กรอื่น ๆ ให้เข้ามาช่วยเหลือหรือสนับสนุนตามความต้องการของชุมชน

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
3. โรงเรียนมีงบประมาณจำกัด ไม่สามารถจัดงบประมาณสนับสนุนในด้านนี้ ได้เพียงพอ	3. ในด้านนี้แม้ว่าโรงเรียนจะมีงบประมาณอันจำกัด แต่ก็ยังมีแนวทางที่โรงเรียนจะเข้าไปบริการแก่ชุมชนได้ อาจดำเนินการโดยการให้ความรู้ด้านการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและอาชีพแก่ชุมชน การขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในด้านความรู้ วิทยากร งบประมาณ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ และการดำเนินการโดยการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยตรง
4. ขาดบุคลากรที่จะรับผิดชอบด้านนี้โดยตรง	4. ในด้านเศรษฐกิจและอาชีพ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดแคลนบุคลากรในด้านนี้อยู่มาก ดังนั้นการสรรหาบุคคลเข้ามารับผิดชอบควรสรรหาจากบุคคลที่มีความสมัครใจ และสนใจในด้านนี้โดยตรง ซึ่งจะช่วยให้งานก้าวหน้าไปได้ด้วยดี
5. โรงเรียนยังไม่มีการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชนในด้านเศรษฐกิจและอาชีพ เพื่อจัดทำแผนและโครงการและยังไม่มีติดตามผลประเมินผลที่ชัดเจน	5. ในฐานะที่โรงเรียนและชุมชนต่างก็เป็นสถาบันทางสังคมที่ไม่สามารถจะแยกออกจากกันได้โรงเรียนจึงควรจัดให้มีการศึกษาปัญหาและความต้องการ ตลอดจนจัดทำแผนโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยเฉพาะการให้

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
6. บุคลากรในโรงเรียน ส่วนใหญ่เข้าใจว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน ในด้านเศรษฐกิจและอาชีพไม่ใช่ บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน	บริการแก่ชุมชนนั้นก็ถือว่าเป็นงานหลัก ของโรงเรียนประการหนึ่ง 6. ในกรณีนี้ ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้อง ชี้แจงให้บุคลากรในโรงเรียนทราบและ เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนว่า เพราะเหตุไรโรงเรียนจึงต้องให้บริการ แก่ชุมชนด้านนี้ด้วยและครูอาจารย์ใน โรงเรียนจะมีส่วนช่วยเหลือได้อย่างไรบ้าง
7. โรงเรียนไม่สามารถเป็นแกนนำในการจัด ตั้งองค์กรกลางเพื่อเกษตรกรได้ เนื่องจาก ขาดความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องระบบ การตลาด การสหกรณ์ที่ดีพอ	7. โรงเรียนอาจทำได้โดยการให้ความรู้แก่ ประชาชน ผ่านนักเรียนไปสู่ผู้ปกครอง ผ่านสมาคมหรือสุขาภิบาล หรือผู้นำ ท้องถิ่น อาจเชิญผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญมาให้ ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนโดยตรง ทั้งนี้โรงเรียนจะต้องดำเนินการอย่างมี ขั้นตอน โดยประสานงานกับชุมชน ผู้นำ ชุมชน ตลอดจนหน่วยงานและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และควรมีการติดตามผลการ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลา จนกว่าจะแน่ใจว่า กลุ่มดังกล่าวจะสามารถ ยืนอยู่บนขาของตัวเองได้

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
8. ประชาชนว่างงาน หลังจากฤดูกาล ทำไร่ทำนา ทำให้เกิดปัญหาแรงงานไหลไปสู่อื่นในเมืองหลวง หม่อมสาวในวัยแรงงานทั้งหมดเข้าสู่ในเมือง	8. ควรมีการจัดบริการให้ความรู้ด้านอาชีพแก่ชุมชน เพื่อเป็นอาชีพรองและอาชีพเสริมของประชาชนในท้องถิ่น ยามว่างจากการทำไร่ทำนา เช่น การทำหัตถกรรมพื้นบ้าน การทำอุตสาหกรรมภายในครอบครัว การทำผลิตภัณฑ์จากวัสดุ ท้องถิ่น เป็นต้น ทั้งนี้โรงเรียนอาจจะสอนวิธีการดำเนินการผลิตตลอดจนหาตลาดให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นด้วยก็จะสามารถช่วยลดปัญหาดังกล่าวได้ในระดับหนึ่ง

ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. ชุมชน ไม่เห็นความสำคัญและไม่ค่อยจะมาร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อชุมชน	1. โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น โรงเรียนจะต้องชี้ให้ชุมชนเห็นความสำคัญ และประโยชน์ที่ชุมชนจะได้รับจากการจัดกิจกรรมนั้นเป็นอย่างไร และวิธีการประชาสัมพันธ์โรงเรียนควรจะทำในหลายรูปแบบ และหนทางที่ดีที่สุดและมีประสิทธิภาพก็คือการประชาสัมพันธ์โดยตรงระหว่างโรงเรียนกับประชาชน

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
2. โรงเรียนมีโอกาสจัดกิจกรรมสำคัญร่วมกับชุมชนน้อยมาก	2. การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมกับชุมชนให้มากขึ้น ทำได้โดยผู้บริหารและครู-อาจารย์ในโรงเรียนจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนในหลาย ๆ ทาง โรงเรียนอาจเป็นผู้เสนอความคิดหรือเป็นผู้สนองความคิดของชุมชนก็ได้เมื่อโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนโรงเรียนก็จะสามารถร่วมกิจกรรมกับชุมชนได้ทุกเมื่อ
3. โรงเรียนยังขาดแคลนบุคลากรโดยเฉพาะบุคลากรที่จะทำหน้าที่ประสานงาน ที่มีความรู้เข้าใจในวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นเป็นอย่างดี	3. โรงเรียนจะต้องคัดเลือกบุคคลที่สนใจสมัครใจที่จะทำงานในด้านนี้โดยเฉพาะ และควรเป็นครูอาจารย์ที่อยู่ในท้องถิ่น ซึ่งจะมีความรู้ความเข้าใจในขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของท้องถิ่นเป็นอย่างดีอยู่แล้ว
4. โรงเรียนยังไม่มีกรรวบรวมความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ	4. โรงเรียนควรมอบหมายให้หมวดวิชาศึกษาความรู้ในด้านนี้ขึ้น เพื่อรวบรวมจัดเป็นศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นขึ้นในโรงเรียน
5. การพัฒนาชุมชน ไม่สามารถทำได้ทั่วถึงเนื่องจากชุมชนบางส่วนอยู่ห่างไกลจากโรงเรียนมาก ทำให้มีปัญหาด้านการคมนาคม และงบประมาณ	5. ในกรณีการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนโรงเรียนจำเป็นต้องศึกษา ระดับปัญหาและความต้องการของชุมชนเสียก่อน แล้วจึงพิจารณาให้การช่วยเหลือชุมชน โดยพิจารณาศักยภาพของโรงเรียนด้วยว่าสามารถทำได้ในขอบเขตใด

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
6. โรงเรียนยังไม่มี การสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำแผนโครงการในการพัฒนาชุมชน และร่วมกิจกรรมชุมชน อย่างมีรูปแบบที่ชัดเจน และต่อเนื่อง	6. โรงเรียนควรมอบให้ ฝ่ายกิจการชุมชนศึกษาปัญหา และความต้องการของชุมชนในด้านนี้ ขึ้นเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนและโครงการ เพื่อให้บริการแก่ชุมชนต่อไป
7. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน ส่วนใหญ่โรงเรียนจะจัดขึ้นความสัปดาห์ ชาติการประสานงานและชาติการร่วมมือจากชุมชน และหน่วยงานอื่น	7. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชนโรงเรียนควรมีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนและหน่วยงานอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการให้มากยิ่งขึ้น จะทำให้โรงเรียนได้รับความร่วมมือยิ่งขึ้น ๆ
8. ทศนคติ และความเชื่อ ตลอดจนค่านิยมดั้งเดิมของท้องถิ่น บางประการเป็นปัจจัยทำให้ ประชาชนไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง และยังเชื่อว่าวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม เป็นสิ่งที่คืออยู่แล้ว	8. การที่โรงเรียนจะเข้าไป เปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อ และวิถีชีวิตของสังคมในท้องถิ่นได้ต้องใช้เวลาและให้การศึกษแก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง จะต้องมึสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงแล้วจะทำาวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงนั้นดีขึ้นกว่าเดิมแน่นอน

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
9. การดำเนินการเพื่อพัฒนาชุมชนของโรงเรียนส่วนใหญ่จะทำเฉพาะพัฒนาสาธารณสถาน การส่งเสริมวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น โรงเรียนยังไม่สามารถเข้าไปช่วยพัฒนาในส่วนนี้ได้เต็มที่	9. การที่โรงเรียนจะเข้าไปมีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่มีผู้บริหารจำเป็นจะต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดี กับผู้นำชุมชนตลอดจนผู้นำองค์กรท้องถิ่นต่าง ๆ โดยหาโอกาสพบปะสังสรรค์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันอยู่เสมอ ซึ่งจะเป็นวิธีการหนึ่งที่จะนำโรงเรียนเข้าไปสู่ชุมชนได้ เป็นอย่างดี

ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. ชุมชนขาดสถานที่และอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานส่วนรวม	1. ในกรณีชุมชนขาดสถานที่และอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานส่วนรวม ถ้าหากเป็นกิจกรรมสำคัญท้องถิ่นเช่น กิจกรรมเกี่ยวกับงานประเพณีวัฒนธรรม โรงเรียนควรพิจารณาให้การช่วยเหลือ เพื่อให้โรงเรียนสามารถจะกระทำได้ทันที
2. อาคารสถานที่ของโรงเรียนมีไม่พอเพียงในการให้บริการแก่ชุมชน เป็นต้นว่าโรงเรียนไม่มีอาคาร หอประชุมเอนก-	2. โรงเรียนควรจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้ทราบว่า ขณะนี้โรงเรียนพร้อมจะให้บริการแก่ชุมชนในด้านใด และด้าน

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
ประสงค์ สนามกีฬาที่ได้มาตรฐาน ไร้ตะ เก้าอี้ ไม่เพียงพอในการให้บริการแก่ชุมชน	ได้บ้างที่โรงเรียนยังไม่สามารถจะบริการ ชุมชนได้ นอกจากจะเป็นผลดีทำให้ชุมชน เข้าใจปัญหาของโรงเรียนแล้วชุมชนอาจ เข้ามาให้การช่วยเหลือโรงเรียนก็ได้
3. สถานที่และบริเวณโรงเรียน ขาดความ ร่มเย็นทำให้ผู้มาใช้บริการตลอดจนนักเรียน ได้รับความสะดวกสบาย เท่าที่ควร	3. โรงเรียนควรสร้างบรรยากาศและ สิ่งแวดล้อมที่ดีภายในโรงเรียนให้นักเรียน ครู-อาจารย์ตลอดจนบุคคลภายนอก จะได้ เกิดความรู้สึกร่มเย็น สะดวกสบาย ทำให้ เกิดความประทับใจแก่ผู้อยู่ และผู้มา เยี่ยมเยือน
4. ชุมชนไม่ทราบว่าขอใช้บริการได้อย่างไร และจะติดต่อกับใครได้	4. โรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชน ได้ทราบว่าโรงเรียนจัดบริการด้านอาคาร สถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ประเภทใดบ้าง และจะขอใช้บริการได้อย่างไร
5. โรงเรียนยังไม่เคยทำการสำรวจความ ต้องการในการใช้บริการด้านนี้ เพื่อนำ ข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแผนงานและ โครงการอย่างเป็นทางการเลย	5. โรงเรียนควรศึกษาและสำรวจความต้องการ ของชุมชนในด้านความต้องการในการใช้ บริการด้านอาคารสถานที่จากชุมชนเพื่อนำ ไปจัดทำแผนและโครงการในการให้บริการ แก่ชุมชนด้วย

สาเหตุของปัญหา	ข้อเสนอแนะ
6. ชุมชนและโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันยังไม่เพียงพอ ทำให้ชุมชนไม่กล้าเข้ามาขอใช้บริการ	6. ผู้บริหารโรงเรียน ตลอดจนครู-อาจารย์ ในโรงเรียนจะต้องเปิดตัวเองเข้าไปสู่ชุมชน ในฐานะผู้นำทางวิชาการให้การช่วยเหลือ กิจกรรมของชุมชนเมื่อมีโอกาสซึ่งจะเป็น วิธีการหนึ่งที่ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น
7. โรงเรียนอยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม ทำให้สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีแต่ฝุ่นละออง ก่อให้เกิดปัญหาแก่สุขภาพนักเรียน และผู้ใช้บริการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ชุมชน ไม่นิยมมาขอใช้บริการจากโรงเรียน	7. ในเรื่องนี้โรงเรียนควรดำเนินการขอความร่วมมือจากเจ้าของโรงงานอุตสาหกรรม ในการลดปัญหาที่เกิดขึ้น และควรแจ้งให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม ได้ทราบถึงปัญหา และความเดือดร้อนของโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้แก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร็ว

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นามอันเจ ปราสาททอง

เกิดวันที่ 19 เดือนสิงหาคม พุทธศักราช 2493

สถานที่เกิด อําเภอบึง จังหวัดลพบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 320 ถนนศรีสุราษฎร์ ตำบลโคกสำโรง

อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี 15210

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ระดับ 6

สถานที่ทำงาน โรงเรียนชัยบาดาลพิทยาคม ตำบลชัยบาดาล

อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี 15230

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2514 บ.บศ.สูง (คณิตศาสตร์) วิทยาลัยครูเทพสตรี

พ.ศ. 2519 กศ.บ. (ศิลปศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พ.ศ. 2537 กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี

บทคัดย่อ

ของ

อำนาจ ปราสาททอง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

ตุลาคม 2537

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ ด้านการพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน ด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ จำนวน 556 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี จำนวน 60 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่า สถิติพื้นฐาน $\bar{X}$, S.D. และ ANOVA

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดลพบุรี มีปัญหาการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง
2. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดกลาง มีปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน ไม่แตกต่างกัน
3. โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ และขนาดกลาง มีปัญหาการดำเนินการด้านการไม่แปลกแยกจากชุมชน มากกว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ในด้านการศึกษาด้านอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านอื่น ๆ ไม่มีปัญหาที่แตกต่างกัน

PERFORMANCE PROBLEMS ON THE SCHOOL AND COMMUNITY
COMPATIBILITY IN THE SECONDARY SCHOOL IN LOP-BURI.

AN ABSTRACT

BY

AMNAT PRASATTHONG

Presented in partial fulfillment of the requirements of the
Master of Education Degree in Education Administration
at Srinakharinwirot University

October 1994

The purposes of this research were to study and to compare the performance problems on the school and community compatibility in secondary school in Lop-Buri in four aspects ; education, economic and vocational, community development and community participation, school plant and facilities as perceived by school administrators and teachers, classified by school size. The sample used in this research composed of 556 school administrators and teachers. The instrument used for collecting the data was 60 - item rating - scale questionnaires about performance problems on the school and community compatibility in secondary school in Lop-Buri. Mean, Standard deviation and ANOVA were used to analyse the data.

The major findings of the research were :

1. The performance problems on the school and community compatibility in secondary school in Lop-Buri were found at moderate level.
2. The performance problems on the school and community compatibility in the large size and medium size of the secondary school were not significantly different.
3. The performance problems on the school and community compatibility in the large size and medium size of the secondary school were more than those in the small size. They were significantly different at .05 level in two aspects ; educational and school plant and facility. In onther aspects, there were no differences.